

Howard Buten

Pillangó úr
regény

Francia nyelvből fordította: **Vizkeleti Erzsébet**

Szüleimnek
Barna Ostertagnak

**„Csak az a szív éli túl, mely titoktartó
Csak az marad életben, ki álmodozó.”**

Alan Day

1

Harold jól el tudja mondani azt, amit akar: „a testem nem érdemli meg, hogy tördöfésekkel összeszurkálják”. Ez volt az első dolog, amit azután soha nem mondott, csak azon az első napon, amikor hazavittem a kórházból. Persze tudtam, hogy nem kell rossznéven venni a dolgokat, amiket mond. Bolond ő. A kórházban az ápolónő mondta, hogy nem kell rossznéven venni azt, amit Harold mond, mert súlyos paranoiás betegségben szenved, nem lehet tehát előre kiszámítani, mire gondol, mit mond, holott eddigi rövid, de viharos életem folyamán ismertem embereket, akik nem azt gondolják, amit mondanak, és egyébként én magam is mondom olyan dolgokat, amiket nem is gondolok, anélkül, hogy ez lenne az oka annak, hogy engem is bolondnak hisznek. Engem más okok miatt tartanak bolondnak.

Elmentem tehát Haroldért a gyermekkórházba, ahol néhány éve élt már, hogy hazavigyem magamhoz az értelmi fogyatékosok lakóhelyi átcsoportosítását segítő program keretében, amelyben újabban vállaltam részt. Harold volt a négy gyerek egyike, akiket hazavittem magammal, hogy velem éljenek.

Óh, először persze volt egy megbeszélés! A gyermekkórház nyugati ötös szárnyának felelős ápolónője több szociális munkás és egy gyermek pszichiáter, név szerint Mrs. Marie jelenlétében – mindannyian a nevüket felfedő plasztikus kártyát viseltek – feltett nekem egy csomó, a jelent és a jövőt érintő kérdést és én válaszoltam mindegyikre anélkül, hogy bele kellett volna nézнем a jegyzeteimbe. Elég jól ismerem magam és minden kérdés rám vonatkozott. Már egy jó ideje ismerem magam, talán a születésem óta, de a gyermekkorom óta mindenképpen, lévén ez az az időszak, amikor az emberek a legjobban megismerik önmagukat. De én igen öntudatosan éltem át azt a másik időszakot is, azt, ami a gyermekkort követi, amikor az emberek többsége teljesen elfelejti addigi önmagát – a többé-kevésbé az érettségi után kezdődő időszakot, ami azután folytatódik a felnőttkorban, túlhalad az élet tetőpontján az öregkor eljövételével, hogy befejeződjön szép lassan a halál közeledtével, amikor az ember számot ad magának arról, hogy igaza volt, amikor kicsi volt, és nem marad több hátra, csak néhány igen rövid hónap arra, hogy az ember újra ismerkedjen önmagával, mielőtt végleg eltávozik. Ezért van az, hogy senki nem veszi komolyan az öregeket. Ezért van az, hogy senki nem veszi komolyan a gyerekeket, de én igenis komolyan veszem őket. Én is egy voltam közülük. Ez az egyik oka annak, amiért egyesek bolondnak tartanak.

Egyesek azt hiszik, hogy bolond vagyok, és hogy viccelek. Amikor elmondtam Mrs. Marie-nek, hogy legutóbb Pogo volt az egyedüli személy, aki valami fontosat mondott nekem, egy képregény főszereplője, aki ráadásul nem is ember, hanem oposszum, nevetni kezdett és így szólt:

- Időnként, Sears úr, már nem is tudom, hogy viccel-e vagy sem.

Erre én:

- Kérem, szólítson Hoovernek, jobban szeretem, amikor a keresztnevemen szólítanak.

- Rendben van – mondta. - Valójában azt szeretnénk, hogy ossza meg velünk az érzéseit.

Hogy nyíljon meg. Azért, hogy kapcsolatot tudjunk kialakítani. Időnként nehéz eldönteni, hogy viccel-e vagy sem, Sears úr.

Azt mondtam erre:

- Mrs. Marie, én nem viccelek. Talán viccesen, de komoly dolgokat mondom.¹

Nevetett, amikor rájött, hogy most viccelek.

- Köszönöm, Sears úr – mondta – köszönöm, hogy osztolni szeretne velünk.

¹ Szójátékra épülő tréfa, melyben két ellentétes jelentésű szó hasonlóan hangzik.

c'est rieux – ez nevetséges sérieux - komoly

Nevetésében volt valami egy dalból, valami a Pillangó kisasszony szoprán énekesnőjének hangjából, jóllehet a gyermekkórház nem operaház, Mrs. Marie pedig nem szoprán és nem voltam akkor és még ma sem vagyok tréfálkozó kedvemben.

Amikor először hallottam az értelmi fogyatékosok lakóhelyi átcsoportosítását segítő programról, azonnal tudtam, hogy ez a megoldás.

Végül is a pályám nem vezetett sehová. Egy bizonyos idő után minden születésnap hasonló: ordító gyerekek le akarják tépni az orromat, és én ezt nem engedhetem.

Én vagyok az öntapadós bohócorr feltalálója. Hónapok kellettek ahhoz, hogy kivitelezsem. Vékony, piros kaucsukból van készítve apró lyukakkal az orrlyukak számára, ami lehetővé teszi számomra, hogy feltegyem anélkül, hogy megfogjam, egyszerűen kitágítva belülről az orrlyukaimat, egy hirtelen levegőt véve; ebben a kellő pillanatban megnyomom a kis kerékpárcsengő körte alakú gumilabdáját, amit titokban, a bohócnadrágomban szorongatok, így keltve azt a benyomást, hogy az orrom teljesen egyedül és magától ragad oda.

Ez az öntapadós bohócorr volt az oka annak, hogy egy csomó szerződést el tudtam csípni közvetlen vetélytársam elől, Blimpo bohóctól, aki szerint a kelendőség fő elve az ablaktörő-szemüveg volt, pedig mindenki tudja, hogy minden kellékes- és játékboltban meg lehet venni. Blimpo dicsőséges címét egy kis víztartó körte jelentette, amit elrejtett bohócparókájának homlokán, és ami lehetővé tette, hogy vízzel belocsolja ablaktörő-szemüvegét. „Nézd, esik az eső!”- kiáltotta Blimpo. De igazából én inkább azt mondanám, hogy a szemöldökén keresztül pisil.

Csakhogy rosszul mentek a dolgok. A videojátékok, a tévé és az új zenei hullám elfeledtették a foglalkozásomat. A gyerekek megváltoztak. A szerződések egyre ritkábbakká váltak. A főnököm éppen most küldte el az elbocsátásomról immár a harmadik értesítést és nem tréfált.

A harmadik elbocsátó értesítés éppen abban a pillanatban érkezett meg, amikor befejeztem a sminkemet ahhoz a fellépéshez, ami az utolsónak bizonyult közönség előtt. A gyermekkórházba kellett mennem a kis betegek számára egy előadásra, melyet a Ferndale-i jótékonyági egyesület finanszírozott.

Szeretem a kórházakat. Azt viszont utálom, amikor a városban bohócruhába öltözve kell kocsikáznom: így parkolok, fogadótermekbe megyek be, liftezek, telefonálok a fülkében. Gyermekként azt kérdezgettem magamtól, hogyan lehetne egy bohócbarátom, de egy igazi bohóc, aki piros orral, fehér bőrrel és hatalmas, lapos, csetlő-botló lábakkal született. Egy magányos bohóc a nem bohócok világában, egy eleven vidámság az unalmas paragrafus leges legközepén. Mindig őt kerestem, amikor cirkusz vert tanyát a városunkban, szinte vizslattam mindegyik bohócnak a ruhaujját, míg végül észrevettem, hogy szőrös és testszínű karjuk van, nem pedig fehér, és mindig megláttam a gumit is, ami álorrukat tartotta. Ezek nem igazi bohócok voltak, egyszerűen csak kifestett emberek. És most én is csak egy vagyok közülük.

Én is egy vagyok közülük, gondoltam, miközben a gyermekkórház hallján haladtunk keresztül kísérőmmel, a publikus kapcsolatok igazgatójával, aki termeken át vonszolt engem és aztán megint termeken át.

Elnyúlt testek a guruló asztalokon – vízvezeték szerelőhöz hasonlóan – csövekkel és gézzel felszerelve szállították őket, testek, melyeket termekben várakoztatnak, vagy liftekbe lökdösnek be. És ide jönnek az emberek, hogy jobban legyenek.

Az első fellépésem egy kis teremben volt olyan gyerekek számára, akiknek éppen most vették ki a mandulájukat. Felfújtam hosszúkás, sokszínű lufijaimat és csavargattam azokat, hogy sapkát, helikoptert és különféle állatokat formáljak belőlük. Előhúztam a virágot, ami a kifordított, pettyes zakóm gomblyukát díszítette és lelocsoltam az arcomat. Mindent elkövettem, hogy csak félig legyek nevetséges, mert tudtam, hogy fáj a torkuk, ha nevetnek. Könnyen meg

tudom tenni, hogy csak félíg legyek nevetséges. A nem nevetséges fele, ez a fél-nevetségesség nem nehéz.

Aztán átmentem a harmadik emelet egyik termébe, ahol minden gyerek gipszet, sint, kötést viselt. Egy bonyolult alumíniumkészülék tartotta a fejét egy kefefrizurás kisfiúnak ott, ahol eltört a nyakszirtje, amikor valaki, pusztán tréfából, kilökte a hintából. Formáltam neki egy kis uszárkutyát egy kék lufiból, aminek a végét addig szívtam, amíg a farka végén megjelent egy kis gömb, mint amikor divathölgy módjára ápolja őket a kaucsukból lévő kutyakozmetikus és a nagy fehér számmal egy fodrászt is imitáltam. Elmeséltem a gyerekeknek a huncut kiskacsa történetét, aki annyira huncut volt, hogy egy zöld giliszta képét öltötte magára, közben leeresztettem egy zöld lufit, hogy mindezt bemutassam; végül ismét felfújtam és megtekertem, hogy egy zöld, kecsesen ívelő nyakú hattyút csináljak belőle, ami, bumm! Egy csapásra szétpukkadt a kezemben.

A negyedik emeleten a sapka-számot adtam elő a gyógyíthatatlan betegségben szenvedő gyerekeknek. Ők nevettek a legtöbbet. És hirtelen megláttam a gondolataimban ezt a két álarcot, a komédiát és a tragédiát, amelyek egyszerre fedik el a világ minden emberének az arcát, és le akartam tépni ezeket, hogy meglássam, mi van alattuk, és le is téptem és alattuk újabb maszkok voltak.

Utolsó előadásom az ötödik emeleten volt, ahol az értelmi fogyatékoságban szenvedő kis betegeket őrizték. A liftben a publikus kapcsolatok igazgatója tudatta velem, hogy ez a szolgálat éppen most van változóban: a betegek maximum három hónapot tölthetnek itt, ami elegendő egy diagnosztizáláshoz vagy egy alapos kivizsgáláshoz. Hamarosan elhelyezési lehetőséget kell találni e gyerekek számára.

A kulcsra zárt ajtó szirénazajt csapva nyílt ki és a torzság, a különböző szagok, zajok és a hőség panorámája tárult fel, miközben a huszonhat kis személy magának fájdalmat okozva a fallal szemben, a rosszul összeálló szemek, és fejek zűrzavarában ütötte a taktust a cementen addig, amíg valaki el nem jön, hogy elvigye őket. És ez az a hely, ahová az emberek azért jönnek, hogy jobban legyenek.

A gyerekeket összeterelték a padlón élém, mint a nyáját szokás, egy nagy csomóba és ők kezdtek minden irányba nézegetni nagy zajt csapva, miközben én felfújtam a lufijaimat, szürcsöltem a locsolónak használt virágomból és zsonglöröztem a sapkámmal. Egészen ostobán éreztem magam miattuk, a gyerekek miatt, akik – nem tudom, miért – nem a maszkomat látták, hanem alatta az arcomat és aztán újabb arcot azalatt, és aztán még újabbat, olyan szemekkel, amelyek mindenfelé néztek, csak rám nem és amelyek látták a csontvázamat és a velőt és a sejteket a velőn belül és az atomokat a sejteken belül és azt a helyet, ahol egyáltalán nincs semmi és ahol senki nem tud többé elrejtőzni.

A terem mélyén egy szeplős és kancsal kislány el kezdte ütögetni a fejét hátra, egy alumínium szemetes kosárba, ami egy cintányért szimbolizálhatott számára, míg egy segítő-ápoló odament, hogy lecsendesítse, és továbbra is csendben tartsa, keresztbetett karral és mintegy köréje tekeredve. A baloldalon egy szétvetett lábú kisfiú a padlót kezdte karmolgatni ujjjaival lábai között, lázasan kapart valamiféle láthatatlan üvegcserepet vagy talán ásványokat vájt ki, amelyek bizonyítanak majd valakinek valamit, talán nekem.

Nem tudtam, mit tegyek.

Akkor, a szemem láttára, a jelenlévők közepéből egy nagy, sovány fiú felállt és lassan jött felém, szemét az enyémre szegezve, karját lógatva maga mellett, mintha önkívületben lett volna. Hirtelen valami történt bennem. A zajok közepette és a plafonra akasztott, hosszú lámpák alatt, amelyek egyféle elektromossággal voltak tele, aminek, az volt a benyomásom, hogy megéreztem a szagát, valami megállt bennem. Néztam a közeledő fiú arcát, szeme az orromon csüngött és a maszk leesett az arcomról, mint a kígyó levedlett bőre, otthagya engem az egyedüli maszkkal, ami maradt nekem, a saját arcommal és ő földbegyökerezett lábbal állt ott a különféle, lemeztelenített agyvelők megjelenése előtt, én pedig nem tudom miért, de nem éreztem magam

rosszul. És aztán, mint amikor az ember nem tudja, hogy mit csináljon, tettem azt, amiért jöttem. Mint a porszívó-ügynök, aki hirtelen meglátja a háziasszonyt, amint bundába burkolózva, merengét² táncolva leteszi előtte magas sarkú papucsát, és akinek csak éppen annyit sikerül mondania: „felhívom figyelmét a kiegészítők nagy változatosságára...“. Ott álltam földbegyökerezett lábbal, képtelenül arra, hogy akárcsak egy lufit is felfújjak.

A fiatalember felém nyújtotta a kezét, belenyúlt a zsebembe és kihúzott onnan egy sárga lufit. A szájához emelte és felfújta, aztán szinte őrjöngve tekerni kezdte és egy abszolút felismerhetetlen formává csavarta. Majd átnyújtotta nekem.

- Ez klassz – mondtam neki. – Mit ábrázol?

- Téged – felelte.

Ez volt az a pillanat, amikor filozófiai síkon lemondtam a bohócmesterségről, amikor lélekben elhatároztam, hogy felhagyok a könnyelmű élettel, és komoly ember leszek.

Miután újra átmentünk az ötödik emeleti szolgálat kulcsra zárt ajtóin, a hallban az egyik ápolónő leült mellém a padra, amikor látta, hogy a fejemet a kezemben tartva ücsörgök ott.

- Szégyen – mondta. – De annyira hiányzik innen a személyzet. Olyan sok gyerek van! És hová fognak majd menni, ha beindul az új program a jövő hónapban? Ez mégiscsak meglepő, amikor arra gondol az ember, hogy az állam kész hétszázötven dollárt fizetni havonta azért, hogy mindegyik gyereknek legyen otthona.

Valahol ezen a világon megcsendült egy önjelző kassza és a szívek megkönnyebbültek ezen az ígéretes földön, ahol a bohócorrok nem ragadnak, és ahol az ég nem felhőkkel borított egész nap.

- Mennyit? – kérdeztem.

- Hétszázötven dollárt havonta.

Gondolkoztam néhány másodpercig, az ujjaimon számolgatva.

- Elviszek közülük négyet – mondtam.

MICKEY

Mickey tizenegy éves. Nagy, sovány, hányaveti és latinus kinézetű, sűrű, fekete és göndör haja, nagy szeme van, lábán a cipőjében nincs cipőfűző. Megeszi a cipőfűzőt és a kis műanyag játékokat, és alkalomadtán megkóstolja még a virágföldet és a cserepes virágokat. Több hangszínt használva beszél magában. Egy éles és fülsértő hang ezt mondja: „Nem, ne csináld ezt!“ és „Fáradt vagyok.“ Egy mély, torokhang pedig azt, hogy: „A seggemet akarom!“. Egy nagyon mély hangot, szinte suttogót használ arra, hogy szótagolva válaszoljon a neki feltett kérdésekre, és elszántan maszturbál. Ilyenkor mindig izgatott, szapora léptekkel besiet a szobába. Skizofrén. Nem csinál csúnya dolgokat.

RALPH

² lassú, spanyol tánc

Ralph csúnya dolgokat is csinál. Ő szőke, kék szemű és kromoszóma rendellenessége van, vagyis értelmileg elmaradott mongol idióta, aki úgy néz ki, mint egy ázsiai, pedig nem az, sápadt és áttetsző bőre van, kék erei láthatóan kiduzzadnak, - és Ralph esetében az ég kékje tükröződik szemében. Ralph repteti a zoknijait, mint a pillangókat, az arca előtt. Néha lágyan a falhoz ütögeti a fejét, gyakran meg sem mozdul, és nem hagyja magát megmozdítani sem, néha azonban saját magától is mozogni kezd. Egyfajta folyékony- és torokhangon beszél, ami mindenki másnak érthetetlen, csak nekem nem. Én nagyon jól megértem őt. Ez még egy oka annak, hogy egyesek bolondnak tartanak. Ralph szintén személyiségzavarban szenved, ami néha agresszívvá teszi, vagy arra készíti, hogy heteken át elutasítson mindenféle együttműködést. Egyébként imádnivaló, mint a család kedvenc kis állata.

TINA

Tina a lány. Hátrafelé forduló lábakkal született egy rendellenes terhességből, ami azáltal lett az, hogy az édesanyja egy napon tévedésből gyógyszerrel vett be. Tina nem tud járni. Ha lábait tudná használni, képes lenne járni hátrafelé anélkül, hogy hátra kellene fordulnia, olyan, mint valamiféle mozgó visszapillantó tükör. De e helyett oda van szegezve a guruló székéhez, amit nem hagyott el a születése óta. Szőke, hullámos haja van, és nagyon érthetően beszél. Tizenkét éves és marha okos, okosabb, mint én.

HAROLD

Harold szintén tizenkét éves. Nagy és sovány, barna, teljesen egyenes szálú haja van és szokatlanul kidülledő szeme, ami szinte kiugrik a fejéből, amikor mélyen beszívja a hatalmas adag levegőt, úgy lélegzik, feje reszket a félelemtől, bizonyos dolgok félelmétől, melyeket senki más, csak ő maga tud felismerni. Amikor rátaláltak tíz éves korában, egy vaságy lábához volt kötve házuk alagsorában, ahol rettenetesen verték egy locsolócső végével tíz hosszú éven át. Amikor beszél, azokat a dolgokat mondja, amelyeket a cső végén álló ember mondott. Az édesapja.

Négyszer hétszázötven dollár és nyolcvan cent az anyji, mint háromezer tizenegy dollár és húsz cent. Ezzel tudok bérelni ezután egy nagy házat egy kis negyedben, amiben van négy szoba, egy megrongálódott, oszlopos lépcsőfeljáró, és aminek a bejárati ajtaja mindig nyitva marad. A lakbér ezer dollár havonta. Marad még kétezer tizenegy dollár és húsz cent arra, hogy vegyek ennivalót, és hogy fizessem Miss Pistolt.

Felfogadtam Miss Pistolt, hogy vigyázzon a gyerekekre, amikor én elmegyek itthonról. Ő egy kedves, idős hölgy. Rettenetesen fél a gyerekektől. A hálószobája lent van a mosókonyha mellett, ott védett helyen van. Kivéve, amikor nem.

Az első napon, amikor felvette a munkát, Mickey szexuális természetű ajánlatot tett neki – mindenesetre ő ezt mondta. Ha jól értettem, Mickey-nek sikerült őt sarokba szorítania a mosókonyhában, amikor éppen azzal volt elfoglalva, hogy kiürítse az elektromos szárítóból az első zokni rakományt. Mickey odaszorította testét az öreg hölgy testéhez és saját lába közét masszírozva nevetett – a nyál buborékban tört elő a szája sarkában, mintha sör habja lenne – aztán a keze közé vette a nő arcát és éles, szoprán hangon mondta: „Ön olyan nagyon keed-ve-es!”, ellenszenvet és aggodalmat váltva ki belőle olyannyira, hogy menekülni kezdett, összecsomagolva a bőröndjét a keskeny folyosón és már az előszobában a nyitva maradt bejárati ajtó felé sietett, amikor megérkeztem és mérges voltam a tárva-nyitva hagyott ház láttán, ami ugyan csupa olyan semmisséggel volt tele, amit nem érdemes ellopni, de mégis a gyerekek biztonsága, az ő biztonságuk elleni vétség felbőszített.

- Miért hagyta nyitva a bejárati ajtót, Miss Pistol? A gyerekek kiszaladhattak volna az utcára, és veszélybe kerülhettek volna, vagy valaki bejöhetett volna, és bánthatta volna őket. Meglophatnak így bennünket, mint egy erdőben. Ez felelőtlenség, Miss Pistol.

- Ah, ön aztán tud beszélni! – üvöltötte Miss Pistol. – Itt hagyott engem egyedül ezekkel a gyerekekkel! Ön a felelős, ön is felelős, tudja azt ön. És ne beszéljen nekem itt a felelőtlenségről, amikor ez itt megpróbált megerőszkolni.

Bosszúálló és gyűlölettel tele mozdulattal mutatott Micky-re, akinek eltűnt a mosoly az arcáról és a megdöbbenés váltotta fel a helyét.

De a gyűlölet nem más, mint a visszatért félelem, mint egy kifordított zokni, és azt akartam mondani Miss Pistolnak, hogy nincs semmi ok a félelemre. A félelem ismer engem. Nincs semmi, ami bénítóbb lenne számunkra, mint amikor a félelem hátulról, egy olyan valami alakjában tér vissza hozzánk, amit nem értünk és most egy csomó olyan dolog van, amit én soha nem értettem egészen mostanáig.

- Figyeljen ide, Miss Pistol, szereti önt, ennyi az egész.

- Egyáltalán nem. Hozzám dörzsölődött.

- Hogyhogy dörzsölődött, Miss Pistol?

- Hát úgy, tudja azt maga nagyon jól.

- Egyáltalán nem, Miss Pistol. Egy csomó ember dörzsölődik úgy azokhoz, akiket nagyon szeret. A madarak is így tesznek, a méhek...

- Igen, de ő hozzám dörzsölődött és én elmegyek – mondta. – Egy percig sem maradok tovább ebben a bolond házban. Bolondok ezek mindnyájan.

- Többé-kevésbé ez a dolog általános felfogása, Miss Pistol.

Ezt mondtam hát és jól emlékszem, hogy a kezem akaratlanul is megtalálta azt a helyet a lábam között, ahol viszketést éreztem, és addig dörzsöltem, amíg el nem múlt. Majd hozzátettem még:

- Szeretném, ha nem használná a bolond szót, Miss Pistol. Vannak szimpatikusabb és érthetőbb szavak. Emberibbek.

Ő a kezemet nézte szilárd tekintettel.

- Elmegyek. Ön is bolond – mondta.

Futva távozott és becsapta maga mögött az ajtót, de az újra kinyílt magától és akkor értettem meg, hogy nem volt igazam, amikor felelőtlenséggel vádoltam Miss Pistolt, és hogy elvesztettem a fejemet és ostobaságot követtem el, és hogy mostantól fogva jobban kell védelmezni magunkat.

A gyerekek az előszobában voltak, mind a négyen körben körülöttem és engem néztek, amint mindkét kezemmel a hajamat téptem. Mickey közelebb jött és a hasát nevetve hozzám nyomta.

- Viselkedj egy kicsit, Mickey! – mondtam neki és szelíden eltoltam magamtól.
- És akkor egy kicsit messzebb az előszobában egy hang ezt kiáltotta:
- Olyan tested van, amely megérdemli, hogy tördöfésekkel összeszurkálják.
- Köszönöm, Harold – mondtam. - Köszönöm, hogy ilyen nagyon akarsz osztozni velünk.

2

Tinának a földszinti szobát adtam, amelyik a nagy előtérbe vezet a nagy, rozoga lépcsőfeljáró mellett, ami viszont felvisz a másik három szobába, az emeletre. A szőnyeg rajta teljesen ki van rojtosodva a szélein. Még Tina megérkezése előtt megcsináltam a feljárót a kerekesszéke számára. Ehhez a garázsban talált furnérlemez-lapokat használtam fel, amelyeknek valaha az volt a rendeltetésük, hogy feligyák a kifolyt olajat az autók alatt.

A házat bútorozva béreltem. A régi világ stílusában, röviden régiesen bebútorozva. Miss Pistol, még mielőtt elment, segített elrendezni a gyerekeket és a holmijaikat a szobákban itt-ott található polcokon. Nincs jelentősége. A gyerekeknek nem voltak nagy dolgaik. A gyermekkorházban minden gyereknek csak két fiókot adtak, némelyik közülük ezeket is csak nehezen tudta telepakolni. Miközben kicsomagoltuk a poggyászukat (Harold csak egy papírtáskával érkezett), a neveket jelző feliratokat elolvasva megértettem, hogy ruhájuk többsége másé volt. Valamelyik gondatlan ápolónő eltévesztette és más helyre tette azokat vagy talán a gyerekek a bűnösök ebben, akiket mulattatott az, amit viseltek, a térdig érő nadrágok, elcserélt pizsama felsők, fiúknak odatett lányruhák vagy gatyák a lányoknak, párjavesztett zoknik és fűző nélküli cipők. Úgy tűnt, hogy egyedül Tina ügyel arra, amit visel és nem is kicsit. Makacsul ott tartotta ruháit maga mellett, gondosan összehajtogatva és tisztán tartva. Ez egy olyan dolog volt, amiért bizonyára meg kellett küzdenie a kórházban. Ezt meg is említették a dossziéjában, valamint azt is, hogy szereti a cowboy-dalokat.

Tina nem igen beszélt azon az első estén. Gondterhelt, sztoicista kifejezésben szinte megfagyott arcát csak tekintetének ide-oda való repkedése árulta el, mellyel mindent regisztrálni akart, így tájékoztatva az agyát, azt a szürke kis gépet a hajfűrtjei alatt, amit szinte hallottam megzörrenni, miközben néztem őt, ahogy rám néz.

Kedves volt. Amikor a karjaimba vettem, hogy ki tudjon szállni az autóból, és amikor kissé előretolva segíteni akartam neki, hogy át tudjon haladni a küszöbön, egyszerűen annyit mondott:

- Nem, nagyon köszönöm.

És bekapcsolt egy váltófélét. Akkor jöttem rá, hogy a kétkerekű kocsija motorizálva van, éles berregés áradt ki a szék alól a két kerék közötti részről, olyan berregés, amit ezentúl igen gyakran hallottam a nappal és az éjszaka bármelyik órájában, amikor kocsikázott az előcsarnokon át az elefántcsontszínű padlón azért, hogy találjon egy pohár vizet vagy egy nagyobb ablakot. Tina szeretett az ablakon kinézni. Észrevettem, hogy mindig oda volt téve egy bot kerekesszéke egyik könyöklőjéhez. Arra a következtetésre jutottam, hogy ez annak a reménytelen álomnak volt a jelképe, mely szerint egy napon egy bot is elegendő lesz neki ahhoz, hogy járni tudjon. Mondták neki a kórházban, hogy ez lehetetlen, de ő azért mégis megőrizte a botot.

Nem olyan volt, mint a többiek. A gyermekkorház dossziéja és a vele való beszélgetés bizonyította, hogy az átlagosnál magasabb intelligenciája van, de rokkantságának traumája miatt eltorzult a gondolkodása, de különösen szüleinek viselkedése miatt, akik egy táncosnő reménye helyett egy nyomorékkal – ez a saját szavuk volt – találták szemben magukat, persze ez a szó

inkább róluk árul el többet, mint lányukról. Ahogyan megtanuljuk mondani azt, amit nekünk mondanak, Tinának egy nyájassággal és fortélyossággal tele szókinccse volt, ami a teavendégek csevegéséből árad, és amit akkor hallott, amikor az emeleti szobájában szobafogságra ítélték, vagy amit a gyermekkórház ápolónőitől tanult, vagyis az egyenruhát viselők szóhasználatát, kivéve természetesen a katonákat.

Amikor gyerek voltam, szerettem kipróbálni az embereken azt, hogy tudnak-e csendben maradni. Ez abban állt, hogy némán, keresztbetett karral vártam, hogy a többiek megértsék, mi rosszat követtek el. Ez lehetővé tette megtanulnom, hogy bár a szó nem ér valami sokat, a mimikát szintén nehezen értik meg a tömegek és ez a próba főként az elszigeteltséget és a magányosságot hozta el számomra – amit kerestem egyébként, rossz viszonyban lévén az emberek többségével ettől kezdődően és sikertelenül kutatva egy másik én után azért, hogy az ő barátja legyek.

Csak sokkal később értettem meg, hogy a kommunikáció nem megy semmire a szavakkal és csak akkor jön létre, amikor két személynek, aki azonos jelű adóval, az egyik közlő-, a másik befogadó készülékkel van felszerelve – olyan dolgokkal, amiket semmilyen röntgenfelvétel, semmilyen elektroencefalográf nem mutat ki, nem tudni hogyan, de sikerül találkozni ebben a szegényes világban, ahol mindegyikőnk csak a méretünkre összetákolat anyag hurcol magával vagy az enyémmel összeférhetetlen, nagy jelek, ahol a szó valóban csak a legkevésbé fontos kellékek egyike. De valami más történt Tinával azon az első estén.

Tina édesapja a reklámszakmában dolgozott. Az orvos személyes barátja volt, és amikor eljött a szülés ideje, az apa kívívta, hogy ott lehessen a szobában a görcsök, a tolófájások, a szülészfogók, a vér és a jövő közelében.

Megjelent Tina feje.

- Fiú? – kérdezte az apa, de még túl korán volt.

Az orvos kihúzott még egy vagy két centit és az apa ismét megkérdezte:

- Fiú?

A szülész orvos egy kicsit jobban kihúzta a babát és megjelent a kis nyaka és két kicsiny válla.

- Nézzétek csak a fiam vállait! – kiáltotta az apa.

Már látszott a felsőtest és a minden irányban himbálózó, vérrel teli, összekuszálódott köldökszínór. Azt mondta akkor az orvos:

- Mindjárt megtudjuk.

Még kijebbb húzta a magzatot ... és lány volt.

- No lám, nem tesz semmit – mondta az apa.

Mosolyogni próbált, de hamar abbahagyta, mert amikor az orvos húzott még egy utolsót, a baba lábai kicsavarodva jelentek meg, mint régi, eldeformálódott és véres ruhaakasztók. A szülész orvos csendben dolgozott, hogy helyrehozza a rendetlenséget. A kis lábak furcsa irányban emelkedtek ki és az egyik, a különösen rossz formájú, inkább krumplira hasonlított a mindenfelé álló lábujjakkal, míg a másik, a normális egy – a csípőben pontosan fordítva rögzült lábfejben végződött. Az apa undorral hagyta el a termet.

Évek hosszú során át vitatkoztak. Jobban tette volna, ha meg sem szüli, nem? Eltévesszette a gyógyszert, igen vagy nem? És aztán utána? Nem – tudom- már – nem – tudok – róla – semmit – nem – tudom – már – ez – minden – ismételte, miközben a kis Tina teljesen mozdulatlan maradt a bölcsőjében, fordítva álló lábaival, amelyek ugyanolyan holtak voltak, mint két szál madzag.

Soha nem beszéltek hozzá; akkor hogyan is beszélt volna? A kisbabák azt mondják, amit nekik mondanak. Amikor Tina hat éves volt, csak egy dolgot tudott mondani: „Tsk, tsk.”

Azzal végződött, hogy elváltak. Egyikőjük sem akarta megtartani. Nem kellett sem az anyának, sem az apának.

Tina két évet nevelőszülőknél töltött, de a férfi és a nő is ivott. Kilenc éves korában ott találta magát a gyermekkorházban. Ott kezdett folyékonyan beszélni. Bebizonyosodott, hogy olyan IQ-ja van, mint egy zseninek. És most ott voltam neki én.

Azon az első napon egyszerűen csak figyeltem. Figyeltem a szemeit, amint követték Miss Pistolt, amikor átlépte a küszöböt és lassan távolodott az utcán, mialatt mi, a többiek zavartan mozgolódtunk az előszobában. Odagurította a székét az előszoba ablakához, és addig nézte a haragra gerjedt Miss Pistol árnyékát, amíg az el nem tűnt az esti szürkületben. Aztán még ott maradt és nagyon sokáig nézett kifelé.

Csatlakoztam hozzá, és mellette állva kezdtem én is kifelé nézni. Láttam az utcát szegélyező házakon túl elterülő várost, tele millió kis fényhez hasonló emberi lényel, akik úgy csillogtak, mint apró meglepetések a távolban. Tina tudta, hogy ott vagyok. Bal füle alig észrevehetően elpirult, az akaratlan felismerés általános jeleként, annak a jeleként, hogy lát engem, anélkül, hogy rám nézne. Mert végül is a szem csak egy hangszer: egy klarinét nem a *Kék rapszódia*. Azt mondják, hogy látni annyi, mint hinni, de ez sem igaz. Csak nagyon erősen hittem Tinában ebben a pillanatban és hogy meggyőződjek arról, hogy ez nem vicc, a kezemet a könyöklőjére tettem.

Aztán kerestem egy széket, a szalon egyik egyenes támlájú karosszékét és leültem mellé, az államot a kezemben tartva, közel Tinához, aki szintén a kezével tartotta az állát. Egy kis dalt kezdtem énekelni.

- Hagyja abba, kérem – mondta Tina. – Nem hallok semmit.

A *Pillangó kisasszony*-ban a hősnő énekel egy áriát az ablak előtt ülve és várva az óceánon túlra – „A lecsendesült tengeren” elutazott kedvese visszatértét. Bizony a házunk előtt vezető, világítás nélküli, egészen sötét utca felért egy óceánnal, a házak árnyai pedig úgy villogtak a távolban, mint egy kikötő fényei valamilyen megközelíthetetlen parton.

Azt mondtam:

- Igaza van. Ez akadályoz engem abban, hogy halljam önt, amint énekel. Csak énekesek, közönség nélkül, nem jó dolog.

Egy autó állt meg az úton, az egyik ház előtt, az utca másik oldalán és három személy szállt ki, két gyerek és egy anya. Mindhárman beléptek a bejárati ajtón és hamarosan több lámpa fénye is felgyulladt bent.

- Miért is hallgatunk pontosan? – kérdeztem.

Tina először nem válaszolt. Aztán végül így szólt:

- Nem miért. Nem arról van szó, hogy miért hallgatunk, hanem, hogy mit hallgatunk.

Hogy mit hallgatok.

Igent intettem a fejemmel.

- És mit hallgat?

- Saját magamat – mondta egy kissé ingerülten. – Köszönöm a kérdését, saját magamat hallgatom.

Az utca másik oldalán fény gyulladt az első emelet egyik ablaka mögött és láttam, hogy az anya egy pizsamát terít az ágyra. Kettőt, két kék pizsamát.

- De hát akkor ön most, kedves Tina, éppen valami zajt hallgat? Kérdelem én, hogy mond-e valamit hangosan, mert úgy tűnik, hogy nem hallok semmit.

Egy másodpercig hallgattam, mielőtt még hozzátettem:

- Nyilvánvalóan a köd lehet. Ránehezedik a szememre, a fülemre.

- Nincs köd – mondta Tina és egyenesen rám nézett, most először.

- Persze nem ott kint – mondtam, - hanem itt bent - mutattam a szememre.

Képzelem, hogy mennyire elképeszthettem, mert teljesen elcsendesedett mellettem és én is elhallgattam.

Pedig igaz, néha előfordul, hogy ez a köd elfedi a látásomat. Mióta Paula elhagyott, időnként előfordul velem. Először azt hittem, hogy szürkehályog, de az én esetemben ez jön és

aztán teljesen elmúlik. Aztán arra gondoltam, hogy ez talán agydaganat lehet, de ez soha nem súlyosbodik. Most azt mondogatom magamnak, hogy nem tudom mi ez, csak azt tudom, hogy néha nem látjuk azt, amit nem akarunk látni. Amikor huszonhat éves voltam, teljesen megvakultam hatvanhét órára. Elvittek a kórházba, de semmit nem állapítottak meg. Ez akkor volt éppen, amikor Paula elhagyott engem.

- Énekeltem – mondta akkor Tina. – Magamban énekeltem, amikor ön is énekelni kezdett és aztán már nem hallottam saját magamat.

- Óh, - mondtam – elnézést kérek. Nem hallottam.

- Mondom, hogy magamban énekeltem.

Biztosan igaza volt, de nem egészen. Lehet énekelni saját magunk számára anélkül, hogy a többiek hallanák. Ami lehetetlen, az az, hogy valaki másnak énekelünk anélkül, hogy hallanánk saját magunkat. De lehet, hogy én tévedek. Lehet, hogy Tina hangszálai nem tudták átadni a dalt vagy lehet, hogy a hangszálai nem jutottak el a fülemig. Vagy esetleg a fülem volt a hibás.

Akkor mindketten felhagytunk a beszéddel. Az utca másik oldalán, az emeleti ablak mögött az anyuka megcsókolt két homlokot és lekapcsolta a villanyt. Figyeltem az ablakot néhány másodpercig, mialatt Tina állt az ablakperemhez nyomta és kövérkés, kis párás köröket lehelt az üvegre. Valami történt ekkor. Nem tudom hogyan, de a csöndben zenét hallottam. Olyan tisztán hallottam, mintha gépi zongorán játszották volna, pedig Tina ajkai egyáltalán nem mozogtak és nagyon-nagyon halkán, arra az esetre, ha tévednék, énekelni kezdtem.

Singing aye aye yippee yippee hey

Singing aye aye yipee yippee hey

Singing aye aye yippee

Aye aye yippee

Aye aye yippee yippee hey

- Amikor megfordultam, Tina szemben volt velem.

- Honnan tudta? – kérdezte.

Mit? Mit honnan tudtam?

- Ezt a dalt.

- Ah, ezt a dalt? Nos nemrég hallottam. Homályosan hallottam, ön énekelte saját magának.

Az utca másik oldalán az anyuka feltűnt a földszint egyetlen, kivilágítva maradt ablakában, profilban, a homályba nézve. Csak ült ott. Talán most, amikor a gyermekei már aludtak, nem volt semmi tennivalója. Ott maradt nagyon sokáig mielőtt a világosság kihúnyt, és aztán már csak a sötétség honolt. A csönd után egy nagy lélegzetvétel hallatszott mellettem, mintegy zárlatot jelezve.

- Isten hozta a Far Westen! – mondtam.

Aztán adtam egy puszit a homlokára és felmentem.

Másnap reggel élénk és félbeszakadt álomból ébredtem és emberi ürülék szagát éreztem a házban. Éppen a klasszikus táncórámon jelenlévő, széplányról álmodtam, csak mindahányszor közeledtem hozzá, mindannyiszor Ralph-fá változott át.

Nyögésfélét hallottam az ágyam alól, a közös helyiség plafonján át. A párna alá dugtam a fejem, de ez nem jelentett semmit. Hallottam még, éreztem még. Felkeltem. Az ablakhoz vágtam a párnát és mindent, ami a kezem ügyében volt. Káromkodtam egyet. Letérdeltem az ágy mellé és az öklömmel a padlót ütöttem.

- Fogd be a szád fogd be fogd be!

Belebújtam a köntösömbe és rohantam le a lépcsőn, amikor elmémbe hasított a hirtelen felismerés. A földön ült, nekem hátat fordítva és ringatózott összezsugorodva, mint egy púpos. Nem hallotta meg, hogy beléptem. Markold meg hát a szutykos hajánál fogva, mint ahogy ő tette veled oly gyakran, amit én is gondoltam magamban, és tépd ki a gyengeelméjű koponyáját! Merítsd bele a kezed és húzd ki! Ragadd ki őt a szerencsétlenségéből és téged magadat a tiedből egy csapásra! Egy büntett bűnös nélkül, ha ugyan nem áldozat nélkül. Ez a piszkos bűn, ahol az áldozat is és a bűnös is maga a természet.

Az emberi beszédhez teljesen idegen, gyomorkorgásféle hangon beszélt. Majd szipákolás- és rikácsolásféle zajt hallatott. Ūrülék volt a combján, a cipőjében.

- A szandálba.

Összezsugorodva lassan ringatózott. Egy kicsit fordítottam rajta, hogy szembe kerüljek vele. Össze volt kuporodva, szinte önmagára görnyedt, kezével cipőjét a mellkasához szorította és nézte belülről és sírt csendesen, mongol szemeit pirosság szegélyezte, nyála az állára folyt. A cipőjéhez beszélt.

- A szandálba - mondta.

Ki akartam tépni a cipőjét a kezéből és pofon vágni, hogy kimozdítsam ebből a hülye helyzetből. El akartam hallgattatni. De visszafogtam a mozdulatot.

Megállt, amikor meglátott. Könnyen megremegett, majd elfordította a tekintetét, cipőjét az álla alatt szorítva.

Még megismételte:

- A szandálba.

És ez alkalommal jól láttam, hogy hozzám beszélt. Megállt. Lassan felemelte arcát, hogy tekintete találkozzék az enyémmel. Bőre áttetszően sárgás volt.

Leültem mellé a földre. Egészen a szeméig emelte cipőjét, hogy elrejtőzzék előlem. Akkor láttam meg igazi valóját. Akkor hallottam meg őt, egy két éves kisfiú elméjével megáldott hat éves fiút, aki azt mondogatja a cipőjének: "pardon, pardon".

Gyengéden elvettem tőle a cipőt. Az ölemhez szorítottam a szarral szennyezett, kopott, kicsi és kerek cipőt. Amikor ránéztem, nagyra nyitott szemét az arcomra szegezte. Nézttem őt. Ő pedig engem. A számhoz emeltem a cipőjét és megcsókoltam. És aztán visszaadtam neki.

Elvette és elfordult. A térdem tettem a kezem. Az ablak mögött két felhő vonult el, semmi más. Sokáig maradtam így ülve, addig, amíg egyszer csak valami meleget éreztem a vállamon, valaki könnyeit a nyakamon. Segítettem neki leülni a térdemre. Átkaroltam, feje a mellemen pihent

- Huú, huú, hú, hú – mormogta egészen hallkan.

Akkor én:

- A szandálba.

3

Másnap reggel tompa fejfájásra ébredtem fel és a hasogatások visszaverődtek a bensőmben, súlyosan és mélyen, szinte kitapinthatóan. A zaj elragadott tőlem egy álmot.

Álmomban a táncteremben voltam azzal a szép lánnyal, akivel nem beszélek soha, de akire szüntelenül gondolok. Senki más, csak mi ketten a teremben, a padlón, ő az egyik lábát könnyedén a másik mögé helyezve és térdet hajtva a tükör előtt, én a terem másik végében nézek kifelé az ablakon, miközben a kinti levegőt langyosnak érzem, pedig a tél kellős közepén vagyunk és a hó mindenfelé lassan mozgó, fehér, kristálycukor-szerű dombokat emelt.

Az álomban először kis lépéseket tettem körben, arra készülve, hogy szökkenek, lábujjaim hegyesek és lábaim csípőtől kifelé fordítva, aztán szökdécseltem, elhagyva a talajt, mint egy nagyon alacsonyan eldobott, szelíd gerely, ami zaj nélkül ér földet, hogy aztán újra röppenjen. Aztán megfordultam, hogy szemben legyek a teremmel, ahol senki sem ült és kezdtem magasabbra ugrani, összeütve a levegőben tartott lábamat, kétszer vagy háromszor, mielőtt újra érintetem volna a talajt, két karom ívben a fejem fölött, mint egy katedrális. Négy-öt pörgés után egyre magasabbra ugrottam, hirtelen olyan magasra, hogy megközelítettem a plafont és lebegni kezdtem, majd nagyon lassan újra földet értem, tökéletesen egyenesen és lábaimat tízszer-tizenkétszer összeütve addig, amíg össze nem kuszálódtak, mint az éjszakai pillangó szárnyai, mielőtt újra megpihenek és kivitelezek egy mély, tisztelgő meghajlást. Nem is voltam megizzadva. Akkor a széplány felé fordultam. Nem volt már ott.

A kalapálás-féle zaj visszhangzott tompán, megrezegtetve a ház minden falát. A Hid-és Útépités semmilyen munkáscsapata nem dolgozott kint az utcán, a gőztől megkeményedett csövek sem csattogtak. Ez valami más volt.

A zaj erősebbé vált, amikor kijöttem a pihenőre, hogy átnézzek a lépcsőfeljáró korlátja fölött. Égett a szemem. Egész éjjel be voltak csukva, mégis irritáló érzést éreztem, és mintha hártya fedte volna el őket. Bementem a fürdőszobába egy kis üveg szemvízért. Két cseppet csepegtettem mindkét szemembe és eldobtam az üres flakont.

Átmentem az előcsarnokon Ralph szobájáig, ami a legkisebb volt a három szoba közül az emeleten. Középen a földön volt egy szőnyeg, amit neki vettem, kicsi volt és kerek, rajta rajzfilm-figurák. Azt írták a dossziéjában, hogy szereti a rajzfilmeket. Mindenféle takaró is volt ott. Mindet a zsidó árleszállításon vettem, a Nagy Bazarban, hat dollárért.

Ralph nem volt ott. Egy ökölcsapással bemélyített párnája közepén három baba volt, az a három, amit a kórházból hozott magával, egymással szemben fektetve, mindegyik előtt egy csomó papírdarab és egy másik, egy nagyobb középen. Volt egy műanyagfejű, barna fiú, Joey, akinek az arca szinte teljesen hiányzott, és akinek a bal karja lelógott, holtan, visszavarrva ugyan, de tömés nélkül. Volt egy vörös, szeplős, cowboy-csizmás, Jimmy, akire Ralph egy pár fehér zoknit húzott, egészen az álláig, mint egy pamut hálósákokot, és ami az övrésznél loknikba csavarodott, mint az összesűrűsödött hó. És aztán ott volt Steve, aki egy egér. Egészen sokáig szemléltem ezt a képet, amikor megértettem, hogy talán kártyáznak. Levettem Jimmyről a zoknit és ráadtam Steve-re. A kisfiúkat helyettesítő babáknak van cipőjük, amíg az egereknek igazán szükségük van arra, hogy védelmezzék őket.

A tompa zajok újra kezdődtek, erősebben, mint ezelőtt és szinte megölték a gondolataimat. Egy kis ideje, két napja, amióta a gyerekek megérkeztek, kezdtem elveszni belülről, a lélek millió kilométerre, vagyis millió kilométerre a bensőmben, és a távolság a lélekig hosszabb, mint az összes fényév és nincs bérlet, amivel odaérkezhetnénk. Kemény dolog megtalálni az utat odáig. És még keményebb onnan visszajönni.

A másik, beljebb lévő szobában két ágy volt a jobb sarokban, a Mickey-é és a Haroldé is. Nem volt semmi ötletem, hogy hogyan kellene dekorálni szobájukat az érkezésük előtt és így rávettem magam egy tekeres tapétára, amit a garázsban találtam. Kutyák voltak rajta. Azóta undorodom a tapétaragasztó szagától, amióta Paula és én tapétáztuk a lakását, azt, amelyikben az esküvőnk után együtt rendezkedtünk volna be, azt, amelyiket egy héttel később ő elhagyott. Az már az elején látszott, hogy nincs elég kutyás tapéta ahhoz, hogy az egész falat befedje, így aztán mindegyik falra felragasztottam egy kis csíkot átlósan, öntapadós tapétaszalag segítségével, de ebből sem volt elég, ezért egy kis darab kutyás tapéta lelógott a plafonról.

Mickey ágya olyan volt, mint egy bordélyházban. A drapéria össze-vissza, az ágytakarók a földön, a párna az ágy alatt. Mint egy fektelen, megrázkódtatásokkal tele éjszaka után. Ezt látva jutott eszembe, hogy elfelejtettem neki beadni a Haldallját az előző este. Beszéltek nekem a gondokról és a gyógyszerekről a kórházban, a különféle kábító tablettákról, amelyeknek a hatása segít közömbösíteni ezt a homályos úrt a benne rejlő személyiségek között. Senki nem tudja

pontosan, hogyan hat a Haldall, de adnom kell belőle Mickey-nek egy adagot lefekvés előtt és egyet reggel. Most éppen reggel volt. Tizenegy óra lehetett láthatóan, de nem hordok órát, mert zavar a közlekedésben.

Harold ágya az ellenkezője volt. Szinte a tökéletességig be volt vetve, a felső takaró tökéletesen be volt hajtva, a sarkok négyszögletesen, mint a hadseregben – mint a kórházban. Észrevettem azonban, hogy nem volt párnája. Nem találtam meg azonnal. De aztán megláttam. A földön volt az ágy lábánál, teljesen egyenesen felállítva és odakötözve cipőfűzővel az ágykerethez, olyan szorosan, hogy teljesen elkeskenyedett és a tömés is kijött belőle. Megértettem, hogy az ágy lábához, mint valami kárpadozathoz kikötött Harold önarcképét látom magam előtt. Összeszorult a gyomrom. Láttam a húsba maró kötelet, láttam őt, mint aki saját maga foglya. Egy percig maradtam így, aztán odamentem az ágyhoz, eloldoztam a cipőfűzőket és a párna elterült a földön. Felemeltem, majd elsimítottam az ágytakarókat. Aztán összeszedtem a földön a párnát, és óvatosan az ágyra fektettem, betakartam gyengéden a drapériával és a takarókkal, szépen finoman. Még néztem körbe egy percig, aztán lejtöttem a lépcsőn.

A tompa zajok újra felerősödtek, amikor elhaladtam Tina szobája előtt, majd gyengébbek lettek a szalonban, erősebbek, amikor átmentem a közös szobán és még erősebbek a konyhában. Rájöttem, hogy a mosókonyhából hallatszanak ki.

Mindnyájan ott voltak. Tina a székében, egészen közel az ajtóhoz. A helyiség másik végében a másik három, akiknek csak a fejét és a testét lehetett látni, amint a mosógépből, ahol mindhárman voltak, elő-előtűntek. Harold beletemette a másik kettőt is a mosógép hengerébe és rátette a tetejét, ami automatikusan elindította a motort, és ez idézte elő a tompa zajokat, melyeket hallottam, egészen addig, amíg a teher egyenetlensége-mint mindig-szintén automatikusan, leállította a gépet.

- Ralph kezdte – mondta Tina közömbösen.

Ránéztem Ralph-ra, aki kék szemével félénken felém sandított a gép peremén át. Odamentem és kiemeltem.

Mickey nevetni kezdett, csurom vizes volt és hagyta, hogy visszaessen a hengerbe, és amikor kinyújtottam a kezemet, hogy megfogjam, Harold megkarmolt, egy fehér barázdát hagyva az alsó karomon. Meghátráltam. Harold hatalmas szemeket meresztve állt ott, úgy zihált, mint egy bika. Kissé messziről nyújtottam felé a kezemet mielőtt lassan közeledtem volna, de ő újból ráütött, ezúttal megfordultam a saját tengelyem körül, ami lehetővé tette számára, hogy halántékon vágjon. Visszanyertem az egyensúlyomat, de nem mozdultam, nem foglalkoztam a fülemből folyó langyos folyadékkal sem.

- Menj a fenébe! – kiáltotta Harold.

Az egyetlen fogódzó számomra láthatóan a nagyra, hajóablak nagyságúra meresztett szeme volt. Akkor belenéztem és kétségbeesve próbáltam meglátni azt, ami benne volt, az összes miérett, de periférikus látásom lassan kezdett elmosódni és már csak őt láttam. Az volt a benyomásom, hogy valahol kereszteztük egymást a levegőben. Ez csak egy perc lehetett. Úgy hiszem, hogy ez valójában igencsak eltartott egy félóráig, aztán újból feléje nyújtottam lassan a karomat és ő engedte, hogy a kezembe fogjam az övét. Jéghideg volt. Akkor a kezeim közé szorítottam és babusgattam, mint két kisbabát.

A félelem, az már ismer engem és a legrosszabb ellenség a belső ellenség, mert nem látjuk, pedig itt van közel, egészen közel, mindig, állandóan. Én is tágra nyitottam a szememet Harold félelmeinek ereje láttán, hatalmasak voltak, és amikor végre sikerült elérnem, hogy otthagya a mosógépet, rettenetesen fáradtnak éreztem magam. A többiek már régen átmentek az előszobán, hogy elérjék a közös helyiséget. Ugyanezt az utat követtem én is. Útközben erős bűgást hallottam, amint közeledett és utol is ért.

- Ralph kezdte – mondta Tina sebességet váltva. – Zokniját Harold arcába vágta és meg akarta csókolgatni vele. Akkor Harold feldühödött, és beletette a mosógépbe.

Egyszerűen közölte velem a tényeket, közömbösen, pusztán azért, hogy tájékoztasson.

- Köszönöm – mondtam.

Megfordult mögöttem és visszament a szobájába, egy rövid időre megállt az előszobában és kinézett az ablakon.

Beléptem a közös helyiségbe.

Mickey nagy léptekkel, hatalmas köröket írva le, rótt a szobát nagyon gyors tempóban, ingének szivarként összetekert és szájába betömött oldalát teljesen eláztatta nyála. Ralph a kanapé előtt ült, mindkét kezében egy cipő, himbálózott és nagyon éles hangon csevegett. Megértettem, hogy a csevegés a cipők hangja volt, akik beszélgettek egymással. Harold összehúzódva bújt meg a kanapé mögött, a lehető legtávolabbi helyet keresve meg, rettegve valamitől, ami, úgy hitte, megtámadta és a falhoz szorította, miközben lábaival a szőnyegen dobolt teljes erejével, hogy megpróbálja kiszabadulni.

Nem tudtam, mit tegyek. A kórházban röviden a tudomásomra hoztak néhány módszert, amivel meg tudom változtatni a viselkedést, azokat, amiket ott alkalmaztak, és amelyek főleg abból álltak, hogy a lármázó gyerekeket sarokba állították, vagy pszichopatológiai próbaként alkalomadtán elzárták őket elkülönített termekbe vagy megfosztották némely ételtől őket, mindezeket erős kiabálással fűszerezve meg. Amikor ezek a módszerek nem hoztak semmilyen eredményt, a drogokhoz folyamodtak, egy csomó, az ideg-és elmeállapotra ható kémiai anyaghoz, amelyek titokzatos módon megváltoztatták a különféle esetek vegyi reakcióit. Diagrammok és grafikonok voltak a dossziékban, cédulák és listák. A nappali személyzet meghallgatta az éjszakai személyzet által otthagytott kazettákat, amelyekre, hogy időt nyerjenek, mindenki rámondta a maga kis történetét.

De ott, akkor a kórházra gondolva csak egyetlen dolgot tudtam felfedezni: azt a benyomást, hogy ott mindennek két oldala van. Orvosok és páciensek, tanárok és tanulók. Az ének és a ti, a praktizálók és a gyakorlat, azon igyekezték, hogy különbségeket jegyezzenek fel ebben a fehérköpenyes világban, ahol minden fekete és fehér, és ahol semmi nem fénylő világos a fertőzésmentes tálcákon lebegve, ahol oly könnyű megmondani, hogy ki kicsoda, ha rábizzuk magunkat a melleken függő etikettekre.

Amikor fiatal voltam, kovászos uborka akartam lenni, egy olyan kis, orosz módra elkészített uborka, amely hatalmas zöld békára hasonlít. Annyira szerettem, hogy először kiszippantottam az egész belsejét, aztán nyeltem le a héját, meggémberedett ajakkal, foghagymás lehelettel. Mindig azt gondoltam, hogy amikor az ember annyira szeret valamit, mint én ezt, teljesen természetes, hogy azzá a dologgá akar válni. Egy kovászos uborka akartam lenni, de amikor ezt mondogattam az embereknek, kicsúfoltak mindnyájan, mert azt hitték, hogy tréfálok és nem értettek ebből semmit. És amikor a szomszédék fia átvert egy vízipisztoly-csata folyamán, hirtelen felhasználva a kertjük locsolócsövét, erre én teljesen elárasztottam a konyhájukat, ezt sem értették, pedig – szemet szemért – folyton ezt mondogatták nekem. Azt gondolták, hogy bolond vagyok. Egy órán át sarokba voltam állítva és hallottam, hogy az apám azt mondja, hogy valójában ők túloznak, és hogy azzal fogják végezni, hogy leesnek a lakásarak a városnegyedben. És aztán még azt is, hogy ezentúl fluort tesznek a vízbe, és hogy nem haboznak majd a holdon járni. És én azon töprengtem, hogy ugyan ki lehet az az Ők. Egy napon még a telefonkönyvben is megnéztem és csak egy volt belőle: Roger Gérald Ils³, a Church Streeten. Még telefonáltam is neki és ő is azt hitte, hogy bolond vagyok, én pedig nem tudtam megérteni, hogy egy ilyen szánalmas kis ember hogyan lehet ennyire hatalmas. Aztán hirtelen ifjúvá serdültem, alig húsz éves lettem és megtanultam, hogy az Őket Mire változtatták. Számot adtam magamnak arról, hogy nem vagyok olyan, mint mások és ennek az oka, amit akkor még nem tudtam, az volt, hogy én nem vagyok Mi. Még mindig nem vagyok az. De a minap, a Gyermekkorházban éreztem, hogy egy csöndes és melengető hullám járja át a testem, melengető és olyan könnyű, mint egy kisfiú, és miként feltárul előttünk az utca képe, ahol lakunk, egy hosszú, külföldi út után, mint az első éjszaka, amikor az ember visszatér a saját ágyába, otthon

³ Az ils, személyes névmás, azt jelenti: ők. De az író azt hitte, hogy itt családnévről van szó.

éreztem magam velük, ezekkel a gyerekekkel, itt ez az én Mi-m, az én egyetlen Mi-m és többé soha nem leszek nélkülük, a bizottság tagjai mondhatnak, amit akarnak.

Ott álltam tehát a szoba közepén és lassan a körök, melyeket Mickey rótt, kisebbek lettek. Leültem a földre. Ralph magától az ölembe mászott, felém nyújtott egy zoknit, a másikat a szemem előtt táncoltatta és olyan zajt csapott, mint egy mókus. Harold, miközben menekült a démona, akít senki sem ismer, odafutott és szinte hozzám préselte magát. Eközben a köd is felszállt a szememről, melegen és nedvesen, mint barátságos gőz, mint egy olyan télikabát elvesztése, aminek az eltűnése után sem érzem a hideget, sőt még melegebben tart. Ott maradtam velük. Sokáig maradtam ott, sokáig. Ott voltam és ott maradtam.

4

Ideje volt, hogy készítsek nekik valami ennivalót.

Eldöntöttem, hogy brokkolit, vesepecsenyét és krumplipürét készítek. Szerencsére Miss Pistol bevásárolt, mielőtt elment. Azt mondták, hogy Ralph jól eszik. Általában, amikor bol⁴-ban szolgálták fel neki az ételt, mintha a tányértisztítók klubjába tartozna. Imádja a zöldséget, ami nem szokványos egy gyerek esetében. Emlékszem, amikor kicsi voltam, anélkül, hogy valaha megkóstoltam volna, hogy jó-e, teljesen el voltam bűvölve a parajfőzeléktől. Bele voltam bolondulva Popey-be, ebbe a furcsa testű tengerészbe, aki úgy nyelte le a szerencsét hozó zöldséget, mint egy pirulát, amit egyetlen újjnyomással tört fel a dobozból. Mindez szép és jó volt rajzfilmen. És aztán egy napon Joe barátommal sikerült rávennünk az édesanyámat, hogy főzzön nekünk parajfőzeléket. Hat órán keresztül nem tudtam abbahagyni a hányást. Ez az oka annak, hogy nem bízom túlságosan a rajzfilmfigurákban. Egyébként Mickey Mouse is megjelent minden szerdán a tévében és azt mondogatta, hogy ez az a Nap, amikor Minden megtörténhet, holott pontosan szerdán nem történik semmi.

Ralph-nak van egy speciális bolja. Azon a napon vettem neki, amikor elbeszélgettek velem a kórházban. Autóval mentem hazafelé és arra gondoltam, amit a leendő gyermekeimről mondtak és Ralph-nak arra a hajlamára, hogy étkezéskor felborítja a tejes poharat, bolt és tányérok. Eszembe jutott egy ötlet, amiért az érzékeny lelkűek bizonyára megsértődnének, de amely szükséges különleges körülmények között. Azt hiszem, hogy a szokatlan problémák szokatlan megoldást követelnek - lólázra lógyógyszer. Bementem tehát egy állateledel-boltba és vettem Ralph-nak egy kutyatálkát. Sárga műanyagból készült, az alja lapos és nehezzel volt ellátva, szinte lehetetlennek tűnt felborítani, bármilyenek legyenek is a körülmények. Ötletem annyira kedvemre való volt, hogy egy hat darabból álló készletet vettem belőle az egész család számára, mind sárga volt.

Sajnos ez sem oldotta meg Ralph tejes poharainak problémáját, melyek ezentúl is felborultak és mindig a legalkalmatlanabb időben az étkezések alatt. Ott maradtam mellette olyan sokáig, ameddig csak lehetett az első reggeli idején, felügyeltem rá, ami azzal a kockázattal járt, hogy nem figyeltem a többi gyerekekre és mihelyt elfordítottam a fejem egy pillanatra, hogy Mickey kezeit is megnézzem, puff! máris ott volt a tejtócsa.

Ralph mosolygott, miközben egy brokkoli-darab lógott a szájában. Imádja a brokkolit. Fának hívja a brokkolit, azt is selypítve mondja, mert az igaz – én is mindig azt gondoltam – hogy miniatűr fára hasonlít és egy napon, amikor sokkal fiatalabb voltam, egy kellemetlen étkezés alkalmával, amikor brokkolit, krumplipürét és vesepecsenyét szolgálták fel, sikerült

⁴ fületlen, talpas csésze

kárpótolnom magam azzal, hogy egy nagyon szép japán kertet fabrikáltam belőle – megbüntettek azért, mert „játéknak használtam az ételt”. A szüleim nem értékelték.

Próbáltam az asztalt elbűvölően megteríteni a gyerekeknek, de nem szokásom vendégeket fogadni, nem is volt soha, a konyhaművészet finomságai mindig elkerülték a figyelmemet, kivéve azt a rövid kis időszakot, amikor Paulával éltem együtt, aki felnyitotta a szememet bizonyos udvariassági szokásokra és kedves gesztusokra. Amikor elment, szemeim újra becsukódtak. Nem volt szalvéta, így hát elhatároztam, hogy Ralph párnahuzatát vágom négy részre, amiket – koszorút formálva belőlük – a kutyatálkákban helyeztem el az asztalon. (Ralph-nak odaadtam a saját párnahuzatomat és én egy pólót használtam fel erre a célra.) Szerettem volna virágokat is, hogy díszítsem az asztal közepét, nem lévén kéznél, elhatároztam, hogy papír zsebkendőből és nagy, színes fejű gombostűkből készítek, de mivel nem volt sem az egyik, sem a másik, be kellett érnem egészségügyi papírral és gumival. Az eredményt egy cipődobozban az asztal közepére tettem a kutyatálkák és a rajzfilm-figurák által díszített párnahuzat negyedrészei közé.

Mickey kézzel evett. A kórházban kétszer szóban figyelmeztették, hogy vegyen evőeszközt, aztán a kezébe adták és végül a sarokba küldték két percre azért, hogy megbüntessék.

A menüt, amit készítettem, különösen nehéz volt kézzel enni. A kórházban megengedték Mickey-nek, hogy kézzel egyen bizonyos ételeket, mint a csirkehús, keksz, gyümölcs. Természetesen nehéz volt az ő viselkedését is felügyelni, miközben állandóan Ralph tejes poharát kellett őriznem.

Harold használt evőeszközt, de rosszul, vagy egészen másra, például arra, hogy a többi gyereket fenyegette, villaszúrásokkal ijesztgetve őket, anélkül, hogy erre bősztették volna, mint valami kobra, akit meghívtak vacsorára. Tina félelmében és tiltakozásként kiáltozott és miközben botjával meg akarta védeni magát, felborította Ralph tejes poharát minden elővigyázatosságom ellenére és Harold megszurta a villájával, mialatt segített nekem eltakarítani a kárt.

- Hoover, állítsa le!- kiáltotta.

Én is ezt akartam, próbáltam, de erősen el voltam foglalva azzal, hogy Mickey kezébe adjam a kanalat, miközben szerettem volna megakadályozni, hogy Ralph beletenyereljen a kiöntött tejbe.

Desszertként valami könnyűt és sajátosat választottam: bocsorszíjat. Leértékelve vettem a fűszerboltban ezt az ínycséget, ami hosszú, fekete kaucsukcsövekre hasonlított: tizenkettőt kétezerért. Az asztalra tettem és mindenki rávetette magát és enni kezdett, miközben nyelvük tiszta fekete lett. Mindenki, kivéve Harold.

Harold kidülledt szemmel nézett a desszertre, és mint amikor rohama volt, légzése felgyorsult, zihálni kezdett, aztán otthagya az asztalt hátrálva, szemét le nem vette a desszetről, majd négykézlábra állt, teljesen kiszolgáltatva egyféle halálos rémületnek, egészen a falig hátrált és onnan nem tudott már továbbmenni. Fejét a falhoz nyomta, a gipsz lelapította arcát és kiserkent a vére, eltorzult szájjal kiáltani akart, mialatt a vér lefolyt a nyakán és a szeme majdnem kiugrott az arcából, robbanásra készen, őriöngve.

Nem tudtam, mit tegyek.

Megpróbált átjutni a falon, hogy elmenjen bárhová, bárhová, ahol megszabadulhat ettől a valamitől, cipőjét a talajhoz ütögette, fehér por hullt ki a falból onnan, ahová bevájta körmeit és fehér hóként hullt le a hajára.

- Vigye ki Ralph-ot és Mickey-t – mondtam Tinának, aki nyilván zavarban lévén Harold látványától, azonnal cselekedett.

Mickey karjára akasztva botját, kivezette mindkettőt a közös helyiségbe. Soha nem láttam még olyan félelemérzetet megnyilvánulni, ami képes lenne ölni is, de most az volt a

benyomásom, hogy az is ilyen lehet, mint amit most látok. Harold mellkasa szenvedélyesen megemelkedett minden lélegzétvételkor.

- Mi van?

Felvettem egy bocskorszíjat az asztról és odanyújtottam neki.

- Tessék, Harold – mondtam neki. – Ez cukorka.

Akkor egész testével a falhoz fordult és megpróbált felmászni a plafonra.

Visszaesett és összegömbölyödve gurult a mosogató felé, még inkább összezsugorodva a rémülettől és egyre erősebben kiáltozott, vagyis inkább rikoltozott, a rátörő emlék szörnyű karikatúrájaként, vagyis annak örült változataként.

- Majd én megtanítalak téged – teli torokból üvöltötte – egyszer és mindenkorra, hogy egy test, ami ezt érdemli-soha többé-hallasz még?-tessék és aztán tessék és aztán nesze!

A bocskorszíj. Mint a fekete kaucsukcső. Egy apa. Egy alagsor.

Hirtelen letérdeltem mellé a földre, a mosogató alá. Felemelve a kezemet, a fekete édességet beledobtam a kukába és meg akartam érinteni Haroldot, hogy csillapítsam a remegését. Karomat a válla köré, a karja köré fontam. Úgy szedte a levegőt, mint egy vadállat, még mindig erősen, még mindig gyorsan. Akkor összeszorítottam én is a fogamat, teleszívtam a tüdőmet levegővel, és zajosan lélegeztem ki a fogaim között. A szemébe néztem. Vettem egy új lélegzetet. Amikor lélegzett, vele voltam, ritmusban, ugyanazt a levegőt használva, amit ő, vele egy időben, a földön. Kinyújtottam a kezemet. Egymással szemben, mindketten remegtünk, és úgy maradtam, maradtam úgy sokáig és aztán nagyon lassan a keze felém csúszott a csempén, és én magamhoz húztam, a számat a füléhez szorítottam és lényem legmélyebb részéből suttoztam, hogy minden rendben van, minden rendben van.

Tina a nevemet kiáltotta. Felugrottam és rohantam a közös helyiségbe.

Mickey ki volt terülve a földön, a szoba közepén, keze és lába mindenfelé mozgott, mint egy hátán fekvő, agonizáló rovar lábai és furcsa hang jött ki a torkán. Először azt hittem, hogy lenyelt egy bocskorszíjat keresztben, de nem, az ott volt egész darabban a feje mellett a szőnyegen. Föléje hajoltam és két lábát az arcomhoz húztam. Puff! Hátrább léptem és vérzett az orrom.

- Mi történt? – kérdeztem Tinától kiabálva.

- Honnan tudjam? – válaszolta, harag és pánik között ingadozva.

Úgy álltam ott, mint egy ostoba néző, egy bámészkodó, aki tudja, hogy történik valami, de azt kérdezi magától, hogy mi lehet az, aztán lassan közeledtem a kitörésben lévő testhez, megpróbáltam megakadályozni a rángatózását. De nem tudtam. Túlságosan erős volt és túl elszánt.

- Tegyen már valamit! – kiáltotta Tina.

- Mít tudnék tenni, te kis hülye?

- Ne hívjon engem hülyének!

- Akkor fogja be a száját!

Persze inkább magamhoz beszéltem. Mickey feje háromszor erősen megrándult és mindannyiszor, ahányszor visszahanyatlott a padlóra, dob halálos pergését idézte. Feléje nyújtottam a kezemet és a nyála ráfolyt a csuklómra.

- Hívjon mentőt!

Ezt kiáltva egy párnát dobtam Mickey feje felé, aki közben el kezdett gurulni az alacsonyabban levő asztal felé, és így sikerült megakadályozni, hogy erősen megüsse magát, de aztán a másik irányba kezdett gurulni. Körbe-körbeszalagáltam, áthelyezve a bútorokat, hogy szabadabbá tegyem az utat számára, miközben próbáltam felidézni azt a három számot, amit sürgős esetben kell hívni. De nem sikerült. Mickey lába beleakadt egy lámpa vezetékébe és a lámpa szikrákat szórva összetört a földön. Abban a pillanatban minden fény kialudt. Még mindig nem tudtam felidézni a három számot. Felvettem a kerevet minden párnáját, hogy körülbástyázzam

velük Mickey-t, de még mindig gurult, odagurult a lábamhoz és én ráestem. Akkor hallottam meg, hogy Tina telefonál a mellettünk lévő szobában, ő ismerte a három számot.

Az orvosok megengedték, hogy beüljek vele hátra. Elővették a sztetoszkópjukat, hogy meghallgassák a szívét, de én is meg tudtam volna mondani, hogy az a helyén volt. Tina maradt otthon, hogy felügyeljen a többiekre. Miért kellett Miss Pistolnak elmennie?

A kórházban magukba merülve ülő és úgy várakozó emberek tömegén keresztül kellett haladnunk, miközben Mickey-t piros takaróval letakarva gurították. Vért vettek tőle, mialatt én ücsörögtem. Át kellett lépnie egy dupla szárnyú tejüveg ajtón. Hangosbemondó harsogott, hogy egy bizonyos Bienheureux orvost szólítson.

Egy óra elteltével engedélyezték, hogy lássam. Az orvosok azt mondták, hogy nem igazán tudják, mi okozta a krízist. Epilepszia vagy agydaganat? Hagyták, hogy a szobában üljek Mickey-hez közel, mialatt egy csomó nyomtatványt kerestek elő, amit ki kellett töltenem azért, hogy hozzájárulásomat adjam egy sor, mindenféle vizsgálat lefolytatásához. Aztán egyedül maradtam Mickey-vel a szobában. Most már nyugodt volt, szeme nyitva. Félt. Nézte körben a műszereket a falakon és a flakonokkal tele polcokat, érezni lehetett a gyógyszeriszagot. Az volt a benyomásom, hogy azt gondolja, visszatért a gyermekkórházba és figyeltem őt, mellette ülve. Akkor a szeme találkozott az enyémmel. Most lágyan nézett, fátyolos tekintete tele volt rémülettel és gyengeséggel. Körülnéztem a szobában. Az ajtó másik oldalán a keresztrejtvényt fejtő ápolónők nevetgélése hallatszott és távolabb a folyosón egy röntgengép kattogása valakinek a mellkasán ott, ahol a szív lakozik. Így tehát vannak emberek, akiknek gépekre van szükségük ahhoz, hogy meglássák a dolgokat. Karomba vettem Mickey-t és teljesen egyedül úgy döntöttem, hogy elviszem őt messzire a kórháztól.

Hazatérve a közös szobánkat üresen találtam. A szobák is üresek voltak. Letettem Mickey-t az ágyra, betakartam és lefelé jövet a konyha felől egyféle illat csapta meg az orromat.

Ott aludtak mind a földön a konyhában, Tinát kivéve, aki összeroskadva ült kerek székében a földet beborító, széttiport almák, feldarabolt narancsok között, a krumplipüré, a brokkoli, a marhahús, a ketchup mindenhol a földön és még a csokoládékrém. A hűtőszekrény ajtaja tárva-nyitva volt, a belőle áradó fény kísértetiesen világította meg az elem táruló képet.

Leroskadtam egy székre. Arra gondoltam, hogy hol van most Miss Pistol? Jöjjön vissza Miss Pistol, gondoltam, de amikor hangosan befejeztem, Paulát mondtam.

Nem tudok tovább élni Paula vagy valaki más nélkül. Tenni kellett valamit. Találni kellett valakit.

Volt egy rövid kalandom egy lány – a klasszikus táncóráimról ismertem – unokatestvérével. Myrnának hívták a lányt. Az unokatestvérét pedig Geneviève-nek. Egy éjszakai mulatóban énekelt, ahol rabul ejtette a szívemet a lépcsőkorlát fényeinek át egy estén, amikor bementünk oda meginni egy pepsit a tánc után az unokatestvérével.

Néhányszor elmentünk szórakozni. A végén Geneviève elviselhetlenné vált. Erősen ragaszkodott ahhoz, hogy beszéljek neki az érzelmeimről. Amikor beszéltem neki az érzelmeimről, megköszönte és én nem beszéltem neki többé az érzelmeimről. Végeredményként elhagyott egy fotós kedvéért, akivel közös tervük volt, hogy Hollywoodban telepedjenek le.

Néha éjszakánként, az ágyamban fekve gondolok Geneviève-re. Reflektorral a szemében jelenik meg a színpadon. Újra látom őt, amint a *When you Wish upon a Star*-t énekli, de minden alkalommal, az utolsó strófa előtt Paulává változik át.

Soha nem fogom megtudni, hogy mi az, ami arra készítetett, hogy versenyeztessen a gyerekeket az országos asztalitenisz-bajnokságon. Egyszerűen logikusnak tűnt. Mindig jót tesz egy kis levegőváltás, különösen ez után az együtt eltöltött két hónap után és valóban meg vagyok győződve arról, hogy a verseny jó az egészségnek.

A csomagok nem okoztak gondot. Van tapasztalatom abban, hogy negyven bohóc hogyan fér el egy kis autóban vagy hatvan egyetemista egy telefonfülkében. Mindez hasonló a mostani helyzethez. Sőt sikerült körülbelül négyévnnyi életet belopni a harmincévi létezésbe, akkor... de azt mondják, hogy az idő mindenképpen illúzió. Ez a másik oka annak, hogy sohasem viselek órát.

Mindegyik gyereknek vettem egy nagy bőrröndöt. Ralph sosem akar megválni a zoknijától, ezzel egy kis helyet takarítottam meg a szóban forgó esetben. Képelem, milyen erős szaga lehet a zoknijának, ezért levetem néha róla, amikor alszik, titokban. Olykor ki is mosódnak, amikor Harold bezárja a mosógépbe. Tina ragaszkodott ahhoz, hogy egy ruhát is elvigyen arra az esetre, ha bál is lesz. Megjegyeztem neki, hogy a ping-pong nagyon szigorú életvitelt követel és hogy az efféle hívságos dolgot az edző – vagyis én – nem fogja megengedni, de nyilván az lett a vége, hogy levett a lábamról. Tinával engedékenyebb vagyok.

Elmentem a sportüzletbe és vettem négy fekete szegélyű, élénk narancssárga színű táskát és az oldalaira rávarrtam, hogy „Értelmi sérültek“. Anélkül, hogy pontosan tudtam volna miért, az volt az érzésem, hogy az „Értelmi sérültek“ felirattal ellátott, egyforma színű táskát viselő kis csapatom megjelenése biztosan pszichológiai előnyt jelent majd nekünk, ami oly fontos az országos bajnokságokon.

Nem tudtam még beszerezni az új minibuszt. Mennyi idő elszaladt és mily kevés dolgot csináltam. Egy teljesen felszerelt Volkswagen mikrobuszt akartam, de jelenleg be kellett érünk a homokfutóval. Nem lehet azt mondani, hogy nagyon jó állapotban volt. Nagyon közel gurult a földhöz, ily módon csökkentette a spontán indulási távolságokat, amelyeket akkor okoznak a jó kis fennakadások, amikor az ember kavicsra hajt keresztül és a bal hátsó szárny ferdén állt egy bizonyos aerodinamikai egyensúlyt biztosítva, ami határozottan megkönnyítette a balra fordulásokat. A jobb oldali irányjelző el volt törve, ami azt eredményezte, hogy elméletileg csak balra tudtam fordulni, ami miatt azonban mindig nagyon korán kellett indulni. A kesztyűtartóban volt egy csomó tartalék vízálló papírtáska, ami lehetővé tett mindenféle evakuációt az út szélén.

Ralph és Harold a hátsó ülésen ült, Tina a már megszokott helyét foglalta el, hátul az alacsony, felhajtható ülésen, a menetiránnyal ellentétes irányban. Mickey elől volt velem.

Az első dolog, amit megjegyeztem, amikor találkoztam Mickey anyukájával a kórházban, az volt, hogy latinus típus és nagyon szép. Mickey-nek fekete göndör fürtjei vannak, de az arcszíne sápadt és a beszédmódja, bármilyen különös is, nem árul el semmilyen akcentust.

- Általában megismer, azt hiszem – mondta az édesanyja, mialatt én azzal foglalatostkodtam, hogy összeszedjem a holmiját és hazavigyem azon a napon, ami olyan távolinak tűnik most. – De Mickey-vel az élet még elmondani is nehéz.

Mickey nem maradhatott tovább otthon, ezért tették be a kórházba, ahol most rám bízták. Volt két öccse és az egy méter hatvan centijével veszélyessé vált ezentúl.

- Ne értse félre a szavaimat – mondta még Gomez asszony. – Nem nagyon gyakran vad. Csak amikor fáradt.

Az ápolónő megmutatta, hogyan adjam be neki a Haldallt. Egy kis ideje Mickey a tablettát jobban szerette a szirupnál. Nem vette be a szirupot. Megpróbálták elrejtteni először desszertben, gyümölcsben, sőt még mogyorókrémbe is. Aztán próbálták egy fecskendővel a szájába adni, mozdulatlanul tartva az ágyon, de Mickey annyira dühös lett, hogy felborította az ápolónőket. Jött még hamarjában hat segédápoló, hogy lefogja. Egy szalvétakendőt tömtek a szájába azért, hogy ezzel megakadályozzák azt, hogy az arcukba köpje a Haldallt. Amikor

elengedték, arca vad maszkká változott és mindenfelé hadonászott öklével céltalanul. Azt kérdezték tőle:

- Bolond vagy?

És ő válaszolt:

- Nem.

- Klasszikus skizofrénia – mondta az ápolónő, miközben én csomagoltam. - A személyiség erőteljes hasadása.

- Micsoda?

- Tehetetlen bármit tenni a saját dühe ellen. Egy másik személyiséget kell létrehoznia azért, hogy az a segítségére jöjjön.

- Jekyll és Hyde?

- Nem. Mickey esetében nem lehet ilyen tisztán megkülönböztetni őket. Ez inkább olyan, mintha ugyanannak a személyiségnek lenne két fajtája. Ez hallatszik a beszédmódján. Különböző hangokat használ arra, hogy különböző dolgokat mondjon.

Azt mormogtam:

- Talán olyan, mint a hasbeszélő kacska.

- Tessék?

- Egy kis szerencsével talán majd ki tudja egyszer fejezni – mondtam. - A dühét mármint.

- A seggemet akarom – mondta Mickey, miközben elhaladt előttem és az édesanyja előtt, mintha mi nem is léteznénk, sem ő, sem én.

- És aztán lehet, hogy végtére nem is akarja – fejeztem be a gondolatot.

Az első kísérleteimet arra vonatkozóan, hogy megénekeltessem mindegyiket, nem koronázta siker. Pedig próbáltam dalokat, még áriákat is. A fiúk, úgy tűnt, lovagi tornára készülődtek és nem volt kedvük énekelni, míg Tina csak a saját cow-boys dalos repertoárjáról akart hallani. Tina igazi énekesnő. Be fogom írni énekórákra, mielőtt lesz erre időm, hiszen a táncórák nyilvánvalóan ki vannak zárva.

Néhány perccel az indulás után kiosztottam az ütőket. Úgy vélem, hogy a játékosoknak egyé kell válni a felszerelésükkel, és jól kell érezni a nyelet a kézben. Be akartam mutatni az elsajátított technikákat arra, hogyan kell visszaadni egy jobb kezes leütést, de senki nem mutatott érdeklődést.

- Ez az a féle dilettantizmus, ami a japán csapat vesztét okozta az 56-os világbajnokságon – mondtam. – Semmi pozitív energia nincs ebben az autóban.

Persze tudtam, hogy Ralph még nem öltözött be, Mickey pedig úgy nézegette magát az ütőben, mintha az tükör lenne, közben ezt hajtogatta: „Szia Mickey, szia Mickey“. Homokfutónkat a városon túlra vezettem, a nagy útig. A vidék, mint a paradicsom, terült el, nyúlt végig előttünk, a szélvédő üvegen túl. Megművelt földek és lombhullató tisztások végtelen kiterjedése.

Én soha nem ismertem lombhullató tisztást. Óh, egy csomó dolgot lehet olvasni róluk, a lombhullató tisztások az összes többi közül azok, ahol két ifjú, ártatlan éveikben, kéz a kézben, szemük egymásra szegezve, a csobogó patak mellett azt kérdezteti egymástól, hogy a gondolatok, amelyekre gondolnak valóban piszkosak-e, és ha ez rossz dolog, akkor miért olyan kellemes. Titkos séta a vidéken, távol a nagybácsiktól és a nagynéniktől, az apáktól és a mamáktól, mindannyian piknikre gyűlve össze ezen a szép napon, de azok ketten egyre inkább eltávolodnak, egyedül, tiltott módon, és most fogják egymást a harmatos, zöld levelek között. (A lány már volt ilyen helyzetben egyszer, pedig a fiú sokkal idősebb. Ő még soha nem volt így.) A fiú azt kérdezi tőle: „Ez rossz?“ És a lány így felel: „Soha semmi nem rossz, ami igaz.“ És megmutatja neki, hogyan kell csókolózni, igazi nyelves csókot adni, majd elnyújtóznak egy faág alatt, a patak folytatja a csobogást és semmi és senki soha többé nem lesz ehhez hasonló.

Én nem ismertem lombhullató tisztást. Én, minden és mindenki mindig hasonló. Az én esetem is hasonló. Az én lombhullató tisztásom egy zárt és túl meleg szalon volt, egy felforrósodott tévé előtt. A lány hozott össze mindent. En arra vártam, hogy idősebbek legyünk, de ő kitűzött egy időpontot. Amikor az idő elérkezett, nyilván nem volt már kedve ezen vitatkozni. Szülei házon kívül töltötték az estét, a kishúga már lefeküdt, nekünk kellett rá vigyázni. Alaposan beparfümözte egész testét, de nekem ez nem volt csábító. Be is púderezte magát, csak egy könnyű póló és egy sort volt rajta. No jó, rágta a körmét, de ki figyelt fel most erre, ebben a helyzetben? Levetette a melltartóját a pólója alatt, aztán forrón és egészen lágyan magához vonzott. A díványon, egy keskeny díványra emlékszem, vagy talán ő volt vékony, karunk és lábunk állandóan oldalra csúszott. Azt kérdeztem tőle: „Ez rossz?” és ő válaszolt: „Soha semmi nem rossz, ami igaz”. És hogy fölül legyek vagy alul, hogy fölül legyek vagy alul, de behatolni, azt sosem. Azt hittem, nyitják az ajtót. Azt hittem, sír a húga. Ezt így vagy úgy? Ez rossz? Ki lesz fölül? És most alul leszek és most fölül. És soha nem tudtam becsapni őt.

Rossz volt. A szex öröm nélkül. Rossz volt azon a napon és rossz még ma is. Nincs tisztás számomra. Autóülések, igen. Szobalány-szobák, egyárbócos nagy hajók, pincepadlók, igen. Óvszerrel, óvszer nélkül, zenével, piával. Partnerek, vazelinnel és kézikönyvekkel felszerelve, igen. De soha nem tudtam becsapni őt, mert ez rossz volt, de nem is bántam nagyon. Mert kevésbé sajnálkozunk a végén, amikor egy arany szabálynak engedelmességtünk a kezdettől. És a szabályok, azt lehet mondani, hogy bizonyos mértékben bearanyozzák az életem menetét.

Ekkor hallottam meg a szirénát.

Hogy őszinte legyek, a rendőrség nekem félelmet okoz, különösen, amikor a zsernyákok egész közletről követnek és a lámpák rám világítanak.

(Ez nem lehet miattam. Ez vajon miattam van? Ez nem lehet miattam. De ez miattam van.)

- Mivel lehetek a szolgálatára rendőr úr?
- Mutassa a jármű papírjait!
- Hogyan?
- Az engedélyt.
- Persze.

Egy mozdulattal a hátsó ülésre mutat.

- Ez mind az öné?
- A sporttáskák?
- A kölykök.
- Óh, nos igen is és nem is.
- Mit akar ezzel mondani?
- Attól függ.
- Mitől függ?
- Az ön fogalmazásától.
- Az „öné” kijelentésemtől?
- Nem, a „kölykök” fogalmazásától.
- Jól van, szálljon ki!

Elővett egy kis jegyzetfüzetet és fölülről megtámasztva tartotta nyújtófához hasonló tollát.

- Számomra ez egy kovászos uborka lesz – mondtam.
- Micsoda?
- Semmi, semmi.

Írt valamit. Nyilván nem azt, hogy kovászos uborka. Az autók nagy zajjal haladtak, az autó belsejében pedig a gyerekek tágra nyitották a szemüket. Még egy drogszonda is volt, amit elvégeztek, persze nem mutatott ki semmit. Tina hősnőként viselkedett a kocsiban.

- Tudatában van annak, hogy az út egyik oldaláról a másikra kacsázott? – kérdezte a zsernyák.

Megvontam a vállam.

- Nem hallom elég jól.

Erősebben megvontam a vállam. De a rendőrök nem vevők a pantomimra. És ha süket-néma lennék?

A rendőr egyenesen a szemembe nézett. Tudom, nem néztem ki valami jól. A készülődés miatt nem volt időm rendbe tenni magam alaposabban ma reggel. Aztán megkért, hogy menjek egyenesen egy képzeletbeli vonal mentén, egyik lábamat a másik elé helyezve.

- Ez alkalommal rendben van barátom, de jobban tenné, ha nem ábrándozna, amikor a volánnál ül. Gondoljon a gyerekekre, ha önmagára nem is gondol.

Természetesen igaza volt. Ez nem azért van, mert nincs jobb dolgom, minthogy veszélybe sodorjam magam, persze akkor a gyerekeknek is ártanék. Ők maguk is tökéletesen képesek erre nélkülem is. Az volt az érzésem, hogy valami fontosat tanultam. Ezért, magam is meglepődtem azon, hogy egy tiszteletteljes köszönésre emeltem a karom, mialatt a rendőr távolodott, amit egyébként észre sem vett volna, ha Harold nem húzta volna le az ablaküveget, és nem mondta volna neki, hogy „Szeretném kikaparni a szemedet egy osztrigás villával“, éppen akkor, amikor elhaladt mellette.

A zsernyák megfordult a tengelye körül.

- Ki mondta ezt?

Mire én azt feleltem:

- Senki, csak a kacsza hasbeszélő.

Forgószélként indítottam az autót.

Egy pasas egy kutyával az egyik és egy kacsával a másik hóna alatt felkeres egy színházi ügynököt.

- Hatalmas számot mutatok önnek, - mondja - ezt látnia kell.

- Ha annyira akarja – feleli a másik. - Csak gyorsan tegye, sok munkám van.

A pasas megáll a színi alkalmazott előtt, és fejével int a kutyának, aki kinyitja a száját, és énekelni kezdi az *Only you*-t, jobban, mint a Platters.

Az alkalmazott majdnem lenyeli a szivarját.

- Egy éneklő kutya! – kiáltja. - Ez fantasztikus!

- Egyáltalán nem – válaszolja a pasas. - A kutya nem énekel. A kacsza viszont hasbeszélő.

Nagyon sok esetben az az érzésem, hogy a hasbeszélő kacsát hallom. Elég bekapcsolni a tévét, tele van olyan adással, ahol az emberek vitáznak, tele van reklámmal és főleg hírekkel. De a kérdés, amelyre keressük a választ: hol van hát ez a kacsza, és mit próbál nekünk mondani?

Mentem előre az úton. Hátul Tina énekelt: „Azt akarom, hogy a nyergemmel és a csizmámmal temessenek el...“ Ralph elaludt. Mellettem Mickey csendben rágcsált egy ajtófüggöny darabot, Harold nézte a tájat. A homokfutó szinte nyelte a kilométereket duruzsolva, kis városokat és fákat hagyva maga mögött. A vezetésre koncentráltam. Az előbbi eset jó lecke volt. Csak amikor a közlekedés elcsitult és az út oldalszélei jó szélesek lettek, akkor engedhettem meg magamnak, hogy újra álmodozzak. Van egy élénk álom, ami elég gyakran felkeres:

Amikor találkoztam Paulával, léggömbkereskedőt játszott. Harcolva a széllel, megpróbált egy héliummal felfújt léggömbcsokrot betenni az autójába, harminc narancssárga léggömböt, aminek az lett a vége, hogy fenékre esett a földön és a nevetéstől kicsordult a könnye. Azt hitte, hogy senki sem látja, de én láttam őt.

Bosszúságomra tél volt, ügyvéd testvéremmel laktam egy első emeleti lakásban, a külvárosban, egy, a betörők ellen biztonsági jelzőberendezéssel felszerelt üzlet fölött. Semmi tennivalóm nem volt és nem mentem sehová, napokat és aztán újabb napokat töltöttem a tévé

előtt, hagytam, hogy átjárjon a katódsugaras mérég, sejtjeim cisztatömeggé rendeződtek át a csontjaim körül. Időnként felöltöttem bohócruhámat és körbejártam a háztömböt azért, hogy kipróbáljam, megy-e még a dolog. Mindig szerencsém volt és találtam valakit, akit megnevettettem.

Én magam azért jöttem, hogy újabb léggömböket szerezzek be. A téli hónapokban az anyukák gyakran rendeznek születésnap-i zsúrokat és a havazás, úgy tűnt, növelte a fellépéseimet. Abban a pillanatban láttam meg őt, amikor túlmentem a sarkon, hogy eljussak a butik bejáratáig, az autója mellett ülve a járdán, elmerülve narancsszínű, vaskos léggömbjei között.

- Óh, jaj! – kiáltotta, amikor meglátott engem, tágra nyílt szemekkel.

Az első, igen emberi reflex az, amikor elesünk, hogy meggyőződünk arról, hogy senki sem látott bennünket.

Fekete haja eltakarta egyik szemét, a másik viszont akkorára nőtt, mint egy televízió. Hagyta, hogy a léggömbök elszabaduljanak és felkússzanak az égbe, mintha menekülő angyalok lennének. Mérgében a járdára ütött, aztán egy csapásra megint nevetni kezdett.

Semmit nem szóltam. Nem volt kedvem. Az idő tájt megtörtént velem, hogy heteket töltöttem el anélkül, hogy megszólaltam volna. A testvérem teljesen normális menetrend szerint élt, én éppen ellenkezőleg. Soha nem beszéltem, soha nem énekeltem. Ez még azelőtt volt, hogy megtanultam a *Pillangó kisasszonyt*. Nem láttam soha a testvéremet, nem hagytam el soha a lakást, nem telefonáltam soha. Csak akkor mentem ki a házból, ha az ügyeim szólítottak, legtöbbször bevásárolni vagy dolgozni, akkor is igen gyakran arcomat fehér festék takarta el.

Egy napon körbejártam a háztömböt, amikor rátaláltam egy fiatal fiúra, aki vert egy kis gyereket. Már a pusztá feltűnésem is elég volt ahhoz, hogy a nagyobb fiú hosszas, hisztérikus nevetésben törjön ki, így a kis gyerek el tudott menekülni még mielőtt fájt volna neki a verés. Ennek következtében igyekeztem mindig kifestve mutatkozni ezután. Úgy láttam magam, mint valamiféle szuperhős, bohócman, aki telefonfülkéből toppan elő piros orrával és hatalmas zakójában azért, hogy bűnbánatra bírja azokat a szegény kis gonosztevőket, akik az én felségterületemen bocsátkoztak kalandokba – az igazság megtestesítője voltam, bármily banális gondolat is.

Úgy alakult, hogy azon a délutánon nem voltam kifestve, amikor Paulával találkoztam a járdán, és éppen akkor láttam meg, amikor ráfújt a homlokára hulló hajára. Sziréna hangjához hasonló, hosszú sóhaj küldött távolodó léggömbjei után és aztán, lélegzetet sem véve, a sóhajból dal lett, amit ujjával csettintve énekelni kezdett.

*Te is sírnál, ha mindez
Veled történt volna meg.*

És annyira nevetett, hogy hanyatt vágódott a hóban, majd hirtelen abbahagyva és rám nézve ezt mondta:

- Tudja, hogy mire hasonlítanak innen? Azt hihetné az ember, hogy lazactojások.

Fölötte állva néztem ajkait, amint szétnyílnak, majd újra összezárulnak gyöngéden, és szeméit, amint tágra nyilván néznek a magasba. Milyen hatalmasak voltak fekete szempillái, melyek virágszirmokként fogták közre szemét! Nézte egyre kisebbekké váló léggömbjeit és egyre szomorúbb lett – mondhatnánk a távolodásukkal arányban. Nézte őket sokáig, még azután is, amikor már nem látszottak, és egy könnycsepp gördült végig az arcán, otthagya szürke nyomát a hóban. Pislogott egyet a szemével és felállt.

Azt mondta:

- Az édesapámnak vettem. A házassági évfordulójára. Neki és a feleségének.

Kinyitotta a pénztárcáját és megrázta a fejét megállapítva a tartalmát.

- Nos hát, üsse kő. Majd jövőre.

Lerázta kabátjáról a havat és kinyitotta kis autójának ajtaját, ahol egy kis utazótáskát és egy rakás dossziét vettem észre. Az autója piros színű volt. Mindent felforgatott a táskájában, nem volt képes megtalálni kulcsait, aztán kifordította az egészet, tartalmát kiöntve maga mellé az első ülésre, majd újra visszatett mindent a táskába egy japán legyezővel seperve bele. Mozdulatlanul maradt egy percig, kezeit a volánon tartva és a szélvédő üvegen át tágra nyitott szemeivel nézve valamit, amit én nem láttam és akkor, anélkül, hogy tudnám miért, így szóltam:

- Van itt számlám.

- Tessék? – kérdezte mielőtt lehajolt, hogy leengedje az üveget a járda felőli oldalon.

- Nos igen, van számlám ebben a boltban.

Hogy milyen grimaszt vágott akkor! Ajkait úgy előre csücsörítette, mintha egy kövér babáé lenne, homlokát úgy ráncolta, mint egy öregasszony és a szemei, melyekkel alulról nézett föl rám, oly hatalmasak voltak, hogy azt hihetné az ember, színes tévéműsort sugároznak. Majdnem elnevettem magam és nagy erőfeszítésembe került, hogy megőrizsem a közömbösségemet.

- Azt akarom mondani, hogy meg tudnám venni a léggömbjeit hitelbe – feleltem végre. - Tudnék venni újakat az édesapjának.

Kiszállt az autóból és odajött hozzám. Nagyon közelről nézte az arcomat és hirtelen nevetni kezdett.

- Mi van? Mi olyan nevetséges?

- Semmi – mondta kezét a szájára téve és megérintve a karomat. – Pontosan úgy állt itt, mint egy szomorú kisfiú, zsebre tett kézzel, pedig én veszítettem el a léggömbjeimet végül is.

Nem mondtam semmit. Kezét kinyújtva összébb húzta a galléromat a nyakam körül.

- De hiszen ön át van fagyva – mondta megragadva a karomat és az üzletbe vezetve.

Megvettem hitelbe a léggömbjeit. Vettem még szintén hitelbe egy palack héliumot és néhány kelléket, amire szükségem volt. Mialatt az eladók a vásárlással voltak elfoglalva, én az arcát figyeltem akkor, amikor nem tudta, hogy figyelem és pontosan olyan volt, mint egy gyereké, amikor tapogatta az egészen lány, még fel nem fűjt, narancssárga léggömböket a táskájában, egy elragadtatással tele arc.

- Olyanok, mint az aranyhalak, akik várják, hogy megszülessenek – mondta.

És ekkor a szívem egy hatalmasat dobbant. Már oly régóta az első dobbanás volt az oly sok gyámoltalan mormogás között, egy igazi kiáltás sok-sok év után és rátettem a kezemet, mert azt gondoltam, hogy azonnal meghalok. El akartam nyomni, elhallgattatni.

Megfogta a karomat kifelé menet, rám nézett, miközben kinyitotta a kocsiajtót és mosolygott, és amikor lesütöttem a szememet, észrevettem, hogy amikor ott volt elterülve a járdán, egy angyal nyomát hagyta maga után.

6

A szállodában Mickey és Harold osztozott egy szobán, én a szomszédos szobában voltam Ralph-fal. Tinának, mint az egyedüli lánynak, a folyosó másik oldaláról nyílt a szobája. A szálló nem igazán a Ritz volt, de nekem minden szálloda megfelelő, hiszen imádom a hoteleket. Imádom a véécésésze mellett található fehér papírtekerceset és a celofánba csomagolt poharakat. Imádom a masször matracokat – egy negyedóra olyan, mint egy örökkévalóság – és imádom, hogy takarítanak helyettem és a kis szappanokat, amiket elcsórok és a törölközőket, amiket nem csórok el. Ezen túl imádom persze a jégsekreányeket, amelyek az előcsarnokban mormognak, és

ingyen adják a kis jégkockákat, olyan formákban, amelyeneket otthoni hűtőgéppel nem lehet készíteni.

Elhatároztam, hogy érkezés után lezuhanyozok, hogy lemossam a hosszú út porát. Ralph-ot hagytam a földön ülni az ágyak között a babáihoz beszélve furcsa hangjain, fogát csikorgatva és szipákolva. Mint sok kis mongol idiótának, Ralph-nak is nagyon hosszú nyelve van, mert igen gyakran kilóg a szájából és megnyúlt a saját súlya alatt. E genetikai rendellenesség jellemzői közé tartozik még a lapos tarkó, az arc ázsiai vonása, az áttetsző bőr, az úszóhártyás lábujjak és a szelídség. Ahhoz képest, hogy fogyatékos, Ralph nagyon is ravasz. A legravaszabb elhatározása az volt, hogy fogyatékos gyerek legyen. Ez neki lehetővé teszi, hogy a maga hasznára fordítsa a helyzeteket, mert szinte mindent megengedünk neki, még a pusztítást is. És Ralph él is ezzel. Ráadásul lopkodja a törölközőket is, ez a magyarázata annak, hogy nem találtam semmit, amivel megszáritkozhattam volna, amikor tetőtől talpig vizesen kijöttem a zuhany alól. A törölközőket az ágyon láttam meg, az ő ágyán, ahol mindhárom baba feküdt, Joey, Jimmy és Steve, betakarva mindegyik egy-egy törölközővel, jól beburkolva, készen az éjszakára, három kicsi fekhely egy ágyon. Nem volt szívem megzavarni őket, az ágytakarómmal száritkoztam hát meg, amit azután kiterítettem arra az asztalra, amely alatt Ralph elbújt.

Imádom a zuhanyokat. A hotelé különösen erős volt, ami mindenek előtt azért tetszik nekem, mert a veszélyes élet érzését kelti bennem. Általában a veszélyes dolgok nem tetszenek nekem, még a nők sem, habár most az ellenkezőjét gondolom. Leginkább az akusztikát szeretem a zuhanyzóban. Minden zuhanyzóban énekelek. Tenor áriákat énekelek, habár én inkább lírai bariton vagyok. Rettenetes vagyok. Néhány szót jól ismerek olaszul, de többnyire kitalálom azokat. Ralph nagy ötletforrás számomra, mert ő is kitalálja az angol beszédét, és mert énekelni is szeret. Amikor énekel, olyan, mintha egy navahó⁵ boszorkánymester vég nélkül ismételné: „Hoyo, hoyo, hoyo!“ De megtanítottam neki, hogy a hangrezgés alkalmazása nagyon fontos az éneklés technikájában. Ezek után egy navahó boszorkánymesternek mondhatnánk, aki megpróbálja elénekelni a *Pillangó kisaszonyt*. Kedvencem egy *Turandot* ária. Egy tenor ária. A tenorok hősök és a zuhany alatt én is hős lehetek, ha ezt éneklek. Igazából soha nem tudok tenor lenni, ezért ilyenkor rettenetes vagyok. Kedvenc áriám címe: *Nessun dorma* és azért a kedvencem, mert a „vincero!“ szóval ér véget, ami azt jelenti: győzni fogok! Talán még az operához is kedvünk támad az ilyen nekünk címzett szavak miatt.

Éppen befejeztem az öltözködést, amikor kopogtak az ajtón. Kinyitottam, és ott állt előttem az egyik, az ezen az emeleten szolgáló szobapincér egy guruló asztalt lökdösve, amely előtt élénk ellenállást tanúsítva álltam meg a szobámban, de ő erősebb volt, mint én. A guruló asztal láthatóan egy harmincöt dolláros vacsorát hozott, egy hatalmas steak-et pástétommal, mindenféle luxuszöldséggel körítve és pezsgővel leöntve, és amit én nem rendeltem.

- Én nem rendeltem ezt – mondtam az emeleti szobapincérnek.

- Ez a 315-ös szoba?

- Igen, de én nem rendeltem ezt.

- Írja alá itt!

Ez nem pénzkérdés volt. Nem szükölködtem egy kis ideje, ha arra került a sor. De a gondolat, hogy aláírjak valamit, amit nem rendeltem, elveim ellen való volt, még akkor is, ha mindig azt képzeltem, hogy az egyik legklasszabb trükk a szállodákban az, hogy egyszerűen aláírhatunk egy megrendelést, amit aztán soha nem fizetünk ki, az éjszaka leple alatt távozván titokban, azzal a feltétellel, hogy olyan néven, mint Serge Rachmaninov jelentkeztünk be a felvételi irodán. Rácsuktam az ajtót az emeleti szobapincér nyitott tenyerrel felém nyújtott kezére, és vizsgálgatni kezdtem a hozott dolgokat. Ralph kijött rejtkehelyéről, az asztal alól, zoknija ott lógott a szájában.

- Eszünk Ralph – mondtam.

Hirtelen kinyílt az ajtó, mintha feltépték volna.

⁵ az USA Új-Mexikó, Arizona és Utah államaiban élő indián népcsoport

- Mi történt? Mi történt? – kiáltott fel Tina forgószélként hatolva be a szobába, ahol összeütközött a guruló asztallal és a pezsgőspoharak ezer szilánkra törve repültek szét a helyiségben. – Tejföl nincs?

- Tolja be a szobámba, Hoover – jelentette ki Tina. – Meghalok az éhségtől.

- Ugyan, soha nem tudja mindezt egyedül megenni.

És nagyon szigorú voltam. Túl sok volt a szemét mindenhol.

De támadt egy ötletem. Alapítani kellene egy szervezetet, ami az Egyesült Államok minden éttermébe szétosztana három rozsdamentes acélból készült dobozt, ahová az éttermi konyhalegényeknek törvény szerint bele kellene dobniuk minden hús-, zöldség- és növényi maradékot. Minden nap kamionok vinnék el a tele dobozokat és hoznának üresek, és a maradékokat feldolgozó üzemekbe szállítanák, ahol az élelmiszereket sterilizálnák, és újra feldolgoznák olyan étkezési tablettákká, amelyeket aztán olcsón szétoszthatnának az éhezőknek.

Ez egy jövőre vonatkozó terv volt. Jelenleg az volt a tervem, hogy ennek a vacsorának a lehető legnagyobb részét elnyeljem, még mielőtt Tina rá nem teszi a karmait. A küllői közé dobtam tehát egy párnát és a főfogást elvittem egy sarokba.

- Ez nem igazságos! – kiáltotta Tina

- Túl sokat eszel! – kiáltottam vissza.

A lábaira tett megjegyzéseken kívül ez a legnagyobb sértés Tina számára, aki nagyon ügyel a vonalaira, és elég szép lába van, tizenkét éves létére, figyelembe véve azt a tényt is, hogy lábai visszafelé nőttek.

A vége az lett nyilván, hogy osztoztam velük. Az osztozás egy erény és ebben az igen reális világban szükségem van minden erényre, amelyeket képes vagyok színlelni. Rendeltem hát egy másik vacsorát a gyerekeknek, és amikor az megérkezett, a társalkodó ajtón keresztül beléptem Mickey és Harold szobájába, észrevettem, hogy elmentek.

A sporttáskáik még ott voltak. De pánikba estem arra a gondolatra, hogy ezek itt ketten elmulasztanak egy vacsorát, amit már megrendeltem és kifizettem. Kifutottam a folyosóra és sebtében megnéztem az ágyakat a többi szobában.

Mert Haroldnak az volt a szokása, hogy belefekszik mások ágyába. Az ő szemében a szálloda valami olyan lehetett, ahol minden, az ágyak is az ő kedvére vannak. És ki tudja, hány péniszt kaphatott el már Mickey sétálgatva a zsúfolt folyosókon. Arra való hajlama, hogy mindenkit sliccen ragad, akivel találkozik, nem hagyott nyugodni.

Csak ne kiáltsam a nevüket. Ez egy rosszul beidegződött gondolat azoknak a fejében, akik elvesztettek valamit és azt hiszik, hogy az elvesztett tárgyak válaszolnak a nevükre, ha azt elég hangosan üvöltik. Tény az, hogy a kutyák nem teszik ezt. És semmi okom nem volt azt hinni, hogy Mickey vagy Harold sem tenne így, nem is beszélve a zavaromról, ha titkos cselekedeteikből most előcsalnám őket – végül is hotelben voltunk – és minden Mickey vagy Harold keresztnevű ember válaszolna, aki jelenleg az Isten tudja mit csinált, az Isten tudja kivel volt.

Lementem a nagy hallba vezető lépcsőn, aztán keresztülmentem a hallon és elérkeztem egy vasszegecsekkel díszített, műanyaggal beborított szárnyas ajtó elé, amelyen ott függött a tábla: KUNG FU DISCO 2001.

Házi zenekar a színpadon önkért, minden táncosért és minden álmodozóért, izgatósztroboszkópikus megvilágítás, decibelben erős, ám hangzásban hamis, ajzó zene lüktetése. Szerencsére megfelelő öltözékben voltam. Vászonnadrág és elől nyitott, sportos ing volt rajtam. Bárki más lehettem volna. A névtelenség fontos dolog. Nem jogos, hogy bárki más előbb tudja meg, kik vagyunk, még mielőtt mi magunk felfedeztük volna. A lábamon a gesztenyebarna, sárszínű cipőm volt, ami színéből adódóan, soha nem néz ki piszkosnak.

Tömeg volt. Zenekedvelők mindenfelé. Ennek az egészen új, divatos táncnak az örültjei, fiúk és lányok hajladoxva minden irányban, kiszolgáltatta a lelkes izgalomnak. Miután észrevettem a bárt és egy szabad széket előtte, feltettem a napszemüvegemet.

Mellettem a bárban egy szökeségre figyeltem fel. Újabb részletekre várván, rendeltem egy őszibarack likórt. Amikor a szökeség megfordult és szembenézett velem, majdnem elállt a lélegzetem. Azúrkék szemek, gyémánt mosoly, nagy és puha ajkak. Egy kis névjegytábla volt ruhájának kantárjára tűzve, amelyen ezt lehetett olvasni:

SZIA!
A NEVEM: Sandra
ÉS A TIED?

Mindig ezek a névjegytáblák, rajta a nevekkal, mint a megbeszéléskor a gyermekkorházban, csak a mostani beszélgetés alkalmával nem tudtam, hogy komolyan beszélt-e az illető.

- Nos? – kérdezte.

Meghökkenve néztem rá napszemüvegem mögül.

- Nem válaszolt a kérdésemre – erősködött.

A napszemüveg jó dolog, a földre nézhet az ember, anélkül, hogy a másik tudná. Kár, gondoltam, hogy nem tükrös üvege van a szemüvegemnek, mert akkor nézegethetné benne a sminkjét, válaszomra várva. Imádnivaló fejét a nevét viselő névjegytábla felé hajtotta, és én rájöttem, miről akar beszélgetni. Akkor bemutatkoztam.

- Clerow – ismételte, minden magánhangzónál száját csücsörítve. – Nem akar táncolni, Clerow?

Lehajtottam a fejem.

- Sajnos nem tehetem.

- Óh nem, miért?

Nem tudom hogyan, de a sok test és a szellők és fuvallatok közepette, amelyek először, úgy tűnt, hogy felduzzadnak, aztán pedig vidáman összehúzódnak a zene ritmusára kavargva, beleolvadva az oly hangos zenébe, amit már nem lehetett hallani, pusztán elviselni csak egyszerűen, nem tudom hogyan, de sikerült beszippantanom egy keveset parfümje illatából és a diszharmónia belsejében hegedűk kezdtek játszani. Létezne ő? – kérdeztem magamtól.

- Mert vak vagyok.

Ezt bizonyára a szemüveg miatt mondtam. Sztanyiszlavszkij arra tanít minket, hogy a díszletet kell figyelembe venni a színpadon, a jelmezből kiindulva haladni a belső felé – szerencsére nem a gorilla jelmezet viseltem.

Szandra igazán meghatottan sütötte le a szemét.

- Óh, ne sajnáljon, kérem. Ezt nem tudom elviselni. Semmi atyáskodás. Azért csak, mert nem látok, nem kell úgy bánni velem, mint egy szerencsétlen ronccsal. Tökéletesen képes vagyok a létezésre. Miért kell mindenkinek arra kényszerülnie, hogy sajnálkozzék rajtam?

Felemelte a tekintetét egy kisgyermek arckifejezését öltve fel, az ártatlanságát.

- Ez azt jelenti, hogy megcsókolni sem tud?

Nem kellett több ahhoz, hogy azonnal ott találjam magam a táncparketten. A hangszerek szinte repítettek. Rendkívüli az, amit ma csinálni tudunk a radarral. Az igazat megvallva, a vakságom igazi áldásul szolgált bizonyos tekintetben. Lehetővé tette számomra, hogy élesítsem más érzéseimet és ez gazdagabbá tette az életemet.

- Előfordul, hogy őszintén örülök annak, hogy vak vagyok – mondtam Szandrának. – Ez lefoglal, segít másra gondolni... másra, mint az egész családom sorsára, sorra hal meg mindenki rákban. Nekem sincs több hat hónapnál hátra. Ön istenien táncol.

Persze ez hazugság volt: nem táncolt istenien. De azért mégis úgy helyezkedtem, hogy legyen egy kis üres hely körülöttünk, és hogy be tudjam mutatni híres nagy-terpesz-és-újra-vissza ugrásomat, amit hiúz fűrgeségem legendássá tett – bár elég szűk körben. Arról van szó, hogy egy teljes fordulatot kell tenni magunk körül a levegőben, nagy terpeszállásban földet érni,

aztán újra felemelkedni, és az induló helyzetbe megérkezni. Ez az ugrás acélos heréket igényel, mint amilyen nekem is van, igen nagy szerencsémre, ami nem egy nagy titok. Kettő valójában.

Azt hiszem, hogy Szandra részeg volt. Kissé üveges szemére nehezedett szempillái, melyek oly kihívóak tudnak lenni bizonyos körülmények között, most ennek félreérthetetlen jelei voltak. Mindazonáltal a névjegykártyája szellemességről tanúskodott és a szellemességet és a vakmerőséget, ezt a két tulajdonságot kedvelem a hölgyekben és ezekre vagyok a legbüszkébb saját magamban is, habár én nem biztos, hogy birtoklom akár az egyiket, akár a másikat.

A haja lassan mozgott, mindannyiszor amikor fordult, mint egy csoda-sampon reklámban, az ajkai rózsaszínűek voltak, az orra kicsi, keblei rejtve és a lábai egyenesek. Azt is beleszámítva, hogy a KUNG FU DISCO 2001 világitása nem volt teljesen hű a valósághoz, az az érzésem támadt, hogy soha többé nem lesz alkalmam ily közel lenni egy ilyen szép személyhez. Párok álltak meg a táncparketten, csókolóztak és sajnos egyikük sem én voltam. Paula óta a magány nem ismeretlen számomra és nagyon gyakran ott keresek dolgokat, ahol nincsenek, de ahol lehetnének: egy pillantásban, egy szép száj lágy ívében, ami mindent fogva tart. Szandra nem vette le tekintetét a szememről. Úgy is mondhatnám, hogy majd felfalta a szememet. De volt a tekintetében valami kétségbeesettség. Talán csak gyámként egyszerűen védelmezett engem, vak kutyát, biztosítva, hogy senki ne lépjen rám tánc közben. Amikor a zene abbamaradt, megálltam mozdulatlanul, lihegve, izzadságtól verejtékező arccal. Közelebb jött hozzám és ujja hegyével letörölt egy cseppet, majd a szájába tette, mielőtt a székemhez visszavezetett volna a bárba. Észrevettem, hogy csinos kis háta van, ami gyakran előfordul azoknál a hölgyeknél, akiket előlről is szépnek találunk. Ennek a fordítottja viszont nem mindig igaz. A háta feszes és sima volt, alig látható gerincoszloppal, mint egy kis, a tarkójához vezető lépcső.

- Megérintem az arcát – mondta azért, hogy ne ijesszen meg.

Ujjai végigsimították az arcomat és megérintették a szemüvegemet.

- Clerow?

- Igen?

- Talán...

- Hogyan?

- Talán láthatnám a szemeit?

- Ugyan...

- Olyan... - alig észrevehetően visszahőkölt – furcsák?

- Furcsák?

- Igen. Tudja jól. Vannak vakok, akiknek a szeme... végül is...

- Az enyém is olyan Szandra. Félek tőlük.

Az ajkába harapott.

- Nem baj, nem tesz semmit...

És nagyon lassan ismét megérintette a szemüvegemet, aztán pedig levette.

Egy másik tehetségem, ami lehetővé tette, hogy elcsípjem a bohócszerződéseket Blimpótól az, hogy képes vagyok külön-külön mozgatni a szemgolyóimat bármilyen irányban, miközben nagyon gyorsan rezegtetem azokat. Ez egy olyan dolog, amit a nagy alkalmakra tartogatok.

Szandra visszahőkölt és undorodva félrehúzódott. Kezemet az arcomra tettem és kétrét görnyedtem.

- Nos látta? – üvöltöttem. – Most elégedett? Miért kellett így születnem? Miért kellett ilyen ocsmánynak születnem?

Elsírtam magam. Szandra kezét a fejemre tette és lágyan simogatta a hajamat.

- Clerow...

Vadul ellöktem a kezét.

- Szajha! – kiáltottam. – Mondtam, hogy nincs szükségem a sajnálatára! Keressen egy másik nyomorékot és azt szeresse!

- Nem jól érti – mondta.

- Egy csomó dolgot értek – feleltem. Látom jól, hogy mi történik. Nem vagyok vak, tudja! Óh, milyen szar ügy!

Mert úgy vélem, hogy ebben az életben többet ér becsületesnek lenni, még akkor is, ha ez egyféle álokoskodásra kényszerít. Megfordítottam a székemet, hogy szemben legyek a teremmel, hagyva időt Szandrának, hogy tisztába jöjjön az érzéseivel, és akkor megláttam egy lassan formálódó képet a napszemüvegem felső szegélye mögül. A sztroboszkópikus fény lüktetése mélyén, mint egy álomban, a talajról felszálló füstfelhőkben úszva és a tömeg hihetetlen lármájában, egy, a zene ritmusára bánatosan dobogó szívet: egy göndör hajú, görcsös rángatózásba merülő fiú árnyékát, halálosan táncolva a zürzavar kellős közepén. Mickey-t.

Amikor azt hittem, hogy a közelébe kerültem, a mozgó tömeg a terem közepére sodorta és csak annyit tehettem vadul előre vergődve, hogy a magasságában tartottam magam ebben a dühöngő óceánban. Egy kék hajú lánnyal szemben táncolt. Ebben a bárgyú világban mindenki eléri azt, amit szeretne, még ha Mickey igénye igen csak különbözik a közülünk valók legtöbbszörének igényétől. És ilyennek kell lenni a kékhajú lányénak is, végül is ez mindig stílus kérdése. Közben azon tanakodtam, hogy Szandra vajon gondolt-e arra, hogyan tudtam rájönni a nevére.

- A seggemet akarom – motyogta Mickey.

- Nahát – mondta a lány.

Még abban a pillanatban Mickey megragadta a mellette táncoló férfi péniszét, de a tömeg még mozgolódott, és amikor a férfi megfordult, szemtől-szembe találta magát a kékhajú lánnyal. Úgy látszott, hogy egyetértenek azok ott ketten anélkül, hogy beszéltek volna, és együtt távoztak, ami annak a helyességét bizonyítja, amit az előbb mondtam. A zenekar folytatta az *I can't get no... I can't get no...* számot.

Kivonszoltam Mickey-t, majd a turistáktól hemzsegő hallon keresztülmentünk, mindegyik turista négy bőröndöt cipelt magával a liftbe, amelynek az ajtaja kezdett becsukódni, amikor megláttam Haroldot, amint egy papírvágó kés hegyét a recepciós nyakához nyomott. Kivergődtem a félig zárt ajtón, éppen annyi időm volt, hogy észrevettem Mickey-t, amint eltűnt mögötte.

- Azt mondja, hogy a testem megérdemli, hogy tördőféseket mérjenek rá – hebegte a recepciós zokogva és minden tagjában reszketve.

- Ez csak ostobaság – feleltem.

Harold öklét a combomhoz szorítottam és leejtette a papírvágó kést. A cowboys filmek mégiscsak szolgálnak valamire.

Felmentünk a lépcsőn. Sietve belöktem Haroldot a szobájába, aminek az ajtaját kulcsra zártam, vettem egy szempillantást a még mindig az ágyak között ülő és Joey fejével játszadozó Ralph-ra, aki eközben egy csontot rágcsált, majd a folyosó másik oldalán beugrottam Tinához, aki a televízió előtt ült, nedves törülközővel a nyaka körül. Minden rendben volt. Aztán a folyosó másik végébe futottam, hogy megkeressem Mickey-t, de abban a pillanatban, amikor elértem a lépcsőfeljárót, a lift ajtaja kinyílt utat engedve Mickey-nek, aki egy Sansonite bőröndöt, két skót utazótáskát és egy krokodilbőr kis táskát cipelt. Leejtette az összes poggyászt a földre, mintha csak egy összegyűrt papírgalacsin lenne és távolodott, két keze ki-bejárt a nadrágjába, végül elérte szobája ajtaját, észrevette, hogy zárva van és az enyémen ment keresztül. Szorosan a nyomában voltam, cipelve a poggyászt. Észrevettem, hogy Ralph egy krumplit tett az orra hegyére és azt nyomkodta „bip, bip” szavakkal kísérve. Pontosan ekkor az egyik bőrönd véletlenül kinyílt és egy teljes készlet női alsó ruházat borult ki belőle. Az egyik kombiné vállpántján egy kártya függött, rajta a felirat:

SZIA!

ÉN SZANDRA VAGYOK

ÉS TE?

Furcsa. Hol kaparintotta meg Mickey Szandra alsó ruházatát? Leültem gondolkodni, mialatt a folyosó másik oldaláról beszűrődött hozzánk Tina nyilvánvalóan ittas hangja a refrént énekelve: *Azt akarom, hogy a nyergemmel és a csizmámmal temessenek el...*

Megettem Ralph orráról a krumplít. A nap eseményei lassan, erőmet megtizedelve értek véget, bezárkóztam a WC-be és kulcsra zártam az ajtót. Leültem a vécékagylóra, és kezembe tettem a fejemet, orromban még mindig érezve Szandra alsó ruháinak illatát. Úgy éreztem, hogy nem bírom tovább. Erősen azon gondolkodtam, hogy soha többé nem megyek ki a fürdőszobából és megnéztem magam a tükörben, aztán hideg vízzel megmostam az arcomat és vettem egy mély lélegzetet. Egyedül éreztem magam és a gyomrom rettenetesen korgott – valószínű azért, mert semmit nem ettem. A párokra gondoltam, akik megálltak csókolózni a táncparketten és egyikük sem én voltam. Gyakran előfordul, hogy macska-egér játékot játszom magammal, de mindig az egér nyer. Létezne ő valóban? – álmodoztam. Már biztosan összeakadt valakivel, aki gazdagabb alsóruházatban és erőteljesebb péniszben. A 315-ös szobának ebben a fürdőszobájában, ahol minden beleolvadt a zenébe, hirtelen megláttam Paulát.

Kinyitottam az ajtót és visszamentem a szobába. Csend volt. Ralph elterült a földön, arca teleszóródva krumpli morzsákkal, a fej nélküli Joey-t szívéhez szorítva. Odavitem az ágyára, megtöröltem az arcát és átmentem a folyosón.

Tina a székén aludt. Kikapcsoltam a tévét, sikerült a lábait kihalászni a székből és odavinni az ágyára anélkül, hogy felébresztettem volna. Letettem a takarók közé gyöngéden, az egyik kezemmel megpróbáltam kihúzni a felső takarót a másik karom alól anélkül, hogy megzavartam volna álmát. Felém nyújtózkodva mondta:

- Jó éjszakát Hoover.

Késő volt. Újra átmentem a folyosón, hogy bemenjek a szobámba, aztán pedig az átjáró ajtón át a Harold és Mickey szobájába. Ágyban voltak mindketten, pizsamába öltözve, egyik a másikéba. Légzésük könnyű és ritmikus volt. És íme, újból ért egy meglepetés. Vannak dolgok, amelyekhez soha nem szokom hozzá. Néztem őket, amint aludtak, a szoba elmerült a homályban, kivéve azt a piros fényt, amely az ablakon túl pislákkolt, a redőnyön át bevilágítva, a szálloda egyik neonját, ami azt jelezte: e telt – az első és a harmadik betű kiégett. Egy gondolatot fordult meg a fejemben: csak a titoktartó szív éli túl.

Ami meglepett, az az volt, hogy teljesen úgy néztek ki, mint két gyerek. A sok görcs, a sok szar dolog, a sok idegeskedés közepette elfelejtettem, hogy ők is gyerekek. Mert a szemük nem szimmetrikusan ül a szemgolyóikban, mert ki tudja, mit látnak, és mert a nyelvük nem úgy működik, mint a miénk, elfelejtettem, hogy igazi gyerekek, akik pizsamában alszanak, a takarót felhúzva az állukig, hogy megvédje őket az éjszaka szörnyeitől és vadállataitól, akik az álmaikban meglapuló többi gyerekre is leselkednek. Kivéve, ha nem álmodnak ezek a gyerekek. Csak az álomban menekülnek meg a szörnyektől, amikor egy plüss állatba kapaszkodva a takaró alatt útra kelnek egy másik világba, a hozzájuk hasonló emberek hazájába.

A küszöb mellett álldogálva néztem a feliratot: megtelt. Aztán odamentem mindegyikük ágytámlájához és föléjük hajoltam. Ó micsoda csapás! Virrasztok felettük addig, amíg elmennek innen messzire. Messze ettől a világtól, ezek a gyerekek nem arra születtek, hogy itt éljenek, el álmaik országába, ahová elmenni közülük mindegyik különös és megmagyarázhatatlan előnyt élvez velünk szemben.

És aztán lementem táncolni.

A tömeg jelentősen csökkent és ki is cserélődött, én magam is igen különböztem attól, akit két órával korábban láthattak ott táncolni. Elveszítettem a napszemüvegemet, Az életemben gyakran elveszítettem a napszemüvegemet és vak lettem, aztán ismét visszanyertem a látásomat és mindez biztosan megtörténik majd velem újból, mert minden dolog fejlődése ciklikus. Szandra a Pepsi automatánál ért utol.

- Ezek szerint megkapta az üzenetemet – mondta elragadó kis mosollyal tökéletes arcán, ami még imádni valóbb volt a nagy terem ragyogó kivilágításában. – Nem voltam biztos benne, hogy megérti. Alábecsültem önt. Csak megértte az a kis fehérenemű. Aranyos kis fiú az ön haverja.

- Mickey? Oh, ő nem a haverom. Inkább afféle szobatárs, az igazat megvallva.

- Azt mondta: „A seggemet akarom!” – folytatta Szandra.

- Igen, ez a szokása – válaszoltam, de inkább azzal voltam elfoglalva, hogy a szemét néztem.

Világosabbnak tűnt, mint az előző alkalommal.

- Cigaretta?

Megráztam a fejemet. Szandra mélyen beszívta a levegőt mozdulatlanul tartva a cigarettát az ujjai között, nagyujja gyöngéden simogatta a filtert, és amikor kinyitotta lassan a száját, a füst a nyelve körül forgott. Hosszú hamuja volt már a cigarettájának és azt kereste szomorúan, hová tudná leszórni. Elvettem egy hamutálat a recepció pultjáról.

- Köszönöm Clerow – mondta.

Idősebb volt, mint amilyennek először hittem. Harminc körül lehetett, de biztos, hogy több volt huszonöttnél egyféle hátszándékkal a fejében. Cigarettaájának füstje a plafon felé szállt Rudolph Valentino⁶ árnyékát formázva, én pedig az automatához támaszkodva szórakozottan megnyomtam egy gombot és egy doboz narancslé esett ki a gépből.

Bevitt egy bárféle helyiségbe a hallnak mondható, szinte elnéptelenedett terem közepén. Leültem, és hirtelen nagyon egyedül éreztem magam, abban reménykedtem, hogy a terem másik végében megjelenik majd egy régi barát, mosolyogva közeledik felém és megnyugtat, de sajnos egy régi barátom sem volt tartalékban. Miután lefektettem a gyerekeket, az volt az érzésem, hogy mindenki elaludt ezen a világon, aki megérdemelte, hogy ismerjem.

- Szeretném tudni, mire gondol – szólalt meg Szandra.

- Semmire. – válaszoltam.

Azt hiszem, hogy az efféle kis hazugságok valójában soha nem ártanak senkinek, különösen azok, amelyeket hotelekben mondunk, ahol már szinte hagyományá váltak. Néztem, amint többen bőröndökkel haladnak el.

- Biztosan a bőröndvívők kongresszusa lesz – mondta Szandra mosolyogva. – Ön a kongresszus miatt van itt?

Megráztam a fejemet.

- Óh, annál jobb – mondta. – Akkor talán visszakaphatom a bőröndömet?

Az alsóruhák ráérnek, bőven van belőlük.

Kihozták a poharainkat és Szandra tósztot mondott.

- Az alapokra – mondta.

Ittam az alapokra.

- Akkor talán azért jött, hogy találkozzon valakivel? – kérdezte.

Megráztam a fejem. Az egyik ablakon át, szememmel hunyorítva néztem a cégtablát a hotel előtt, a kiégett m és g betűivel. Ez arra emlékeztetett, hogy folytatnom kell az életet. Eszembe jutott, hogy értesíteni kellene a portát, de aztán arra gondoltam, hogy valaki már

⁶ olasz színész, 1895 és 1926 között játszott a legnépszerűbb filmekben

biztosan megtette. Ez olyan, mint amikor emberek égnék bent az autókban szép országunk autótújtjai mentén, gondoltam. Mindenki azt hiszi, hogy már kihívták a mentőt.

- De akkor miért van itt? – kérdezte Szandra.

Oly tökéletes felső ajkát még egy parányi szőrszál halvány árnyéka sem csúfította el.

Néztem, amint rágyújt egy másik cigarettára, és közben azt kérdeztem magamtól, hogy vajon törődik-e azzal, hogy friss levegőt vegyen. A gimnáziumban mentacukorkát használtunk mindig, amikor buli volt vagy iskolai bál, amit „chex”-nek kereszteltünk el. Egy este, amikor a kis Parkerrel táncoltam, akit Csupaszájnak hívtunk, beledugtam a kezem a zsebembe, és azt mondtam neki: „adhatok egy Chex-et?” Adott ő egy akkora nyaklevest, hogy a gimnázium falai még ma is zengenek tőle.

Nem sikerült pontosan elképzelnem, hogy milyen benyomást tehettem Szandrára, és hogy milyen varázslatot gyakorol az agyvelőmre egy ily alávaló szépség, enzimek és elektromos áramok összeillesztése, ami azzal végződik majd, hogy térdre esem, meghalni készen attól az egyszerű tényről, hogy ennek a hön szeretett szépségnek feltétlenül olyan törékeny lelke van, mint egy májusi pillangónak – mély és tiszta – és a történelem legnagyobb géniusza szellemét is meghaladó intelligenciája. Tökéletes test, égi lélek.

- Elég furcsa alak maga, Clerow – mondta. – Miért mondta azt, hogy vak?

Néztem őt egy pillanatig, majd letettem a poharat. Két ember jött még be, kint elindult egy autó és kitörő nevetés hallatszott.

- Néhány éve találkoztam egy hölgygel, aki pontosan olyan volt, amilyennek mindig hittem, hogy az ember női neme lehet számomra – kezdtem. – Születésem óta, az egész életem során azzal az érzéssel éltem, hogy idegen vagyok a fajunk számára, egy betolakodó ezen a bolygón, és hogy csak az a választásom van, hogy egyedül éljek vagy keressek valakit, aki meg tud érteni. Kerestem hát őt. Ez a túlélés kérdése és a Szent Grál keresése is volt egyúttal.

Megtaláltam őt. Olyan volt számomra, mint a végtag, amit – úgy hittem – az anyám hasában hagytak, amikor megszülettem, valami hiánya, ami távortartott a többiektől; hirtelen újra megtaláltam, sőt úgy láttam, hogy még valami jobbat találtam. Szép volt, mint ön. Senki nem tudott megnevetetni azelőtt, és senki sem tudott úgy nevetni, mint ő. Megtaláltam őt, a gyermeket a nő belsejében, a gyermek belsejében.

De elúztam. Sőt még csak el sem úztam. Túl hitvány voltam. Úgy rendeztem a dolgokat, hogy ő maga menjen el, mert úgy hittem, hogy csak a titkát megőrizni tudó szív éli túl. Neki volt keresnivalója ezen a világon, ő az emberi fajhoz kötődött én pedig felette álltam. Elutasítottam, hogy beálljak a sorba, hogy megváltozzak. Meg voltam győződve, hogy engem választ, de nem. Vak voltam, látja. Még most is az vagyok.

Szandra erősen az arcomba nézett. Elnyomta cigarettáját a hamutartóban és a hamuból három koncentrikus kört csinált. Félrefordította a fejét, és arra gondoltam, hogy ez egy betanult mozdulat, valami, amit a modellek csinálnak és rögtön az jutott az eszembe, hogy ő is modell biztosan. Sokan haladtak el mellettünk, akik megbámulták, gondolatban kimondva azt a közhelyet, hogy micsoda klassz csaj.

- Én önt választom – mondta ekkor.

Egy kis kacaj hagyta el a számát. Mosolygott felém és a másik oldalra hajtotta a fejét, és ekkor már tudtam, hogy a fogszakmában dolgozik. A modellek csak az egyik oldalra hajtják a fejüket.

- Mi a szobaszáma? – kérdezte.

- Ön fogászati szakember?

Nevetésben tört ki.

- Hogyan találta ki?

De csak viccelt.

- Háromszáztizenöt – feleltem.

- Ki kell mentenem magam valakinél. Adjon nekem egy órát.

Ralph mélyen aludt, amikor beléptem a szobába. Steve-t magához szorította az ágyban, Joey levágott feje, a párnája alá szorulva, mereven bámult az ürességbe.

Leheveredtem mellé, rajongó izgatottsággal vegyült félelem oly különös érzésétől remegett a gyomrom. Hallgattam Ralph gyermeki légzését, szabályosan pumpálva mellettem, pergetve a másodperceket, Szandra parfümjének illata azóta csiklandozta az érzékeimet, amióta lecsapódott a mandzsettámra, amikor karon fogva vezetett. Honnan van a szép lányoknak ez a mágikus hatalma? És miért, miért én?

Felkeltem és lefeküdtem a saját ágyamra. Gondolataim verték a tamtamot, máshová repítettek. Abba a siralmas kis lakásba, ahol Paula soha nem akarta az éjszakát tölteni. Én pedig annyira szerettem és annyira gyűlöltem, hogy még a költözés gondolatát sem tudtam elviselni. Az ő ágya, ott nála túl keskeny volt számomra, akit ide-oda röpít az álom. Úgyhogy elég ritkán találkoztunk abban az időben.

De amikor találkoztunk... Az ajkai, mint meleg és puha párnák az enyéim körül, az a friss bőre... És az összes létező szél egy viharként tombolt a takaró alatt és az a zene a két mennydörgő fejben. Minden estén, amit nála töltöttünk, hosszasan elidőztünk a szürkületben és az intim beszélgetésben. És aztán kezdtünk gyerekekről beszélgetni.

Nem akarok kicsiket, én nem. Nem akarom, hogy kicsik vegyenek körül. A világ már túl népes. Micsoda hiba lenne újabb gyerekekkel terhelni, nem, nem itt, nem most. Ő csak csóválta fejét és különösen sóhajtozott. És aztán hánykolódott, majd nehezen elaludt, és amikor hallottam az egyenletes légzését, felkeltem és eljöttem.

Olcsebb lett volna együtt élni, igaza volt, de nem volt oly buta. Tiszteletben kell tartani a másik magánéletét, akkor is, ha iker lelkeink oly gyakran támaszkodtak egymásra. Védni kell a határokat. Bár azt mondta, hogy beleegyezik, de a tekintetében nem volt a válasz. Én tudtam ezt, és azért soha nem engedtem.

Persze amikor terhes lett, nem csináltam belőle botrányt. Modern felfogású vagyok végül is. Magam vittem el a tesztet a laborba, a kis sárga csomagot a kórházba, amely előtt már többször elhaladtam, és ami tisztának látszott és az ápolónők fehérben voltak. Amikor megjött az eredmény, hogy pozitív, nem tudom már milyen viccet találtam ki a nősténynyulak haláláról. Paula úgy tűnt, hogy viccesnek találta azt és én is annak hittem, én magam is. Egészen addig, amíg azt nem mondta, hogy meg akarja tartani a babát.

- Tudom, tudom – mondta, aprókat lépkedve, oly módon, ami oly határozottá, nőiessé tette. - De nem kérem a részvételedet. Komolyan beszélek Hoover. Elmegyek innen a babámmal együtt, felnevelem őt egyedül, és te akkor jössz hozzánk, amikor akarsz. Megértem a helyzetedet és eléggé szeretlek ahhoz, hogy el tudjam fogadni.

Nem, én, gyereket nem. Hiszen már mindez törvényes és a klinikák oly készségesek. És ez a világ oly rettenetes ahhoz, hogy ebben neveljünk egy gyermeket. Ezúttal az egész éjszakát a szűk ágyában töltöttem, nem tudtam ugyan aludni, de ott akartam lenni reggel is azért, hogy egy kis bizalmat keltsek benne magam iránt. Mondtam neki, hogy végül is az enyém is ez a baba, miért nem szólhatok bele én is? Kértem, hogy legalább gondolkozzon el az abortusz lehetőségein. Hoztam neki iratokat, brossúrákat.

Annyi már az éhező. Annyi a hajléktalan. A háború fenyeget minden nap, és mindenfelé dühöng a rák. És mindenki hazudik, nem lehet hinni senkinek, nem igaz?

- Szeretlek Hoover – mondta ekkor.

Nem tudtam hinni neki.

Amikor elvittem végül az abortuszra, minden rendben zajlott. Azt a kis kórházat választottuk, tréfálkoztunk, Paula annyira kiegyensúlyozott volt, annyira szilárd. Én tréfálkoztam az ápolónővel. Kínai vacsorát csempésztem be és kifestő könyveket és nem aludtunk éjjel a fehér függöny mögött. Sőt még lementünk lopva a kórház konyhájába egy kis kekszet keresni, ő a köntösében, én az enyémben.

Másnap reggel nem volt semmilyen akadály. Egyszerű kiszívás. Egy pumpa – egy acél sebészi szívókészülék, nagyon fénylő, egészen ragyogó – fájdalommentes és automata. Virágot is hoztam.

Hozzá mentünk haza. Elkészítettem a vacsorát és bohóckodtam léggömböket csavargatva. Furcsa, vidám dalokat énekeltem neki addig, amíg el nem aludt, és amikor elaludt, eljöttem. Csak hát nem aludt.

Felhívott éjfélkor és megmondta, hogy ne menjek többé. Hogy jobban szeretett volna a kis baba után ő is meghalni. Óh igen, szeretett még mindig, de vannak dolgok, amelyek két irányban haladnak vagy egyáltalán nem működnek és az embernek lehet igaza a világról alkotott véleménye kapcsán, de mégis benne kell élni. Ez elkötelezettség kérdése.

Soha nem láttam többé, csak gondolatban, minden alkalommal, amikor lélegzem. A dolgok titokban kavarognak bennünk, amikor nem láthatjuk azokat. Emlékszem, amikor letettem a kagylót akkor éjjel, észrevettem a japán legyezőt, amit a falra akasztva hagyott nekem. Emlékszem, hogy leakasztottam és az arcomon tartottam addig, amíg el nem aludtam hatalmas, de üres ágyamon. Emlékszem, arra gondoltam, igen, a narancssárga léggömbökre, amelyek úgy néznek ki, mint a csecsemő aranyhalak, akik várják, hogy megszülessenek. Azzal, hogy nem tudtam bebizonyítani, hogy nem volt igaza, azt bizonyítom, hogy igaza volt.

Izzadság-cseppek futottak végig az arcomon és vizes lett tőlük a szállodai ágytakaró. A bal oldalamba néztem. Joey feje mosolygott rám Ralph párnája alá beszorulva. Felkeltem, kimentem a fürdőszobába, megtöröltem magam a törölközővel.

Púdert szórtam az alsónadrágomba. Leöblítettem az arcomat és megfésülködtem, nézegetve magam a tükör előtt.

Amikor Szandra kopogott, kinyitottam az ajtót hangtalanul, hogy fel ne ébresszem Ralphot. A szoba elmerült a félhomályban, amikor belépett.

- Mi történik itt? – kérdezte.

- Jeleztem neki, hogy ne csapjon zajt, úgy, ahogyan az anyák szokták, amikor valaki beteg a háznál.

- Mi van itt? – ismételte suttogva.

Egy pillanatig állt előttem, kezét rátette a hajamra és az arcomat az övéhez vonta.

Kezét a kezembe vettem. Az ajkamhoz vittem és csak egyszer csókoltam meg. Ránéztem, megfogtam a bőröndjeit és kivettem az ajtó elé a folyosóra.

Kitessékeltem, arcát a kezeim közé fogtam és megcsókoltam egyszer a homlokát. Visszamentem a szobába és becsuktam az ajtót. Csukva is maradt.

Nagyon sokáig maradtam ott állva, háttal az ajtónak támaszkodva, az ágyakon túl nézve kifelé a redőnyön át és hallgatva Ralph légzését és fogcsikorgatását a sötétben.

Ekkor vettem észre, hogy a telefon melletti üzenetközvetítő kis lámpa ki volt gyulladva. Lementem a recepcióra. A recepció átadott egy, az Egészséges elméért Állami Alapítvány speciális kézbesítője által hozott levelet. Zsebre tettem és felmentem anélkül, hogy felbontottam volna. Ez elég volt mára.

Megérkezve a ping-pong verseny helyére, szertelen tevékenységben merültünk el; bemelegítést végző csapatok, labdát röptében visszaütő csapatok, edző csapatok – ezt a fonákot csináljátok újra és – behajlított térd, behúzott vállak – svéd torna. Észrevettem, hogy sok versenyző a „tolltartás”-nak nevezett ütőtartást alkalmazta, és ebből tudtam, hogy nyert ügyünk

van. Kizárólag a báméskodó amatőrakutyaé ez a „tolltartásnak”-nak mondott ütőtartás; a régi jó ütőtartás, amit „marék”-nak neveznek, régóta a világ legjobb és sokkal alkalmasabb elkapni, emelni és pörgetni a labdát, különösen a fonákütésben.

De tudtam, hogy észrevételeimet meg kell tartanom magamnak. A játszma előtt, a pszichológia a bajnok jó barátja, és ami engem illet, én egy első osztályú pszichológus vagyok, még ha úgy tűnik is, hogy csapatom elnyertelen helyzetben van az ismeretek felfogását illetően. Jogos büszkeséggel teli szívvel néztem őket, amint belépnek, libasorban, készen arra, hogy tönkretegyék jól felszerelt sporttáskáikat, amelyek villogtak a napfényben, amikor maguk után húzták a földön, ami azt a benyomást keltette, mintha a porból emelkednének fel a győzelemig, amire irigyek lehetek volna a zsidók a sivatagban, a mi Vörös tengerünk személyesen nyílván meg előttük a közepén, hogy lehetővé tegye csapatom számára a száraz lábbal való átkelést annak reményében, hogy elérjék az atlétikai hőstettek ígéretföldjét.

- Fáradt vagyok – jelentette ki Mickey a szokottnál sokkal hangosabban a tömegre nehezedő csönd közepette, miután minden tekintet ránk szegeződött.

A csöndet hamarosan általános mormogás törte meg, amit én a megvetés morájának éreztem. Ha törődünk a fecsegéssel, a szaksajtó gyorsan felfal minket, különösen a drukkerlapok, de mindenképpen jobb, ha írnak rólunk, mintha egyáltalán nem, abban az esetben, ha szándékunk van megvetni olyan kereskedelmi vállalkozások összességének az alapjait, amelyekbe nem késlekednék belevetni magunkat azonnal, mihelyt nyernénk.

Napszemüvegem szűrőjén át figyelve a különféle versenytársakat, a hosszú teremben két sorban felállított ping-pong asztalok körül apránként kialakult kínos érzés közepette megállapítottam, hogy ők edzenek vagy edzőjük prédikációit hallgatják. Tenyeres, fonák, szerva és pörgetés. Örültek, gondoltam. Hol lenne ma a zen⁷ íjász, ha mindenki úgy viselkedne, mint ti? A Vad vadász számtalan, középszerű, újabb feldolgozásának kaszkadöre? Az edzés a tökéletesség ellensége, nem szólva az előttünk álló nehézségről, ha le akarjuk győzni a többi csapatot, mi, akiknek nemcsak semmilyen technikánk nincs, de még életünkben soha nem ping-pongoztunk.

Bal kezemmel mélyen belenyúltam a zsebembe és megmarkoltam a nemzőszerveimet, hogy egy kis biztatást merítsek, anélkül, közönségesnek látszanék, nagy ívben köröztem a síppal a zsinórja végén olyan módon, mint a nap, amit megosztottak a rácsos ablakok, tükröződik vissza a tökéletességig megmunkált krómon abban a reményben, hogy elvakítsa véletlenül az ellenfelek lehető legnagyobb számát. Ezzel foglalatoskodva, kedvenc zajomat hallattam, nyelvemet a felső metszőfogaimhoz téve és erősen lélegezve. Ezt úgy tanultam, hogy megfigyeltem a Midwest biztosítási ügynökei hogyan rendelik meg a reggelijüket falun az Utazóknak, ügynököknek és képviselőknak fenntartott szállodákban – olyan magatartás, ami biztosan félelemmel tölti el a legádázabb ellenfél szívét is. Senki nem vette észre. Ez jó jel, mondtam magamnak nyomban. Az érzékelésük a tudatküszöb alatt van, visszaszorítják félelmüket, ami csak mélyebb és rombolóbb lesz a végén. Így szerezhethet az ember magának fekélyt és én is szereztem egy bizonyos számban, én, akinek soha nem volt, még akkor, amikor több keserű éven át a fakultáson az orvosok több felvételt készítettek a felső gyomor-és bélhuzamomról, mint amennyi az Eiffel tornyot megcsodálni akaró japán turista elfér egy buszban. Mindenesetre a győzelem a kezünk ügyében van.

Elértük az öltözőket. Nyüzsögtek a játékosok, korra, szagra, fajra, színre, vallásra és hitre való tekintet nélkül. Tina természetesen a női oldalon volt, átsegítettem a tolószékét az ajtón, ami elég nehéznek bizonyult, mert fel volt szerelkezve egy három méteres és nyolcvan centis rúddal, amelyre egy kalóz-zászlót akasztott, amit a város egyik játékboltjában vásárolt. Az, hogy segítettem neki, arra adott alkalmat, hogy több meztelen nőt lássak, akik közül egyik sem ihlette volna Szent Pált, hogy levelet írjon a korinthusiaknak, még akkor sem, ha az egyiknek Afrika kontúrjait valóban meglepő hitelességgel mutató szeméremszőrzete volt.

⁷ kínai eredetű buddhista iskola, amelynek tanításai Japánban is elterjedtek a XII. századtól kezdve

- Menj, öltözz át! – mondtam csapatom minden tagjának egymás után.

- Menj a fenébe! – mondta Harold, szavait erőteljes karkörzéssel kísérve, ami egy jó szerva mozdulat tökéletes illusztrálása volt.

Az isten tudja, hol tudta ilyen jól megtanulni, hacsak nem tőlem, mivel kitörölhetetlen emléket hagytam – meg akarván újítani az asztaliteniszt – a Wattahauka-i nyári tábor minden résztvevőjében 1956 nyarán.

Átöltöztek. Az volt az érzésem, hogy a narancssárga, fluoreszkáló, plasztikus sortok örömmel látott színek voltak, különösen a fekete nylon testhez tapadókhöz képest, amelyek azt a benyomást keltették, hogy a karok és a felsőtestek eltűnnek a rikító medencék fölött – jól bevált elterelő taktika arra, hogy a láthatatlan ember illúzióját keltsük, aki csak fényes pizsama alsóba van öltözve. A részlet gondossága, íme ez az egész titok. Mint például a kutyanyakörvből készült tükkal ellátott fekete bőrkesztyű, mandzsettáján csengő-díszek azért, hogy olyan zajt csapjon, aminek a meglepő hatását előre kiszámítottam.

- Ez a kölyök homokos! – kiáltotta egy Mickey mellett álló fiatalember, akit Mickey nyilván az imént molesztált.

- Nem a ruha teszi az embert, nem a ruha után kell megítélni az embereket – vágtam vissza neki.

Különösen nem az öltözőben, gondoltam. Az utolsó lefizetett tapsoló tökéletes költő lehet a szíve mélyén.

Tina lett kész először. Hogyan boldogult a székével, a lábaival, mindezzel, nem tudom. Otthon általában én segítek neki, de ő nagyon elszánt. Egy pillanatig megmagyarázhatatlanul sértve éreztem magam amiatt, hogy megvolt nélkülem és néztem amint halad a versenyterem felé, kiszolgáltatva a sajnálkozó érzéseknek. Vajon nőtt az én kislányom? Hol lesz majd tíz év múlva, két év múlva? Hol leszünk mi, mindannyian, akik voltunk?

Csatlakoztunk a többiekhez és kezdtem szervezni az edzést, de minden asztal foglalt volt.

Éppen azzal foglalatostkodtam, hogy egy fiatal csapatot figyeltem, amikor egy határozottan idősebb, őszes hajú, kefefrizurás, szemüveges férfi pólóban és base-boll sapkában és egy cserkész főnök hiteles vonásaival, megszólított.

- Helló!

Fejem jelentéktelen biccentésével válaszoltam, keresztbetett karral állva, államot előre mozdítva.

- Ez egy szép próba – mondta.

Úgy tettem, mintha semmit nem hallottam volna. Körülöttünk sípok füttyültek és edzők kiabáltak. Az én sípom, nyilván különleges fajtájú volt. Egy mutatványos-trükkös boltban vettem. Bugs Bunny, a rajzfilmbeli nyúl hangját utánozta, amikor gyorsan indul és porfelhőt hagy maga után - ouijzjzj!

- Ez az ön csapata? – kérdezte a jóember.

Szemben álltam vele.

- Chuck Blinder vagyok – jelentette be. – A Saint-Luc-i anglikán egyház csapatát edzem, Traverse City-ből jöttünk. Íme a csapatom. Azt hiszem, az első fordulóban fogunk összetalálkozni.

A megfélemlítés tudomány. Fegyelmezettséget és elszántságot követel, éppen úgy, mint a menekülés vagy a gúnyolódás. Ki kell lépni a sorból, és apránként felemelkedni az egyszerű durvasággal kezdve és finomítgatva azután. Egy szót sem mondok Chuck Blinder-nek és mivel ő egy kitaró típus, úgy reagál, hogy tombolva adja a főnököt, hogy zavarát leplezze és hamar beleesve a neki felállított csapdába, azt keresgélte, mivel oszlassa el a köztünk kialakult zavart.

- Honnan jöttek hát? – kérdezte egyre inkább elkötelezett hangon.

Nem válaszoltam semmit. Beérve azzal, hogy erősen a szemébe néztem, majd kivettem a zsebemből egy fekete édesgyökér rágógumit és rágni kezdtem.

- Nem melegítenek be? – kérdezte.

- Nem, már így is melegünk van.
- Ah igen – mondta – már edzettek mielőtt idejöttek.
- Igen, kártyacsatát vívtunk.

Chuck folytatta a főnökösdit, én pedig rágtam tovább a fekete gumit.

- És az elég volt bemelegítésként?
- Mondtam már, hogy melegünk van.

Nyilván halvány fogalma sem volt arról, hogy éppen most mit és miért mondok és ez a bajnok számára rajtjelnek minősül. Mielőtt rajtoltam volna, mégis még időben odaragasztottam az édesgyökeret az alsó ínyemhez, úgy fordultam Chuck Blinder irányába és egy gúnyos, foghíjas mosolyt röpítettem felé. Aztán hüvelykujjammal az állkapcsomra mutatva hanyagul, egyszerűen csak ennyit mondtam:

- Krokodilus viadal.

Aztán a csapatom után mentem. Tina az élen állva vigyázott kis csapatára és istenemre mondom, nagyon jó munkát végzett. Szétszedte a kalóz-lobogót tartó rudat, lándzsává alakította át és azt használta arra, hogy a három fiút egyenes sorban tartsa. Elhatároztam, hogy megkímélem őket a hagyományos szónoklattól, ami meg szokta előzni a meccseket, de elénekeltettem velük az Illinois⁸-beli repülő-ejtőernyős gyalogezred himnuszát és ennek a harci dalnak köszönhetően a nyolcas számú asztalt nyertük el, ahol az első mérkőzésünknek kellett lennie.

A Saint-Luc-i anglikán egyházi csapat egy csomó szemtelen fiatalból állt, akik szeplő túlbujánzásban szenvedtek és minden dolog közül a legsiralmasabbal voltak ellátva: felirattal. Alig vártam, hogy megverekedjünk ezekkel a kis hülyékkel.

Olaj kék sortot és pólót viseltek és ütőik túlságosan ragyogó zöld kaucsukkal voltak bevonva. Csapatom bejövetelét egy hirdetőtábla összezúzása követte, amit Harold tört szét egy ellenfél fején, miután egy ökölcsapással lekasztotta a helyéről, ezt üvöltve közben:

- Beverem a seggedbe ezt a sérvkötőt egy metszőolló vágással!

A hirdetőtábla egyik hirdetése a fejek fölött lebegett egy pillanatig és végül a homlokomon terült el. Ezt hirdette: „Amikor az ember minden lehetőt megtett, nem marad más, mint megpróbálni a lehetetlent.” Előre a győzelemig, gondoltam.

Tinának sikerült a fiúkat sorban tartani az asztalig. A bíró, nyilvánvalóan egy zöldfülű, a háló előtt állva azzal volt elfoglalva, hogy álmodozva lapozgatta az asztalitenisz nemzetközi szabályzatát. Remek, mondom magamnak. A törvény betűje, ez tetszik nekem, mert a ping-pong szabályaiban olyan jártasságot értem el, ami méltó lehet a szavak hívéhez, Talmud egy régi tanítványához.

Egyszerre csak reklamálni kezdtem.

- Bíró úr – jelentettem ki, kezemet csípőre téve és szétterpesztett lábbal, hogy stabilabban álljak, ha támadásra kerül sor. - Bíró úr, nem tudok beleegyezni abba, hogy az én kis játékosaim olyan ütők ellen küzdjenek, amelyek nem felelnek meg a szabályzatnak.

- Hogyan? – kérdezte a bíró.
- Túl könnyűek, az ütők túl világosak. A 4/1-es cikkely.
- Mit mond? – kérdezte Chuck Blinder.
- A színárnyalatukról beszélek – mondtam.
- Miről beszél? – értetlenkedett Chuck Blinder.

A bíró lapozott egyet kézikönyvében és egy széles hasábot követett az ujjával.

- Az ütő mérete, formája és súlya változó lehet – olvasta. – Az ütő felületének sötét színűnek és mattnak kell lennie.

- Íme, ezek túl világosak – mondtam. - És nem matt a felületük. Csillogóak, bíró úr.
- Mi az, hogy matt? – kérdezte Chuck Blinder.
- Én is ezt kérdezem magától! – duplázott rá a bíró.

⁸ az USA egyik tagállama

Az ég felé emeltem karomat. Ha van még valami, amit még kevésbé viselek el, mint az igazságtalanságot, akkor az analfabétizmus az.

- Ezek az ütők nem lehetnek sem világos zöldek, sem ragyogóak, íme ez minden!

- Hadd nézzem meg csak egy kicsit! – kiáltotta Chuck Blinder megkaparintva a kézikönyvet a játékvezető kezéből.

Blinder a fejét vakarta.

- Jó, de akkor hogy lesz hát? – kérdezte. – Nekünk csak ilyen ütőink vannak.

Odacsúsztam hozzá. Teljes zavarban úszott és én tudtam, miről fogok beszélni vele. A karomat a vállára tettem.

- Nézze csak, Chuck – kezdtem. – Nézze csak a csapatomat! Ezek fogyatékos gyerekek, Chuck, sérültek. Nézze meg őket!

Láttam, hogy arca megrándul, mialatt a csapatomat nézi. Tina éppen azzal foglalatzkodott, hogy elhelyezze lábait a széken, Mickey pedig a lábaihoz beszélt. Chuck Blinder homlokán elmélyültek a ráncok.

- Retardált gyerekek, Chuck – mondtam ismét. – Nyugtalanok.

Kissé erősebben nyomtam meg a vállát.

- Adjon nekik egy esélyt, Chuck. Végül is hallott már a Vörös Keresztről.

- Mit akar pontosan? – kérdezte idegesen.

- Adjon nekünk tíz pontot Chuck! – kértem tőle. - Látja jól, hogy egyébként nincs semmi esélyünk. Adjon egy kis boldogságot azoknak, akiknek kevesebb az esélyük, mint önöknek.

- Tíz pontot?

- És használhatják az ütőiket.

- Az ütőinket?

- Nekem is van szívem, Chuck – mondtam, mielőtt visszamentem volna az asztalnál a saját oldalamra.

- Mi az, hogy matt? – kérdezte még mindig a játékvezető.

Elkiáltottam magam: „Játsszatok!” megfújva Bugs Bunny sípomat és karomat gyorsan körben forgatva kiosztottam az ütőket, amelyek mindegyike negyven centi széles volt és díszítése mindegyiknek hasonló: a sötét háttérre egy halvány szürkére festett Paszputyin portré – és mindegyik matt.

- Allj, várjon egy kicsit! – kiáltotta Chuck Blinder. – Nincs joguk használni azokat az ütőket.

- Ezek ellen semmit nem írnak ott – mondtam a kézikönyvre mutatva. - Játsszatok!

És nagy meglepetésemre csapatom minden tagja felsorakozott az orrom előtt. Úgy döntöttem, hogy Tinával és Harolddal kezdek.

Az első visszaadás a szerva meghatározásához. Harold csodálatos jobbkezessel adja vissza az első labdát. Az ellenfél egy sarkos fonákkal vág vissza, és íme Harold egy jól alátámasztott tenyere meglepetést okoz és miénk a szerválás! Alig tértem magamhoz. Harold csodálatosan játszott. Ki tudja? Van egy jelenség a betegség lélektanában, amit tudós idiotizmusnak kereszteltek el. Egyes tudós idióták olyan autisták, akik képtelenek megkötni a cipőfűzőiket, de becsukott szemmel meg tudják oldani a differenciálszámítás legnehezebb problémáit. Mások katatóniás skizofrénok⁹, akik eljátsszák önöknek Rahmanyinov prelúdjét, de már régóta elfelejtették a saját nevüket. Lehetséges, hogy én is elmebeteg vagyok, aki az asztalitenisz tudós idiótája? Ez a gondolat örömmel töltötte el a szívemet.

Harold nem hülye. Az IQ-ja igen figyelemre méltó. Csináltattak vele teszket a kórházban. Hogy a szóhasználata korlátolt, az azért van, mert echoláliában¹⁰ szenved a bokszedzésekhez használt gyakorlólabda-szerep következtében, amit az apja játszatott vele.

⁹ hasadásos elmezavar, amelyet mozgási zavar, meredség jellemez

¹⁰ Kényszer szavak vagy mondatok megismétlésére. A megismétlésre hol közvetlenül azután kerül sor, hogy az adott szó vagy szószerkezet elhangzott, hol késleltetette, összefüggés nélkül.

Harold anyja akkor hagyta el a férjét, amikor a fiú még kicsi volt, mert a közös dolgaiból hiányzott a kedvesség. Az anya végül meghalt autóbalesetben. A véletlen úgy akarta, hogy egy szociális asszisztens éppen az ajtajuk előtt haladjon el az egyik szomszéd meglátogatásakor és hallja meg az üvöltést. Belökte az ajtót és meglátta az apa válla fölött az ágy lábához kötözött Haroldot. A férfi kezében egy szétszerelt gumikerék volt.

A szociális asszisztens hívta a rendőrséget. Haroldot különböző nevelőotthonokban helyezték el, de furcsa szólamai nem voltak mindenki ízlésére. Végül a gyermekkórházban találta magát.

Az ekholália egy olyan zavar, amelyben a gyerek csak ismételt szavakat vagy egész mondatokat, amelyeket ezelőtt hallott, de minden összefüggés és jelentés nélkül. Az, amit Harold így ismételt vég nélkül, azon dolgok személyes utánzása volt, amiket az apja mondott neki verés közben.

Harold egy remek szervát helyezett túlságosan balra, ami megtévesztette a srácot és a szeplőit. Tizenegy : nulla! Második szerva. Erőteljes visszaütés, ami sivitva megy el Tina ütője mellett, ezzel tehetetlenné téve őt, de Haroldnak sikerül, nem tudom hogyan, mögéje ugrani és visszaadni a labdát, ami összetörik az ellenfél fehér vonalán. Az ellenfél megsemmisül, bravó! Harmadik szerva. Vissza. Oda. Vissza. Oda. Íme, úgy tűnik, hogy a másik csapat érdeklődni kezd az iránt, ami az asztal alatt történik. Tina szerez egy pontot. Mickey rágni kezdte a cipőiket.

- Óh ott, várjanak csak egy kicsit! – visította Blinder.

- Semmi nem mondja ki, hogy tilos rágcsálni – felelem azonnal. – Viselkedj Mickey!

Alátámasztott tenyeres. Visszaadás. Fonák. Tina székének féke meglazult és az asztal egyik lábának ütközött, miközben egy labdáért loholt. Előrebillent és homlokát tompa zajjal ütötte az asztal lapjába. A labda visszapattant a feje búbjáról, onnan, ahol a választék kettéosztja frizuráját és egészen lágyan esett le, éppen a háló másik oldalán. Egy pont nekünk.

Beléptetem Ralph-ot.

Harold még két pontot szerzett egymás után. Tizenöt : nulla. Ralph csak nézett.

- Mondja meg neki, hogy hagyja abba ezt a zajt – szólt Chuck Blinder.

- A szabályzatban semmi nem tiltja a mormogást – feleltem.

A bíró kénytelen volt beleegyezni.

- Hojo, hojo, hojo, hojo – csinálta tovább Ralph.

Szerva szemben. A szeplős srác röpített egyet, ami pontot hozott neki. Egy : tizenöt. Tina lassan magához tért oldalt.

- Nincs joga ezt csinálni – kiáltotta Chuck Blinder. – Nincs joga megzabálni a labdát ennek itt.

- Ralph, elég legyen, nem tudod, honnan való a labda.

- Igaza van – mondta a bíró.

Második szerva. Harold visszaadása széttört a hálón.

- Egy pillanat! – kiáltottam fel gesztikulálva. - Ez a háló szabályos? Kiáll az asztal mindegyik oldalán tizenöt, huszonöt centiméterrel? Nem ez a benyomásom.

- Micsoda? – reagált a bíró.

- Hat hüvelyk – erősködtem. Ellenőrizze, vagy nem játszunk tovább.

Nyilván tudtam, hogy a háló szabályos, de időhúzásra volt szükségem, hogy Tinát újra beállítsam, mert észrevettem Ralph szemében annak a távoli tekintetnek az első jeleit, ami csak egyet jelenthet. Sürgősen szólítottam Tinát, hogy játsszon a jobb oldalon, Ralph-ot pedig az öltözőbe vonszoltam. Csak ekkor vettem észre, hogy Mickey újra eltűnt. Figyelmesen átkutattam a termet és észrevettem őt, amint beszélt a falhoz a terem másik végében. Nagyon jó, mondtam magamnak, a falaknak van fülük. Kiváló ürügy, remek atlétikai taktika. Éppen ideje volt, hogy valaki kézbe vegye a dolgokat.

Miénk a szerva. Vissza. Oda. Visszaütés. Oda. Az ellenfél hat pontot szerzett ütésről ütésre, mialatt Harold ütőjével rárontott Ralph-ra. Tina felborította székét megpróbálván megjavítani a kárt.

Tizenöt : hét. És mi szerválunk.

Haroldnak sikerült még három sima szervát szereznie, olyan vadul megtévesztve a szeplős fiút, amelyet még sosem láttam.

Tizennyolc : hét pontaránynál Chuck Blinder belefűjt a sípjába és egy új játékost állított be. Egy két méter ötven centis pasast.

- Nincs joga öt beállításra – kezdtem. – Ez egy szörnyeteg!

- Ah, beszéljen csak – felelte Blinder.

Az igazat megvallva a természetnek nem igen van jelentősége a ping-pongban, ugyanakkor a karhossz néha lehetővé tesz szervákat átlósan visszaütni. De Blinder hangszíne volt az, ami haragra gerjesztett. Nem a győzelem a fontos, a fontos a részvétel... és nem veszíteni. Az ő korában mégis csak tudnia kellett volna ezt.

- Fáradt vagyok – mondta Mickey, ütőjével megvakarva tökrét.

Uralkodjatok a természetben...

- Helyettesítsd Tinát! - kiáltottam.

Az óriás sajnálattal és halálos rettenettel vegyeses vette szemügre Mickey-t.

- A seggemet akarom – jelentette ki Mickey.

És a nagyfiú letette az ütőjét és hátrahőkölt.

- Edző úr... - kezdte volna, menedéket keresve Chuck Blinder oldalán, de ez utóbbi túlságosan el volt foglalva a szabályzat lapozgatásával, hogy találjon valamit, amivel ravaszul ellenem szegülhet.

Mickey nézegette magát az ütőben, és ezt hajtogatta:

- Szia Mickey Szia Mickey Szia Mickey.

- Edző úr...

- Nem ne csinálja ezt nekem, nem ne csinálja ezt nekem – mondogatta Mickey. – Ön annyira aranyoos!

Hisztérikusan nevetni kezdett, alig tudott állva maradni.

- Add ide nekem ezt az ütőt! – kértem.

- Óh, kicsim, én kicsikém.

És viselkedése hirtelen megváltozott. Megragadta az ütőjét és a fiatal óriás pófájához vágta, akinek éppen csak annyi ideje volt, hogy a fejét behúzza a vállai közé.

Mickey földre esett abban a pillanatban, amikor a hatalmas srác a füléhez dobta a labdát – tizennyolc : nyolc – de valami nem stimmel.

Mickey-t figyeltem. Elterült a földön az asztal alatt és eltakarta kezével a szemét erősen nyomva a szemüregét, a feje előlről hátrafelé ringott. Aztán a hátsó felére ült és himbálózott lassan egyik oldalról a másikra olyan furcsa kifejezéssel nézve rám, amit még sosem láttam.

- Uram, uram, beteg vagyok – mondta.

Közelebből megnéztem.

- Hol fáj neked? – kérdeztem. – Megsérültél?

Csak nézett rám, kerek szemekkel, üres tekintettel.

- Uram, u-uram, beteg vagyok.

Tina mögéje került.

- Majd helyettesítem, Hoover – mondta.

Megragadva ütőjét, elfoglalta a helyét Harold mellett. Mickey kimászott az asztal alól és leült a lábam elé suttogva:

- Oké Mickey Oké Mickey Oké Mickey...

Kezeim közé véve a fejét, arcát az enyém felé fordítottam.

- DE MI TÖRTÉNT?

Reméltem, ordítva, hogy ki tudom tépni belőle, Mickey-ből, azt, ami benne volt. Arca, tele volt aggodalommal. Rám nézett, aztán vihogni kezdett. Majd újra összeesett, lágyan, elhagyatva, nem hagyva abba a nevetést.

- Mi van veled Mickey? – üvöltöttem.

- Uram, u-uram – mondta mosolyogva nézve rám és ujjával a tarkójára mutatva – beteg vagyok.

Tinának sikerült egy leütés, ami mindenkit meglepett. Megtetőzte még öttel, közvetlenül egymás után, igaz veszített öt pontot, de nagyon jól szórakozott. Tizenharc : tizenhárom...

Szerva, Harold. Az ellenfél visszaütése. Ennek a visszanak a visszaütése. A visszaütés visszaütése. Aztán ütőjét meglóbálva Tina fejének magasságában, egy ütést mért a halántékára, de közben a labdát is súrolta oly módon a levegőben, olyan csodálatos mozgásba lendítve, hogy az három kört írt le a háló fölött, mielőtt leesett volna, először az ellenfél térfelén, aztán átrepült a hálón és nálunk esett le, majd végül a háló másik oldalán kötött ki, hatáskörön kívül. Egy pont nekünk. Tizenkilenc : tizenhárom.

Harold egyedül fejezte be a partit egy szép, tiszta szervával kezdve. Aztán a hatalmas fiú kétszer akasztotta szerváját a hálóba. Micsoda szájalmas, milyen alávaló módja a vesztesnek, gondoltam. Határozottan mondhatom, és mindannak ellenére mondom, amit már mondtam, hogy nem nyerni nem teljesen ugyanaz, mint veszíteni. Tina pedig ott állt a pocskondiázások közepette, magába roskadva a székében, hallgatva az inzultusokat és a bántó sértéseket, amelyek mindenfelől hangzottak.

9

Az úton hazafelé az autóban kezdeményezéseim az éneklésre jóval nagyobb sikerrel jártak. A szertelenség miatt volt ez, ami a győzelemmel együtt jár, és szerves részét képezi a meghódított területnek, amit nagy lendülettel akartam átkutatni egészen a határáig.

Későre járt. Az ég sötét volt és az autók lámpái, amelyeket kereszteztünk, csillagoknak tűntek a friss esőben, ami hatalmas, lágy cseppekben hullt a szélvédőmre, miközben az ablaktörők ritmusosan mormoltak, át akarván adni mindennek saját tempójukat. Vettem egy pillantást a vállamon át Ralph-ra és Haroldra.

Az autó mélyén Tina hallgatott. Javasoltam, hogy álljunk meg egy kórháznál és nézzük meg az ütés helyét, - amit Harold okozott neki – nem veszélyes-e, de ő makacsul azt hajtogatta, hogy nem lesz semmi baj. Tudtam, hogy fél bemenni egy kórházba és igazat adtam neki. A visszapillantó tükörben látva, arca mereven, neheztelve nézett maga elé, de szemei elevenek és álmodozóak voltak. Nem mondtam neki semmit. Folytattam az éneklést, mialatt a többiek elaludtak az ülésen, egyik a másik mellett és hamarosan nem hallatszott más az autóban, csak az ablaktörők mormolása, elvegyülve a három alvó fiatalember légzésében és Tina szemeinek csöndjében.

A forgalom egyre ritkább lett és ennek megfelelően a csillagok is megritkultak. Kezdett volna kedvem lenni a beszélgetéshez, de úgy láttam, hogy Tina élvezi a csöndet. A félhomályban nehéz lett volna megmondani, hogy engem nézett-e, de én azt hiszem, igen. Aztán mégis úgy döntöttem. Hogy megszólalok.

- Szép az idő.

Nem vártam semmilyen választ. Ismertem az élőlényt. Rákezdtem egy kupléra, a *Ragtime Cow-boy Joe*-ra, inkább a magam élvezetére, mint az övére, valamire, ami megtöri a sötétet. A szótagkieséses ritmus jól passzolt az ablaktörők ritmusához.

*Minden este fütyül a birkáinak és teheneinek.
Minden este – azt mondják – elaltatja a nyáját.
Altatódalt fütyölve nekik.*

De a dolog mindig úgy végződik, hogy az ember belefárad, hogy csak saját magának énekeljen, hogy saját magának legyen a zsúfolásig megtelt teremben. Abbahagytam. Néztem Tinát a visszapillantó tükörben.

- Mondtam valamit?

Szeme kikerülték az enyémet a tükörben és oldalra nézett az út felé.

- Talán szeretne egy dalt kérni tőlem – erősködtem – ki tudja, talán egy duót? Talán az „Azt akarom, hogy a nyergemmel és csizmámmal együtt temessenek el”-t?

Valami a magatartásában azt súgta, hogy nem – az a mód, ahogyan oldalra hajolt az ülésen és ilyenkor mindig oly kockázatos feltenni vagy nem a kérdést – talán zavarom? – de a szívnek nagy szüksége van rá, hogy tudja. És egy csomó módszere van, hogy eljusson oda.

- Tudja – kezdtem újra – úgy gondolom, hogy a tizenegyedik hely rendkívül jó az első versenyünkön, így is, úgy is. Végül is az ember nem veszi célba rögtön az Olimpiai Játékokat. Láta, hogy ütött le Harold azzal a hatalmas fiúval szemben? De végül ön mentette meg a helyezést. Tisztában van ezzel, kicsim?

- Ne nevezzen engem kicsimnek – jelentette ki Tina.

- Bocsánat. Hogy szeretné, ha hívnám?

- Van nevem.

- Tudom.

Egy felhajtható tetejű autó, ami velünk szemben jött, jelzett a lámpájával, a féklámpájával és kétszer hosszan ránk dudált figyelmeztetésként. A hangmagasság megváltozott, amikor elhaladt mellettünk és olyan volt, mint egy bolondos, gondatlan vonat egy városban átzúgva – Doppler effektus.

- Nézze az utat! – fedett meg Tina.

- De hiszen azt nézem, kis emberkém.

- Én nézem az utat és nem ön.

- Ebben az esetben talán a kormányt is szeretné?

- Szeretnék vezetni – mondta.

- Egy napon talán vezetni fog, de jelenleg...

- Ugyan már!

- Meglep engem, kis emberkém. Egy egészen más magatartást várnék egy jó nevelésű fiatal lány részéről, mint ön is. És az ön környezete a szóban forgó esetben az enyém! A jövőben jobban szeretném...

Megláttam, hogy sír. Kezével eltakarta arcát, azon fáradozván, hogy könnyeit visszaküldje oda, ahonnan jöttek, egyiket a másik után, de ez egy hatalmas áradat volt.

Az elhaladó autók olyan zajt csaptak az úton, mint egy fényképragasztó henger, amit letekerünk, kerekeikkel nyaldosva az aszfaltot minden csíkozásnál. Én pedig közelről figyeltem Tinát remélve, hogy nem emeli fel a tekintetét, és nem veszi észre, hogy őt nézem. Megvártam, hogy befejezze a sírást és arcomat újból láthatóvá tettem számára a visszapillantó tükörben.

- Hogy van ott hátul?

- Jól. Nagyon jól. Tökéletesen jól érzem magam.

- Csodálatos ütés!

- Meg fog engem ölni, Hoover.

Majdnem nekihajtottam egy híd korlátjának, az utolsó másodpercben fordítva el a kormányt. Ralph ráesett Haroldra, de senki sem ébredt fel.

- Micsoda? Ki? Ki fogja önt megölni?

- Ne is gondoljunk rá többé.
 - Nézzük csak, Tina, ismeri Haroldot. Ez nem komoly. Bolond ő, ez minden, mint mi mindannyian.

- Csak néha félek, hát ennyi.

- Teljesen egészséges dolog félni. A félelem soha nem más, mint rosszul írt melefél. Ő az, aki fél öntől, az ön bosszantó botjától. Ön az úr, kis emberkém és ön jól tudja ezt. Félnék mindnyájan öntől. Én magam is félek öntől.

- Miért kell önnek mindig mindenben viccelődnie?

- Nem viccelek. Ez röhejes, amit mondok. De komolyan beszélek.

Egy kis mormogást hallatott. Nem tudtam tovább vitatkozni. Mire jó az, amikor nincs igazunk? De a dolgok nem maradtak ennyiben Tina számára. Tudta a módját, hogyan hegyezze a fülét ott hátul, ami azt jelezte nekem, hogy még nincs vége.

Titokban letörölt egy eltévedt könnycseppet mialatt én vigyáztam, hogy ne nézzek rá ismét, hogy megkíméljem az együttérzésemről – ami egyeseket megöl, de megment másokat. Egy kupléval próbálkoztam a *Ragtime Cow-boy Joe*-ből, de képtelen voltam túlhaladni azon a strófán, ahol egy bölcsödalt füttyöl a nyájának. Tina még határozatlanul szipákolt hátul, hogy tudassa velem, félkészült. Kész van arra, hogy figyeljen rám, amire válaszoltam is azonnal a visszapillantó tükörben, és amikor a tekintetünk találkozott, mindkettőnk szeme könnyes volt.

Hangja egészen elvékonyult, mint amikor a zokogással küszködik az ember, ami dadogásra kényszerít bennünket, és ami annyira zavar, amikor sírunk. Állát lejjebb engedte, hogy ezzel is fegyelmezze magát.

- Nem vagyok bolond, Hoover – mondta homlokát ruhaujjával megtörölve. - Azt mondták, de ez nem igaz.

- Kik mondták?

- A kórházban kihallgattam a beszélgetésüket abban a teremben, ahová a gyerekeknek nem volt joguk belépni, ott voltak mind és nevettek és gúnyolódtak rajtam. Mondtak mindenfélét, hogy olyan vagyok, mint a többi gyerek ott, de ez nem igaz.

- Hát persze, hogy nem igaz! A kutya fáját! Hogy tudtak ilyet mondani?

- Pedig mondták...

- Nem volt igazuk. Menjének a fenébe!

Ezen a szón megakadt, abbahagyta, én pedig szégyenkeztem az emberi faj miatt. Az én fajom, akár igaza van, akár nem – az én fajom. Tina szaggatottan lélegzett és megpróbált beszélni, de nem sikerült. Szerettem volna felállni, odafutni, és szívemhez szorítani őt, de az eső eltüntette az útszegélyt permetszerű ködével. Talán jobban szeretné, hogy most hagyják őt békén.

- Soha nem lett volna szabad oda helyezni engem, - folytatta kis idő után. - Nem a helyemen voltam ott, Hoover.

- Tudom.

Figyeltem a visszapillantó tükörben, amint tekintetét körbejáratta az autó belsején, elidőzve Harold-on, majd Mickey-n és Ralph-on. Alsó ajkába harapva, megigazította kabátja ráncát.

És aztán suttogott valamit.

- Hol van a helyem?

Úgy hullt le ránk a csönd, mint egy ablakból kidobott koffer. Hányszor tettem én is fel magamnak ugyanezt a kérdést! És annyi év után közelebb kerültem vajon a válaszhoz? És ő? Ez a kis tizenkét éves, de már felnőtt, akinek meg kellett tanulnia ülni és élni. És mégis, a csontjaimban valami belül azt súgta, hogy a válasz az autóban van.

A csillagok nem jöttek többé velem szembe, amikor az utak elhagyatottakká váltak és a homokfutó egyenes vonalban rótt a kilométereket, ami haza vezetett bennünket. Leállítottam az

ablaktörelőket, hagytam, hogy a zápor bepiszkítsa a ragyogó szélvédő üveget. Újra énekelni kezdtem.

*Ott lenn Arizónában
Ahol a banditák élnek
Az ember vezetője csak
Az éjféli csillag lehet.*

És hátul meghallottam, amint Tina hangja lágyan csatlakozik az enyémhez.

*De messziről a legkeményebb és leggonoszabb
Ragtime Cow-boy Joe.*

Lágyan és lassan énekeltünk, nézve ki az ablakon, mintha vonat utasai lennénk valami nagy bánat után hazatérőben.

- A helyed itt van, Tina – mondtam neki. – Velem.

Rám nézett a visszapillantó tükörben.

- Nem vagyok bolond, Hoover.

Viszonoztam pillantását.

- Én sem. És közülünk senki, én kis emberkém.

A csomagokat a homokfutóban hagyva kiszálltunk tántorogva és leestünk a pázsitra a ház előtt, Mickey vihogva, Ralph dudorászva, mind az öten egy csomóba, fázva és elázva, de karjaink lassan megtalálták egymást, és kölcsönösen összeöleleztünk a sötétben. Az emeleten lefektettem őket, egyiket a másik után. Tinát kényelmesebben, gondosabban fektettem le, mint a többiekét és az ő ágyánál maradtam a legtovább, addig, amíg elaludt. De amikor felálltam, hogy elmenjek, felébredt.

- Hoover, kérhetek egy kis vizet?

Azt feleltem:

- Mindent, amit csak akarsz.

A konyhában a csap fölé hajolva kissé kiengedtem a vizet, hogy frissebb legyen. Zsebem hozzáért a mosogatóhoz és papír gyűrődésének zaját hallottam. A boríték volt az, amit a hotelban adtak át. Kinyitottam. Egy levél volt a „Mentális Egészségért Állami Alapítvány”-tól. Azt közölte velem, hogy vissza fogják tőlem venni a gyerekeimet.

10

Megfordítottam, majd újra visszafordítottam a konyhaasztalon a rózsaszínű levélpapírt, megvizsgálva minden lehetséges szögből. Az ilyen valamik, mint ez is, különféle dolgokat mondhatnak attól függően, hogy milyen szemszögből nézi őket az ember, de mindaz, amit én ebből kihámoztam, csak fejfájást okozott nekem.

Fel fogja önt keresni a Módszerek és Lehetőségek Bizottságának egy csoportja, akik visszakísérik a gyerekeket a gyermekkórházba, ahol új elhelyezésükre várnak majd.

Az alkohol nem a kiszámítható hatását tette rám. Amikor iszom, először mindig az orrom esik le, aztán a piruettjeim, de soha nem veszítem el a józan ítélőképességemet, sem azt a természetfeletti képességemet, hogy egyszerre két golyóval tudok zsonglörködni, vagy minden

más ügyességi formát, ami egyaránt fontos ebben a világban, ahol az ember nem annak arányában méretik meg, hogy mennyit iszik, hanem, hogy mennyit tud lenyelni.

Volt idő, amikor a csapat legjobbjaival ihattam. Volt idő, amikor nem viseltem el, ha csöngött a telefon és nem vették fel, és volt idő, amikor valóban az volt az érzésem, hogy csak én létezem – de mindez azelőtt volt, hogy megismertem, majd elveszítettem Paulát és megismertem a gyermekeimet. Nem fogom őket is elveszíteni.

Otthagytva az asztalt felálltam és megpróbáltam kinyújtani a lábamat. A klasszikus tánc egy átok. Három nap, óra nélkül és az izmok már kezdenek megdermedni. Egy nap messze a korláttól, és íme tiszta merev az ember. Két nap után már bélelzáródás, a harmadik napon pedig elveszik az embertől a gyerekeit.

Úgy döntöttem, hogy elmosogatok. A műanyag lapos tálkák halomban álltak a mosogatóban ott, ahol a ping-pong versenyre való indulás előtt hagytam, összeállt pépréteg vonta be őket, olyan krémszerű rizs, amiből kiskoromban hóembert fabrikáltam az iskolai gyakorlati foglalkozásra, de nem volt elég lisztem. A kutyám pedig megette, és én nullást kaptam.

Volt egy gumi rács, amit azért vettem, hogy azon szárítsam az edényeket, az első olyan tárgy, amit méltóztattam beszerezni a Paulával való közös háztartásunk megszűnése óta. Vívomaszkként kezdtem használni és az arcom elé tettem, amikor Harolddal játszottam és most sehol sem találtam. Hát aztán, mit változtat az elvégre, mondom magamnak. Úgyis elveszik őt is a többiekkel együtt, vége a játéknak. Mindig minden elrendeződik a végén, szokták mondani, de csak szokásból mondják, hiszen az Úr útjai kifürkészhetetlenek. Ha határtalan bölcsességgel ő úgy ítélte meg, hogy keresztezi a terveimet és visszaveszi a gyerekeket, ki vagyok én, hogy megbélyegezzem a rendelkezéseit? És az eszközeit?

Mert én csak egy porszem vagyok az ő hatalmas verandáján, egy csepp a vízében, egy légy a vazelinjában, mert Ő az egyetlen fiát adta azért, hogy én élhessek. És mégis menjen a fenébe. Ha Ő ennyire hülye, hogy hasonló alkut köt, hogy Krisztust felcseréli velem, akkor megérdemli mindazt, ami megtörténhet vele, mert olyan világban élünk, ahol a kutyák felfalják a kutyákat, és igencsak fel kell falni néhány kutyát.

Miért sírok hát?

Imádom mosogatni. Az emberek többsége utálja, de engem inspirál. Énekelek. Tenor áriákat énekelek mosogatás közben, pedig én lírai bariton vagyok. Talán csak azért teszem, hogy erővel az legyenek, ami nem vagyok. Amikor az ember mosogat, a haladás szemmel látható, ez tetszik nekem, az egyik oszlop kisebb lesz, a másik emelkedik. A mosogatóm az ablak alatt van, ami pedig az utcára nyílik, és amikor tele van vízzel, azt képelem, hogy ez egy óceán, amelyen lesem valakinek a visszatértét, de az egyedüli személy, aki minden vitorlát irányít, az én szomszédom szemben, aki rázza felém az öklét, és azt mondja, hogy hajnali három óra van, és ne énekeljem ilyenkor ezeket a szarságokat.

Azért énekelek tenor áriákat, mert a tenorok hősök, a baritonok pedig nem. Énekelem a *Pillangó kisasszonyból* a *Nyugodt tengeren-t* és *Turandot Nessun dormá-ját*, az operákat, amelyekben a tenornak rendkívüli erőpróbát kell kiállnia, hogy elnyerje a szép hercegnőt. Nekem is egy lehetetlen erőpróbát kell teljesítenem, ha le akarom győzni a Módszerek és Lehetőségek Bizottságát és azért, hogy a gyerekek velem maradjanak. Mit tehetek, hogy megvédjem az ügyemet az utolsó pillanatban?

Cselekedni kellett. Amikor kisiskolás voltam, emlékszem, hogy a tanító néni mindig azt mondta, hogy tegyük fel a gondolkodó sisakot, és amikor rossz jegyet kaptam a vizsgákon, amikor rosszul fogtam fel a kérdéseket – hogy válaszoljak neki valamit – tüstént azt mondtam, hogy nekem nincs gondolkodó sisakom, mert a családom túl szegény. Visszaültem a konyhaasztalhoz, a rózsaszínű papírt egy kis kúppá hajtogattam, a széleit visszahajtottam és a fejemre tettem, ami kezdett krallt úszni az alkohol hatására, vásári bódévá alakítva át a konyhát, a kályha brióst adott, a hűtő meleg levegőt fűjt a szoknyám alá. Nem tudom, hogyan találtam

magam az előcsarnokban a lépcsőt keresve, kétségbeesve lépegettem a lépcsőfokok mentén Fred Astaire vagy Gene Kelly lépéseinek egyféle személyes paródiáját adva, felbukva a saját lábamban, majd négykézlábra ereszkedve a pihenőig, mielőtt újrakezdtém az utat az emeleti szobákba, ahol csak néhány órával ezelőtt fektettem le a gyerekeket, kedveskedve nekik, mielőtt lekapcsoltam a villanyt, megdicsérve őket kitartásukért a ping-pongban, mindegyik ágy végénél addig időzve, amíg biztos nem voltam benne, hogy mélyen elaludtak, messze minden rossztól és minden bizottságtól, elrejtőzve a házamban minden gonosz elől, akikkel az utcán találkozik az ember, mindenféle kegyetlen gúnyolódás, képtelen kihívás elől, megvédve őket minden üres fenyegetéstől, az ütlegelésektől, amivel a többi szülő állandóan nyomasztja a gyerekeit, mint Damoklész kardjainak erdeje, messze minden luxusjátéktól is, amit nincs lehetőségünk megvenni, minden magánklubtól, ahová nincs bejárásuk addig, amíg el nem érik teljes biztonságban az álomnak azt a mezejét, ahová csak az álom tudja elvezetni őket és ahová senki, még én sem tudom követni őket.

Fel kell mennem ezen a lépcsőn. Azonnal meg kell győződnöm a gyerekeim jólléte felől. Szükségét éreztem, hogy erről meggyőződjek, mert már néhány órája nem láttam őket. Az utóbbi időben az lett a szokásom, hogy éjszakánként hétszer is felkeltem, bementem mindegyik szobába és megnéztem őket, mielőtt újra lefeküdtem volna a sajátomban, hogy aludjak megint egy órát. Hamarosan világossá vált, hogy egyszerűbb, ha alszom mindegyik mellett egy órát, ágyról ágyra vándorolva az éjszaka folyamán egészen reggelig, amikor már jobban megláthattam a teljes fényben az őket fenyegető veszélyeket.

De már két órája nem láttam őket. Félttem, hogy valami hozzájuk férközik a távollétem alatt, addig, amíg én hátat fordítok nekik, megtámadja őket láthatatlanul, és olyanná formálja át őket, amilyenek sohasem voltak. Öröködnöm kell a kacsa miatt, a hasbeszélő kacsa miatt, aki a pusztá szemnek láthatatlan, színtelen, szagtalan, íztelen, aki szavakat ad a szánkba, gondolatokat a fejünkbe, mindenki más szavait, gondolatait és értékeit. Meg kellett védenem a gyerekeket tőle, nem volt egy perc vesztegetni való idő sem.

Megkísértem újból megbirkózni a lépcsővel. Lecsúsztam a második lépcsőfokra, a fejem előreesett és bevartam az orromat az első lépcső peremébe. Azonnal kifröccsent belőle a vér. Jó lecke, mondtam magamban. Talán egyáltalán nem vagyok olyan állapotban, hogy felmászak a lépcsőn. De semmilyen más lehetőség nem volt elérni a gyerekekhez. Elbánt velem, gondoltam, a kacsa bánt el velem. Hasbeszélőként elhomályosította az agyamat, miközben telefonhoz hívott gondolatban és Paula hangját használta fel arra, hogy rávegyen a részegségig való ivásra, azért, hogy ő közben titokban be tudjon osonni az emeleti ablakon át, légáramlatnak álcázva magát és ártson a gyerekeimnek.

Nem, gondoltam aztán, nem ő tette. Én életben vagyok, ez nem lehet kérdés. A térdeimre emelkedve megpróbáltam ebben a helyzetben felmászni a lépcsőn, táncórát rég nem látott, merev combjaimmal. Megtettem az út felét, majd visszaestem egy dupla szaltót kivitelezve hátrafelé az előcsarnok kövezetére, ahová egy vékony csíkban vér folyt ki a fülemből.

A kedvező szerencse játszott velem, gondoltam. Óh, milyen gonosz a sors! A ping-pong versenyen a győzelem csapdáját állította fel nekem, hogy elaltassa a gyanakvásomat, aztán pedig a csodába is, teljesen merevvé tett és lelökött a földre, hogy a szellőzőnyíláson át be tudjon jönni sűrített levegőnek álcázva magát és átalakítsa a gyerekeimet. Egészen addig ment, hogy a Módszerek és Lehetőségek Bizottsága fegyverzetének tette meg magát – a legfortélyosabb álruhája volt ezen a napon – de nem fog soha győzni addig, amíg én lélegzem.

Ezekre a gyerekekre volt a leginkább szüksége, akik választásának céltáblái lettek. Az utolsó bástya ebben az uniformizált világban, ahol mindazok, akik másabbak, mindazok, akiknek nincs manőken termetük, egyszer csak ott találják magukat kiselejtezve a Kórházak közt a legelsőben, mint félredobott gyerekek. Ezeket a gyerekeket deviánsoknak nevezik, mert az agyuk, nem tudni miért nem azokat az adásokat veszik, mint a többieké, nem az illemleckéket, ahol azt mondják: „Ülj így, egyél így, beszélj úgy, ahogy kell!” Ezek a szegény gyerekek nem

hallották a kacsát, nem is hallották volna meg semmiképp, azon oknál fogva, hogy neki rájuk jobban szüksége volt, mint bárki másra, és amiért én is jobban szeretem őket, mint bárki más, őket, akik az Ők e világában beléptek az Én-ek kategóriájába.

Négykézlábra álltam és megpróbáltam lépcsőről lépcsőre felhúzni magam a karommal. Tizenhat lépcső volt összesen. Aztán keresztülmászta az első emeleti pihenőn, miközben a vér az arcomról az ingemre csöpögött és bepiszkolta a szőnyeget alattam, amíg elvonszoltam magam Mickey és Harold szobájáig.

Egyik kezemmel az ajtóba kapaszkodva fel tudtam állni a folyosón a nyitott hálószoba felé fordítva tekintetemet. A két fiú könnyen lélegzett álmában, a két teljesen új sporttáska a két ágy lábánál büszkélkedett.

Néztem Mickey-t, ahogyan mozogtak az ujjai és a karjaival úgy hadonászott maga alatt, mint aki úszik, ajkai valami jazzféle vokalizálásokra nyitódtak és zárultak, folyékony szótagok sorozatára, ami olyan volt, mint egy madár dala fordítva. Ami Haroldot illeti, azt hinné az ember, hogy futott álmában, lábai előre-hátra mozogtak a takaró alatt, a levegővel tele drapériája csak úgy hullámozott miközben gondolatainak éjszakájában valami láthatatlan üldöző elől menekült, majd halkán a párnájába fojtotta kuncogását. Nagyon jó, gondoltam. A kacsá még nem érkezett meg hozzánk.

Átmentem Ralph szobájába. Fordítva aludt, mint ahogy szokás lenne, a lába a feje helyén, karjai közt szorosan szorítva a féllábú Joeyt, aki nemrég veszíthette el egyik lábát a harcban. Ekkor megláttam Steve-t, az egeret az íróasztalon. Szétvetett lábakkal ült, engem nézett, lábai közt ott hevert Joey lába is. Ralph mosolygott álmában és rám emelte pici szeméit és előtűntek kicsi fogai is.

- Hm, hm, hm – mormogta.

Ekkor odatérdeltem az ágy széléhez, a fejemet közel vittem az arcához, homlokomat az övéhez szorítottam és azt mondtam:

- Hm, hm, hm, hm.

Ő is biztonságban volt.

Az előcsarnokban sűrű csönd honolt. A lépcsőfeljáró tetején ülve hallgattam a gyerekek lélegzését, a két szobából kihallatszó ablaküveg zörejét, amit a fuvallat rezegtetett és hallgattam a saját légzésemet és hirtelen több másodpercen át egyszerre hallatszott a négy légzés ugyanabban a tempóban, együtt lélegezve a csöndben. Becsuktam a szememet és mosolyogtam, büszkén arra, hogy olyan vagyok, mint ők, hogy köztük vagyok, és ekkor úgy éreztem, hogy a fejem lassan elhagyja a vállaimat, pillangószárnyak csattogását hallva, arcom előbbre hajolva, miközben a fenekem a fejem fölött himbálózott, csúsztam lefelé a lépcsőfokokon egyenesen hasra, az államat beütve egymás után mindegyikbe. És ott, elterülve a hideg kővön, mintha hallottam volna, hogy lepkehálóval és kényszerzubbonyal közelednek felém és el akarnak kapni, a kerekek egyre erősebben mennydörögtek a talajon. Oldalra fordítva fáradt szememet, határozottan egy gumikerék barázdáit láttam, amint az arcomhoz gurul, miközben egy motor berregett mellettem.

- Szegény Hooverem!

Tina volt az. Megkerülve a károsult területet visszatért kiindulási pontjához és ott állt egy helyben.

- Öröködöm, Tina – mondtam.

- Lehet, hogy öröködik, de a lépcsőt elvétette!

És akkor hirtelen meghaltam vagy elaludtam, vagy talán elrepültem Paula elé, aki egy lakásból jött ki, pórázon vezetve egy csau-csaut. Tina leengedte a földre székének lábtartóit és alám csúsztatta azokat, mint egy emelő karjait. Zsörtölődve elkezdett húzni az ingemnél és az övömnél fogva fokról-fokra a lába mentén egészen az ölégig, majd sikerült neki egyensúlyban megtartania a könyöklőin, keresztülmelve az előcsarnokon, bevezetett a közös helyiségbe, ahol letett a díványra.

- Nyújtózzon ki, ha nem akarja, hogy elfeküdjön magát – mondta. Hajfürtjei elmosódtak a szemeimet elhomályosító ködben.

Egy órával később, amikor felébredtem elgémberedve, még ott volt, vigyázott rám és ott is maradt.

11

Soha nem fogom megérteni, miért döntöttem úgy, hogy előadom a *Pillangó kisasszonyt* a Módszerek és Lehetőségek Bizottságának. Talán a speciális nyári táborok emléke miatt, ahol a fogyatékosok megtanulják, hogyan kell kézitáskát készíteni előre felszabdalt bőrdarabokból és kilyuggatott szíjakkal... és aztán valamelyik ünnepnapon meghívják a szülőket, és a gyermekvédő egyesület bemutat nekik egy homályos, zenés komédiát, közészerű, idejétmúlt számokkal.

Íme ezeknek a helyeknek, ezeknek az intézményeknek az Állam teljhatalmat ad, ugyanaz az Állam, aki elküldi hozzám a képviselőit, hogy elvegyék a gyerekeimet, és persze nekem találkozni kell velük az ő saját hatáskörükben és van néhány nehézség, amit le kell küzdenem, hogy talpon tudjak maradni.

És aztán már valóban soha nem sikerül megénekeltenem a gyerekeket? Ennek az erőpróbának a nyilvánvaló lehetetlensége megérte azt, hogy ne kételkedjek ebben, és ha sikerrel járok minden várakozás ellenére, kérhetek valamilyen haladékot, elnöki kegyet, telefonálhatok a kormányzónak, hogy halasszák el a kivégzést. Nem volt választásom semmiképp.

A *Pillangó kisasszony* egy amerikai katonatiszt története, egy bizonyos Pinkertoné, aki Nagasakiban állomásozik és szerelemes lesz a szép Cso-Cso-Szanba, ismertebb nevén Pillangó kisasszonyba, egy gésába, akinek hófehér arca és halk szava annyira felizgatja a mi amerikainkat, hogy végül feleségül kéri őt, az amerikai konzul, Sharpless figyelmeztetése ellenére, aki mégis elmondja neki, hogy a Pillangó egy másik világból való, ami különös az övének, és hogy kapcsolatuk csak tragédiába torkollhat.

Összeházasodnak és berendezkednek egy házban, amit Goro közvetítő vett nekik.

Pinkertonnak, aki örök hűséget esküdött a japán gésának, Amerikába kell mennie. Cso-Cso-Szan a távolléte alatt szüli meg közös gyereküket. Nap nap után, az ablaknál ülve, hű szolgálója Szuzuki társaságában várja Pinkerton visszatértét, miközben a felejthetetlen *Csendes tengeren* – t énekl.

És Pinkerton végre megérkezik, de egy másik feleség, egy amerikai, egy az ő világából való nő, Kate kíséretében.

A bánattól összetört Pillangó kisasszony az amerikai párnak adja gyermekét és megöli magát az apja törével.

Tudtam, hogy ezt kell előadnom. A bánattól meggyötört Pillangó kisasszony szerepe olyan rezonanciára talált központi idegrendszeremben, hogy nem maradt más hátra: nekem kell őt megszemélyesíteni, senki más nem teheti.

Mert vannak bizonyos pillanatok és bizonyos esetek, amikor az élet imitálja a művészetet, ahol ez a két dolog annyira kibogozhatatlanul összekeveredik, hogy egymást visszatükrözik, és ezt téve egymás tükörképei lesznek. Amikor a tükörbe néztem, láttam a fehérre festett arcot, a páratlan Cso-Cso-Szant szóltanul az ablaknál ülve, és várva a hajót, ami nem hozhat neki, ha megérkezik, csak bánatot, egy másik világból, abból a világból, ahol ő nem tud élni, mert közülünk sem tudja senki megakadályozni, hogy az legyen aki – némi erőfeszítést

teszünk ugyan annak kedvéért, akit tetszésünk kiválasztott – végül mégis saját bőrünkben végezzük, álruhánk nem lévén más, mint saját magunk, aminek a leple alatt mindig is éltünk.

Miközben kocsink haladt a kosztümöshöz a gyerekekkel, egyféle leltározást végeztem gondolatban. A szereposztás az egész előadás legdöntőbb pillanata, arról van szó, hogy tudni kell, ki ki legyen, és ki ne legyen.

Azon erősködtem, hogy gondolatban magam előtt lássam mindegyik gyereket mindegyik szerepben, kimonóba és egyenruhába öltözve, lábukon facipő, fejükön paróka, mindenféle ázsiai cicoma fényben úszik, Puccini csodálatos partitúrája a mi szalonunkban, sajátos előadás fenntartva a Módszerek és Lehetőségek Bizottsága számára.

Elhaladva a butikok és tűzkorlátok előtt, az volt az érzésem, hogy a táj egyféle elnagyolt festménnyé olvadt, közjegyzőirodák és éttermek vázлатаivá, mialatt a közlekedés útvesztőin át vezettem a homokfutót, bízva a saját belső radarrendszeremben, az orrom után menve a legnagyobb szerencsével csípve el minden zöld lámpát, úton a kosztümöshöz az én sztár csapatommal, minden érzékemmel éberem ezen a különösen napfényes délutánon.

- Az utat nézze! – parancsolt rám Tina az üléséről, erősen figyelve a visszapillantó tükörben. - Hagyja abba az álmodozást!

- Ön pedig ne engem figyeljen állandóan! – feleltem.

- Az utat nézze hát!

Ralph Harold mellett ült a hátsó ülésen, csendben és elgondolkozva, csak egy fehér zokni lógott a szájában, nagy kék szeme rátapadt minden járókelőre, széles mosoly ült ki az arcára mindannyiszor, ahányszor elhagytunk valamit, ami tetszett neki.

Mickey mellettem ült az első ülésen, ő is egészen nyugodt volt, nézegette magát a napellenzőben, amit tükörnek használt, kotyogva köszöngetett magának, bal keze folyton a lába között járt, megfogva majd elengedve azt, miközben egy csepp nyál jelent meg, majd tűnt el szája szögletében.

Éppen csak kikerültem egy cserkész csapatot, akik nem jó lámpánál mentek át az úton, hatalmas valamikre felgöngyölt zászlókat cipelve, amelyek úgy néztek ki, mint a lándzsák vagy nagy kalapácsok. Nem kétséges, hogy az ifjúsági maffia valamely nagy területi kongresszusára mentek az ifjak, akik képesek csomót kötni minden kötélre, és tüzet rakni minden körülményben, időben és helyen. Kiskoromban én is cserkész akartam lenni, főleg az egyenruha miatt, de lemondtam róla a rémisztő híreket, a hozzám hasonló srácok történeteit hallva, akiket megkínóztak a beavatási szertartáson, meztelenül és bekötött szemmel hagytak kint a természetben. Egyszer aztán a legjobb barátom, Eddie cserkész lett. Ő elmesélte nekem, hogy a beavatási szertartás szinte semmiség, a caudiumi iga¹¹ egyik modern változata (négykézlábra kell állni, és el kell vonulni a nagyobbak lábai között, akik adnak egy fenekest) és aztán viselni kell még három napig egy röhejes kalapot. Akkor én is cserkész lettem. Emlékszem a napra, amikor megérkezett az egyenruhám, tiszta zöld és összehajtván, a sál mindig nálam volt, még esténként is azzal feküdtem le. A többiek nagyon kedvesek voltak. Esténként az iskola tornacsarnokában találkoztunk, és én úgy hintáztam a kötélre, mint Tarzan és senki egy rossz szót nem szólt rám. A beavatásomkor pedig levetkőztettek, és kint hagytak a természetben, miután bekötötték a szememet. Nagy kínban voltam. Nyolc órával később értem haza, belebetegedve a megaláztatásba. Eddie is benne volt a csínytevésben. Azt mondta, hogy a többiek csúfolták volna, ha ellentmond. Másnap leszereltem. Mindnyájan mondták, hogy most már, hogy ennek vége van, jobban tenném, ha velük maradnék, és részt vennék a következők avatásán, de én nem voltam vevő az ilyen dolgokra. Abban az évben ez a csapat több jelvényt szerzett, mint az összes többi az Államban és a kormányzó is eljött beszédet mondani az éves bankettre; évekkal később láttam a csapatvezetőnk fiát a tévében. Híreket kommentált, gyilkosságokat jelentett be. Ami Eddie-t illeti, ő biztosításokat köt. Én pedig mást csinállok.

¹¹ A királyok kori Rómából származó szégyeniga, amikor a bűnösnek az út felett alacsonyan felfüggesztett gerenda alatt kellett letakart fejjel, mélyen meghajolva áthaladnia.

- Hoover, az út egyik oldaláról a másikba kacsázik.
- Nem is kacsázok – mondtam. - Nem örömmünnepen vagyunk.

Ugyanabban a pillanatban egy duda bömbölt a bal fülembe és valaki azt ordította: „És az irányjelződ, te hülye!”

Tina előrehajolt, hogy megigazítsa Ralph frizuráját.

- Hoover, hogy lehet az, hogy szinte soha nem jöttünk így el?

- Így? Hogyan így?

- Nos, így együtt mindnyájan. Miért van az, hogy inkább bent vagyunk?

Nem válaszoltam. A fű mindig zöldebb... De nem akartam erre gondolni. Életemben eleinte megelégedtem az én füvemmel, az enyémmel, a saját házammal, melyben a saját családom lakott, azok, akiket szerettem, azok, akikért bármit megtettem volna, azok, akikhez szólni tudtam.

De az utca tele volt az emberi faj különféle képviselőivel. Volt már dolgom velük, első látásra felismertem ezeket a Földlakókat. Nem lehet összetéveszteni őket a Marslakókkal. A Marslakók soha nem lettek volna annyira ostobák, hogy felvegyék ezt a járást, a test mindkét oldalára odaakasztott karokkal és lábakkal, azt kérvén, hogy az első elhaladó autó tépje ki azokat, vagy hogy már születéskor csavarják ki és deformálják el őket. Túl sok mozdítható darabból áll az emberi test, az agy összes apró, szürke sejtje, mindezek az elektromos rendszerek, a hátgerinc vezetője – a rövidzárlatok szinte elkerülhetetlenek. A kromoszómákat nem jótállással szállítják, nem lehet hasznot húzni egy kettőtől négy hétig terjedő, ingyenes próba időszakból. Nem, ez egy jótállás nélküli faj. Ha hibásan születünk, visszaküldenek a gyárba, a selejt fel van halmozva a Gyermekkórházban, emberi fogyasztásra alkalmatlanul, hogy ott penészesedjen meg örökre az érzéstelenség és a sterilitás fluoreszkáló ampullái alatt, homályban, eldobva.

De én nem dobom el őket. Szeretném kiemelni őket a homályból.

Ha marslakó lennék, strand labda alakom lenne, kerek, pattanó, sebezhetetlen. Hogy vissza tudjam verni az ütések, csak levegővel lennék felfújva, semmi mással, semmivel, ami elromolhatna, kellemetlen, boing-boing-hoz hasonló hangokat hallatnék beszéd helyett, mindenki ugyanolyan színű, ugyanolyan alkatú, ugyanolyan szagú lenne. Senki nem utálna senkit, senkinek nem lenne inkább igaza.

Vezettem a homokfutót az utcákon át és mindent megfigyeltem az úton.

Az emberi faj. A zemberi lények. Az emberek. Visszaemlékeztem néhányukra, akiket valaha ismertem.

Amikor ifjú voltam, volt egy csomó velem egykorú gyerek a negyedben és házban, a bomba bébik, akik a városiasodás kellős közepén születtek az Ike¹² uralma alatt a fákkal övezett utcák gondatlanságának abban az idejében. Tűzoltósdit játszottunk. Kartonkunyókat építettünk és elszőktünk vajás- és mogyorókrémes szendvicseket csórva, hogy beilleszkedjünk a fiatal bandákba, akik magukra vállalták az apróbb lopások vétkét, nagyra becsülték Popeye-t, egymásnál aludtak és Szuperment játszottak. Velem jöttek ők, gyermekkorom barátai a gimnáziumba, ahol kezdtünk eljárni szórakozni és táncolni, amikor az első tapasztalatokat szereztük az autóüléseken, az összes ezzel járó hazugsággal. Aztán jött az Állami egyetem, a fakultás, ahol megosztottuk egymással szobáinkat, megtanulva, amikor eljött az ideje, hogy kigúnyoljuk a tőlünk jócskán lemaradt és nálunk sokkal butább – ebben biztosak voltunk – törzseket. Mi, akik annyi évnyi pajkosságot átértünk együtt, hogy egyikőnk egyetlen szava elég volt ahhoz, hogy öt perces harsány nevetést okozzon, érthetetlen véleményekkel bombáztuk a halandó átlagembereket, mi, akik későn tértünk nyugovóra a kuckóinkban, végignyúlva keskeny ágyainkon, azzal foglalkoztunk leginkább, hogy élvezzük saját kis büszkeségünket. Annyira szerettük saját magunkat abban az időben.

¹² Isenhauer elnöknek tulajdonított név

De egyesek közülünk megértek, mások nem – legalábbis ez volt az, amivel engem vádoltak – véleményem peronján állva, amelyhez ragaszkodtam, míg mások megváltoztak, heves mozdulatokkal mondtam nekik búcsút, mindegyiknek egymás után, annak megfelelően, ahogy megnősültek, vagy állásba kerültek, a világ színpompás vásznán új kaméleonokká váltak mind, kivéve engem. Eddie azt hangoztatta, hogy nem küzdhetünk mindenki ellen egész életünkben, de én azt mondtam neki, hogy azt hiszem, én ezt fogom csinálni, „veszítesz” válaszolta, mire én azt feleltem, hogy nagyon jól tudom, és hogy ki akarná a győzelmet mindenképpen, ha már egyszer minden barátot elveszített. Én ugyanaz maradtam. Soha nem láttam őket viszont.

Három viadukt alatt haladtam át, a homokfutóval egy dugóhúzófélét csinálva, sietve a szomszédos úthoz vezető bejárósáv által, ahonnan teljes sebességgel jöttem ki, az utolsó másodpercben kerültem ki egy négert, aki egy vörös fenekű majmot cipelve haladt. Furcsa látvány, gondoltam. Valamikor ez fekete negyed volt. Most pedig majmok is tanyát vernek itt.

Fékeztem, hogy kikerüljek ezúttal egy nyugdíjas korú svédet, majd a távoli nyugati külvárosok irányába haladtam, oda, ahol az élet szép, és ahol a kereskedők nem kérik el a személyi igazolványt azoktól, akik csekkel fizetnek.

Egy lutheránus Szent-Valaki iskola tanulóival megtelt buszt kereszteztünk, a gyerekek arca az üvegre tapadt, egymás hegyére-hátára másztak a nagy lármában, obszcén mozdulatokkal fordulván felém vagy meztelen feneküket az ablakhoz nyomva. Normális gyerekek, elvégre!

A kocsiban Ralph és Harold nyugodtan nézegetett ki az ablakon és mellettem Mickey mosolygott halkán dúdolva a saját kedvére. Tina nem szólt semmit.

Felmenve a kimenő sáv peremére, hátraugrattam egy benzinkúthoz éppen abban a pillanatban, amikor az autó köpködve megállt, a mutató az üres tartályt jelezte. A természet, bebizonyítva, hogy ő a legjobb vezető minden dologban, ismét győzedelmeskedett. Az autók megállnak, amikor már nincs bennük benzin, haszontalan beleütni az orrunkat az ilyenféle titkokba, elegendő hinni ebben a zenhez oly közel álló természeti erőben, ami sodródik a kozmoszon át, az olajat exportáló országok szervezetén át.

Kerek két dollárért tankoltam az önkiszolgálónál. Soha nem tankolok tele egy mindig lehetséges szerencsétlenségtől tartva, mondjuk nekiütközöm egy híd pillérének és az összes benzin elveszett. Az energiatakarékosság mindannyiunk ügye és ebben a vonatkozásban legalább mintapolgár vagyok.

Odamentem a kassza kis ablakához, egy tripla lemezekből álló üveghez, ami meg volt erősítve polimerizált többburetános, golyóálló gyantával, ahol kinyílt egy pici ablak.

- Két dollár. Az első kút.
- Kézpénz vagy hitelkártya?
- Elfogadja az Indiai Társaságét?
- Nem, uram.
- Akkor készpénz, miért kérdezni? Van valahol WC?
- Igen, ott lenn, hátul.

A benzinkúti mosdók számomra mindig személyes, szenvedélyes felfedezések tárgyai voltak. Semmi nem kékes zöldebb, mint az autópályák rendetlenül tartott mosdói. De semmi nem is kellemesebb és frissítőbb, mint a teljesen tiszta, jól fűtött és jól felszerelt mosdó, amikor az ember messze van mindentől. A szóban forgó esetben el kellett kérnem a benzinkutastól a szivacsot és a vécékefét, hogy megtisztítsam, mielőtt Ralph használná és éppen ebben a munkában voltam elmerülve, amikor kívülről jövő kiáltásokat hallottam.

A homokfutó összelapított elejével szemben állt a légkompresszor állomással, furcsán megtekeredve. Mickey a vezető helyén ült és vidáman rágsálya a volánt azt mormolva, hogy „Óh, kicsim mi van, óh kicsim, mi történt?”. A gumicső úgy ugrált, mint egy epileptikus kígyó.

A szívemet a torkomban érezve rohantam a gyerekekhez. Egyik sem tűnt úgy, mint aki megsérült, de most a mosdóban lévő Ralph-ra kellett gondolnom.

- Ki kellett volna vennie a kulcsot, Hoover – visította Tina, miközben Harold fejét tapogatta, mintegy bizonyoságként, hogy nem lett semmi baja.

- Köszönöm, hogy így osztozik az érzéseimben – válaszoltam neki.

Aztán nagy sietve elmentem Ralph-ért.

Amikor kijöttem a vécéből, láttam, amint a benzinkutas éppen méregette a kárt ordítva Tinával, aki elpirulva, szó nélkül hallgatta. Aztán Mickey felé kiáltozott teljes tüdejéből az ablakon át, de Mickey csak mosolygott, és a szegény pasas olajosan Harold felé indult.

- No de ilyet, hol képzelitek magatokat kölykök? – kérdezte üvöltve.

Fekete és olajos ujjával az ajtó kilincsén időzött, amit Tina igyekezett elreteszelni, ami viszont őt még dühödtebbé tette. Kezével a tetőt kezdte ütüögetni.

- Négyszáz dolláromba került nekem ez a kompresszor, hülye banda.

- Az ön teste megérdemli, hogy ökölcsapásokat mérjenek rá – mondta neki Harold, azt gondolván, hogy ezzel jól tesz.

Ez már több volt, mint amit a pasas el tudott viselni. Elindult, hogy megkerülje az autót, kipróbálva egymás után minden ajtót. Tina kiáltotta Mickey-nek, hogy zárja be az övét is, de ő nem értette meg. A férfi nagy zajjal nyitotta ki és benyúlt az autó belsejébe, hogy elkapja Mickey-t.

- Te kis ...

Szerencsére volt annyi lélekjelenlétem, hogy megmarkoljam a sűrített levegő csövét és beledugjam nadrágja övébe egészen az aljáig. Amikor ugrálni kezdett rikácsolva, mint egy eszeveszett sakál, megértettem, hogy ideje indulni.

Amikor visszatértem az útra és a gondolataimhoz, rájöttem, hogy *a Pillangó kisasszonnyal* azt kockáztatom, hogy a Módszerek és Lehetőségek Bizottságának a fejét veszem egyenesen célba. Talán valami elfogadhatóbbat kéne találni – mondjuk egy népszerű operettet – például a *Camelot*-t. Használhatnánk a régi harisnyáimat és táncdresszeimet jelmezként, és Tina remek páncélinget tudna csinálni a kis irat kapcsait összeszöve.

Igen, gondoltam és a gyerekek elénekelhetnék nekem a *Ha valaha el kell hagynom Önt* talán még térdelve is, igazi zenés kérés a Módszerek és Lehetőségek Bizottságához címezve azért, hogy engedélyezze a gyerekeknek, hogy nálam lakhassanak. Én pedig a saját háznépem kapcsán előadhatnám a híres kuplét:

*Röviden, nem létezik
Megfelelőbb hely
Hogy boldogan éljünk, és sok gyerekünk legyen
Mint nálam, mint nálam...*

- Hallgasson – szólt rám Tina.

- Inkább megismétlem, megengedi?

Még egyszer megpróbáltam tenorban, afféle illúzióként, ami mindig azzal végződik, hogy becsapja az embert, mint az a másik illúzió, hogy bármikor meg tudnék változni Paula kedvéért és inkább az a még rosszabb, hogy Paula szeretett volna látni engem megváltozva. Óh ezek az álmok! Az igazat megvallva csak a sárkányok érdemelnek halált a lovag belsejében. A személyes démonok paradoxona ez: azért, hogy elpusztítsuk őket, meg kell halni nekünk is. Paula ezt mindig is tudta, én pedig nem.

Nem, kétségkívül ez túl igaz, nem kell változtatni. *A Pillangó kisasszony* lesz. Eljátszani a saját szerepünket teli torokból, győzni, vagy az akasztófán végezni. Jöhet a dobszó!

Nagy kerék- és fékcsikorgással álltunk meg a West Side kosztümöse előtt éppen akkor, amikor még láttunk egy pöttöm embert, amint belakatozza a bejárati ajtót.

- Óh, várjon! – kiáltottam utána, mialatt ő távolodott. – Hány óra van?

Különös vigyorral az arcán megfordult, hogy szemügyre vegye autóm rakományát.

- Ideje csucsukálni, elálmosodtam már – mondta útját folytatva.

- Félt hat van – mondta Tina. – Értesítenie kellett volna telefonon.

- Nincs szükségem arra, hogy megtudjam, mit kellett volna tennem.

- Kiszedem a zsigereidet – jelentette ki Harold.

- Néd, ím valami má – mondtam a fogaim között mormogva és feléje fordulva. – Figyelj egy kicsit, Harold, szépen kell a szavakat kiejteni, hallod? Hogyan akarod, hogy az emeleti balkonon is meghalljanak, ha az orrod alá beszélsz? Gyerünk, mondd utánam: KI FOGOM TÉPNI A ZSIGEREIDET.

- Menjete a fenébe, te és a lovad – felelte Harold.

Éppen ekkor hajtottam végre egy félig ellipszis formájú W kanyart, használva a járdát a kosztümös előtt annak reményében, hogy elütöm a pöttöm emberkét, de végül úgy döntöttem, hogy inkább az elterelő hadműveletre és annak a ténynek a várható következményeire fordítom figyelmemet, hogy hátrafelé mentem két egyirányú úton, egy kerékpárúton, egy autóbuszoknak fenntartott úton és négy elsőbbséget biztosító parkolóhelyen, megszegve hét törvényt és szabályt egyszerre, rekord ezen a napon.

- Rossz irányba megy Hoover – figyelmeztetett Tina.

- Köszönöm.

Kicsit elbóbiskoltam valahol a harmadik stoptábla és a negyedik piros lámpa között, a táncórák szép lányáról álmodozva, felidézve tökéletes arcát a szemem előtt ragyogó naplemente fényében – no lám, a nap ma keleten nyugszik le, tudd meg! És aztán számot vettem magamnak arról, hogy egy nagy utca egyik oldalára sodródtam és csúsztam fönről lefelé, miközben az utca minden kukáját felborítottam azon igyekezvén, hogy bekerüljek egy kereszteződésbe, ahová mindenféle irányból érkeztek járművek.

Körülöttem mindenhol dudáltak. Vettem egy mély lélegzetet. Egy autó közeledett az enyém felé balról és a vezető lehúzta az ablakot és felém lóbálta az öklét. Megállapítva, hogy teljesen be vagyok szorítva, jól el voltam az ülésen és figyeltem egy üzletembert, aki várta a buszt, diplomatafényben csillogott a napfényben, úton volt egy utolsó találkozóra vagy talán csak egyszerűen hazafelé igyekezett. Vidám kis árukihordók csapata állt egy italbolt előtt és egy csoport iskolás gyerek sorban állva bámulta az autók összegabalyodását. Több butikos kiállt boltja ajtajába. Láttam, amint egy ápolónő elhalad. Minden emeletes ház mellett volt még egy másik és minden ablakban egy emberi árny. Ügyvédek és könyvelők, eladók és fejtámaszok, és még élelmiszerkereskedők. Mellettem Mickey felém fordult, rám mosolygott és kezével megérintette a lábamat. A pótülésen Ralph énekelni kezdett, amolyan ária félével, amit csak ő tudott és leghátul Tina halkán dúdolt egy kuplét, az *Azt akarom, hogy a nyergemmel és a csizmámmal temessenek el* – t. És akkor, nem igen tudom miért is, de nevetni kezdtem. Egy duda ritmusosan szólt. Vidáman ráütöttem az útszéli jelzőtáblára.

A férfi, aki felém lóbálta az öklét, kihajolt az ablakán és azt üvöltötte:

- Mondd te seggfej, mennyiért vetted a jogosítványodat?

És Harold, leengedve a saját felén az ablakot, kikiabált:

- KI FOGOM TÉPNI A ZSIGEREIDET.

- Sears úr?
- Igen.
- A Módszerek és Lehetőségek Bizottságának képviselőjében jöttünk...
- Igen, megkaptam jelzésüket. Fáradjanak beljebb!
- Köszönjük.
- Kérem.

Láttam amint megérkeztek egy kacsacsőr-sárga homokfutón, két nő és egy férfi. Az egyik hölgy Mrs. Marie volt, emlékeztem rá a gyermekkórházban történt első beszélgetésünk óta. Jobban nézett ki a szabad levegőn.

Jelezttem nekik, hogy menjenek be a szalonba egy olyan mozdulattal, amit egyszer a tévében láttam, jóval ezelőtt, ez olyanféle dolog volt, amit a normális emberek tesznek. Tükör előtt gyakoroltam be. Halkan becsuktam mögöttük a bejárati ajtót, de az semmiképp nem marad csukva. Akkor olyan hevesen csaptam be, amennyire csak tudtam, anélkül, hogy magamra vontam volna a figyelmet, de egy kicsit mégis csak kinyílt. Bekísértem őket a szalonba, ahol reggel még ki is porszívóztam és letöröltem a port egy Pliz tisztítószerrel átitatott rongy segítségével.

- Kérem, helyezkedjenek el kényelmesen – kértem, megütögetve a díványon lévő, nem túl kitömött párnákat. – Nagyon örülök ennek a látogatásnak. Nem volt túl nehéz idetalálni?

- Nem – mondta egy hatásosan jól öltözött, gondosan ápolt, mondhatni negyven év körüli úr, teveszór kabátban. – Nem.

- Ezen a sok kis úton könnyen eltéved az ember, tudom – mondtam. – És ahol ma tart a benzin ára, szinte hihetetlen. Kérnek valamit? Épp most főztem kávé, teát és van többféle üdítőital, alacsony energiatartalmú is, fogyókúrázók számára.

Csevegni kell, ahogy illik ezekkel az emberekkel ma, gondoltam magamban. Csak nem kockáztatni a félreértést. Most nem, azzal nem, ami kockán forog.

Mrs. Marie engem nézett. Hirtelen, a kezemmel megigazítottam a nyakkendőmet. Zavarban voltam. Lehet, hogy rosszul kötöttem meg. Egy olyat igyekeztem választani, ami nem túl feltűnő, de ugyanakkor nem is szomorú. Öltönyöm zakójának közepén begombolva egy gombot, észrevettem, hogy a cédula még oda van tűzve. Letéptem, hirtelen hátat fordítva vendégeimnek, majd beledugtam a zsebembe megátkozva a kelme festőket. De a kapocs mégis csak ott maradt. Elnézést kértem és kimentem a konyhába keresni egy kést, hogy levágjam. Amikor visszajöttem, a zakóm két gombja be volt gombolva. Megnéztem ugyanis a ma reggel vett könyvben, mit javasol a három gombos öltönyök gombolására.

- Nos, meg tudták hallgatni a híreket? A Tigrisek határozottan verhetetlenek ebben a szezonban, mit szólnak hozzá? Ha jól értettem, holnaptól kezdve esni fog. Ez mégis csak rendkívüli.

A férfi kinyitotta táskáját, ami szemben volt vele a térdén. Formanyomtatványok és papírok sorát lapozta át, keresett valamit. A másik jóasszony kritikus szemmel vizsgálta a szalont. Felálltam és egyenesen rárontottam kinyújtott kézzel.

- Óh bocsánat! Még be sem mutatkoztam. Hoover Sears. Örülök, hogy megismerhetem.

- Engem Dolorès Saber-nek hívnak – mondta. – Doktor Dolorès Saber. - Örvendek.

A melléte ülő úrnak is kezet nyújtottam.

- Hoover Sears. Nagyon örülök, hogy...

- Bill Patterson - mondta nyersen.

- Örvendek.

- Figyeljen ide...

- Ami engem illet, én nagyon jól vagyok. És önök?

- Figyeljen ide...

- Nem akarják letenni a kabátjukat?

De nem is volt rajtuk. Még nézegettek jobbra és balra egy percig és Mrs. Marie mosolyogva a szájára tette az ujját. Gúnyolódik velem?

- Rögtön jövök – mondtam. Helyezkedjenek el kényelmesen, kérem.

Már egyszer mondtam ezt nekik, gondoltam kifelé menet a konyhába, ezt jól elszurtam.

Ma reggel vettem egy szakácskönyvet, hogy abból megtanuljam az előételek készítését. A fél éjszakát azzal töltöttem, hogy ezen gondolkoztam és egész délelőtt ezeket a kis pirított kenyérszeleteket készítettem, amelyekről azt gondoltam, hogy kiválóak lesznek délutánra. Bevittem a tálat és a szalvétákat. Senki nem vett belőle, kivéve Mrs. Marie-t. Kettőt vett, de volt egy kis árulkodó mosoly a szája sarkában, amikor meglátta azokat, kétségkívül hiba van az elkészítésben, gondoltam. Incselkedett velem.

- Nos, mi a véleményük a Tigrisek hősies viselkedéséről? – kérdeztem.

- Figyeljen ide, Saers úr, szeretnénk látni a gyerekeket – mondta a férfi, miután megtalálta a papírost, amit keresett és átadott egy-egy példányt doktor Saber-nek és Mrs. Marie-nek is.

Már nem tudtam visszaemlékezni arra, hogy terveim szerint a következő megjegyzésnek arra az izére kellett-e vonatkoznia, amit a falra akasztottam, hogy dekoráljam a szalont vagy ismét az időjárásra.

- Sears úr, a gyerekeket!

Mrs. Marie-nek olyan különleges zöld szeme volt, amelyet még sosem láttam. Maga a tenger. Munkanaphoz volt öltözve, ruhája jól szabott és nagyon komoly volt. Úgy, ahogyan a csinos asszonyok öltözködnek, előnyükre fordítva a nem nélküli jelleget, ami arra ad alkalmat, hogy valami nagyon csábító dolgot csináljanak belőle, anélkül, hogy a szándékosság látszatát keltenék. Felállt és négy óvatos lépést tett a díványtól, a papírdarabot nézve közben, majd ismét felemelve tekintetét rám nézett és még mindig mosolygott. De ez már másféle mosoly volt. Valami más dolgot rejt ez a mosoly, gondoltam. A mosolyában, a szeme belsejében szomorúság volt, olyan valami, amit már számtalan embernél láttam nagyon gyakran, és amit sokszor látok a saját arcomon is a tükörben, amikor elég sokáig nézem magam. Azt gondolom, hogy ez olyan dolog, ami végül mindig kiütközik, és Mrs. Marie nem tudta volna teljesen eltitkolni lényének ezt a részét. És ez alkalommal szótlán maradtam, mert a valóságos dolgok mindig megteszik a hatásukat: nincs mit mondani.

Haja úgy volt fésülve, mint egy apródé és szinte magam előtt láttam, amint reggel gondosan fésülködik bosszankodva, hogy annyi vesződéssel jár – de ő választotta, hogy vesződjön vele – hogy a világ szemében elfogadható legyen, nap, mint nap. Itt, az én szalonomban ő valóban szép volt és parfümjének illata sokkal határozottabban megtalálta az utat felém, amit nem tudott megtenni azon az első napon a kórházban, amikor annyi fanyar illat terjengett körülötte. Incselkedő arckifejezése nem volt más, mint egy alatta rejlő szív takarója, éreztem ezt, és ezt érezvén nem tudtam mást tenni, mint tágra nyílt szemmel mozdulatlan maradni, mert már oly régóta nem tapasztaltam ehhez foghatót. Paula óta, hogy pontos legyek.

- Sears úr...

- Igen, a gyerekek – mondtam megfordulva a tengelyem körül, hogy szemben legyek Pattersonnal. – Tudják, azt jelezték mára, hogy esni fog egész nap errefelé. Legalább azt...

Hangom elhalt magától és így fejeztem be:

- Megkeresem őket. A csomagjaik készen vannak.

A falatkákkal teli tálcát a dívány asztalkájára tettem, egészen közel Mrs. Marie-hez, mélyen lehajolva és pár másodpercig időzve ebben a helyzetben, abban reménykedve, hogy odaság majd valamit, ami mindent megváltoztat.

Amikor szemünk találkozott ilyen közlőről, nem tudtam, hogyan reagáljak, és mint mindig, nem reagáltam sehogy. Mint mindig, nem reagáltam sehogy.

Elhagytam a helyiséget.

Úgy véltem, hogy kedvezőbb lesz, ha nem jelentem be a *Pillangó kisasszonyt*. Hadd kapják csodálatos meglepetésként, gondoltam. Az opera ragyogó díszei a szalon mélyén rejtőztek. Egy kicsit mégis lejjebb vettem a világítást kifelé jövet, és amikor a gyerekek mind felsorakoztak az előszobában, kezemet a lemezjátszóra tettem, amit összekötöttem a szalonban körben elhelyezett hangszórókkal és a hangot a teljes hangerőre állítottam. Puccini nagyszerű nyitánya felzengett harsogva és kezdődhetett az előadás.

Ralph-nak kellett először megjelennie, a házasságközvetítő Goro színeiben, egy ágytakaróból szabott kimonóba és fekete cipőbe öltözve. Próbáltam még a kulisszák mögött utasításokat adni neki, de nem figyelt rám. Körbenézett gyámoltalanul a Módszerek és Lehetőségek Bizottsága jelenlévő tagjai előtt, félénk pillantásokat vetve rájuk, nem tudván, hogy mit tegyen. Akkor végül leült a földre, levetette egyik zokniját és előbb megrázta azt a szeme előtt, aztán odanyújtotta Patterson úrnak, aki egyféle gorombasággal utasította el Ralph mozdulatát, aztán több ízben kinyitotta és becsukta a száját – talán mondott valamit Ralph-nak, de a zene annyira mennydörgő volt, hogy nem hallottam semmit, és mivel a szája mozgása tökéletesen egybeesett a hangszóróból éppen akkor kijövő énekhanggal, egy pillanatra olyan volt, mintha ő énekelne.

Közben elvonultam a mosókonyhába, hogy bepúderozzam magam és felöltözzek a fellépéshez, miközben Tina összeterelte Haroldot és Mickey-t az előszobában, forgatva a kartonból készült kardot, amivel meg kellett ölnöm magam az utolsó felvonásban.

Harold Pinkerton hadnagy szerepében felvette az én cserkészruhámat és Mickey, Sharpless konzul szerepében egy sportos zakót és nyakkendőt viselt. Tina választása egy eléggé komplikált mintájú asztalterítőre esett, amit egy fiókban talált, és amiből egy kimonót csinált magának, úgy rendezve el a ráncokat a kerekesszék fölött, hogy úgy tűnt, mintha lebegne motorizálva éppen a padló fölött. A hűséges Suzuki szerepében, őrizte a kardot a végzetes pillanatra várva.

Amikor a három másik szereplő, bár éppen rosszkor, de belépett, a Módszerek és Lehetőségek Bizottságának tagjai motyogni kezdtek az orruk alatt, zörögve az irományokkal, szinte odatapadva a díványhoz. Nekem remek megjelenésem volt, ahogyan a szöveggönyv azt megkövetelte, strandpapucsba és fehér zokniba öltözve, fürdőköpenybe burkolózva és fekete parókában, amibe beletűztem két tollat. Mindennek a hatását fokozta a nagy legyező, amit gésa szemeim előtt rebegtettem. A legyezőt a Mentális Egészségért Állami Alapítványtól kapott rózsaszínű levélpapírt harmónika formájúvá összehajtogatva csináltam.

Jöttem-mentem a színpadot jelző szalag mentén állandóan, kis japán lépésekkel járva, a homlokomon egy gumival ázsiai módra kinyújtva szemeimet és észrevettem, hogy Mrs. Marie tenyerével takarta el mosolyát. Az első felvonás szoprán áriájától kezdve rájöttem, hogy mennyire távol vagyok a természetes baritonomtól és hamarosan, miközben a gyerekek kezdték jelmezeiket harapdálva cafatokra tépni azokat, és cél nélkül bolyongani a szalonban le a föl, számot vettem a fejemet fenyegető csapásról, még egy tragikus tévedéssel több a hosszú sorozatban, ami az életemet jelenti.

Az igazi csapás akkor kezdődött, amikor Mickey begyűrte szájába a nyakkendője nagy részét és fuldokolni kezdett, majd rángatózni Saber doktornő szorosra zárt térdéi fölött. Ő eltolta magától és alig tudtam elkapni, mielőtt hányni kezdett. Megragadva a nyakkendőt a végénél, lágyan masszíroztam a nyakát, húzva kifelé azt az izét, ami ki is jött centiméterről centiméterre, nedvesen, nyálasan és bűzösen, de mindenképpen ártalmatlanul. Ennek a hosszú, átázott izének a pusztá látványa, ami olyan volt, mint egy jó méteres földigiliszta és elegendő volt ahhoz, hogy Saber doktornőt is elsápassza, aki elfordította szemét és Patterson úr válla mögé menekült, aki viszont olyan arcot vágott, amelyen csak harag tükröződött. Harag, ami még fokozódott, amikor Mickey, végre megszabadult torokkal felmászott Saber doktornő térdére és kinyitotta táskáját.

Shapless bariton hangja, a hangszórók által hullámokra törve meg, könyörgött Pinkertonnak, hogy ne kerüljön kapcsolatba a Pillangóval, de Pinkerton jót mulatott ezen.

- Nem – kiáltotta Saber doktornő visszanyerve egyensúlyát és a helyzetnek megfelelő tekintélyt mutatva – nem, nem, nem és nem, ez nem lehet! Ezt nem szabad, ez rossz dolog. Csupja vissza a táskát, fiatalember vagy megy a sarokba. Ért engem? A sarokba fogjuk...

Mickey dacosan a szeme közé nézett és hirtelen eltűnt görcsös mosolya.

- Ki vagyok én? – suttogta a fülébe.

Majd megmarkolta a lába közét.

- Hol van a büntető helyük? – üvöltötte felém, hirtelen felugorva.

Akkor Mickey Patterson úr felé mászott, aki egy, a kollégáját védelmező kézmozdulatot tett.

- Hol van a büntető és elkülönítő helyük, Sears úr? - erősködött ismét. – Ennek a fiúnak leckére van szüksége. Állítsa sarokba!

- Mi tetszik?

- A sarok, a büntetés – mondta Patterson is. – Nem állítja őket sarokba, amikor nem engedelmességek a szóbeli kérdésnek? Mi a rendelkezés ennek a fiúnak az efféle ellátására?

- A rendel...?

- Mit csinál ön, amikor így viselkedik? Mi az ön módszere az efféle maszturbációs gyakorlattal szemben? Nem különíti el, hogy megtanítsa vele, hogyan fékezze szexuális megnyilvánulásait?

- Nem okoz fájdalmat senkinek.

- Én nem erről beszélek. Mégsem hagyhatja így maszturbálni bárhol.

- Ah, miért? Zavarja önt?

- Engem nem, de...

- Gyere Mickey – szóltam neki.

Felállt a díványról, de Harold feldöntötte, aki éppen most ugrott egyet, éles kiáltást hallatva és a fal felé sietett teljes erejéből, hogy meneküljön valami elől, nem tudom mitől, amit látni vélt. Egy pillanatig magán kívül lévén, Patterson újra visszanyerte önuralmát és erősen megragadta Haroldot a karjánál fogva. Harold egy erős ökölcsapást mért a mellkasára, oda, ahol azt gondolta, a szíve van és ez Pattersont újra a díványra kényszerítette.

- Menj a fenébe! – üvöltötte Harold. – Menj a fészkes fenébe!

Forgószélként indult újra a fal felé, ahol térdre ereszkedett, úgy remegve a saját bőrében, mintha egy zsákban lenne. Patterson izgatott ábrázattal újra felállt és megragadta a fiút a bicepszénél fogva nagyon erősen ezúttal, hogy ne tudjon kiszabadulni. Harold éles kiáltásokat hallatott.

- Nem, fiam. Megteszed nekem azt a szívességet, hogy vigyázol a nyelvedre. Gyerünk, állj fel!

- De hiszen fogja a vállánál – avatkoztam be. – Akkor szokta ezt mondani, amikor azt kéri, hogy engedjék el, hogy hagyják békén.

- Ez nem a megfelelő mód, hogy kérjen bármit is – jelentette ki Patterson, a díványig vonszolva Haroldot, aki a lábával rettenetesen rugdosott.

A díványon arra kényszerítette a gyereket, hogy tegye keresztbe a karját, ő pedig szilárdan a hátára kulcsolta a kezét, kényszerzubbony módjára. Azt mondta:

- Azt kell mondani: „Legyen szíves elengedni, kérem!”

- Menj a fenébe! – kiáltotta Harold.

A szemei szinte kiugrottak az arcából, azt lehetett hinni, hogy felrobbannak, le volt izzadva és remegett.

- Hagyja békén! – kértem. – Ő itthon van, ön pedig nem.

Patterson rám emelte tekintetét.

- Már nem itt van otthon – mondta.

Mickey ráugrott, lágyan végighempergett rajta és Haroldon is, a nevetéstől szinte eldeformálódva és pontosan ebben a pillanatban kiáltott fel Saber doktornő:

- Óh, micsoda szörnyűség!

Megfordulva a saját tengerem körül, megláttam Ralph-ot, teljesen meztelenül az újra lepedővé változott, gyűrött kimonóján, a padló legközepén, ürülékét tömve fekete cipőjébe, amit az arca előtt himbált. A szag gyorsan terjengett és Saber doktornő, akinek már ismernie kellett, ha máshonnan nem, a kisgyermekkorából, kezével eltakarta száját és futva ment keresztül az előszobán a vécé felé.

Harold hasznót húzott Mickey takarójából, hogy kiszabaduljon és elmeneküljön Pattersontól. Mickey ugyanis puszikat adott neki és ez annyira feldühítette, hogy a földre lökte a fiút hevesen eltaszítva magától, de ebben a pillanatban Harold egy pofont adott neki, egyenesen az arcára. Akkor egy ugrással felpattant, elkapta a fiút a fejénél fogva, és térdre kényszerítette. Harold sírni kezdett, aztán pedig kiabálni a fájdalomtól – láttam, hogy Patterson nem ura többé magának. Kitekerte Harold karját, ezt sziszegve:

- Hol van a büntető és elkülönítő hely?

Akkor az én karjaim is elhagyták az oldalamat, körülvették ennek a jóembernek az alakját, hogy felemeljék a földről és arra kényszerítve, hogy elengedje Haroldot, aztán a padlóra vettem a lábaim elé. Én is üvöltöttem.

- Megtiltom, hogy fájdalmat okozzon neki! El a kezekkel! Milyen piszkos alak ön! Nem ért semmit, egyáltalán semmit. Nem látja, hogy nem önt bántja, hanem saját magát?

Harold pedig már ott is termett a legtávolabb lévő falnál, amelyhez szorosan odasimult és kezdte ütögetni lassan a fejét a gipszfelületbe, egy kicsit keményebben minden ütésnél.

- Nem engedem, hogy hozzányúljon! – kiáltottam még oda Pattersonnak mielőtt átmentem a helyiségen, hogy Harolddal foglalkozzam.

- Ebből elég volt!

Saber doktornő tért vissza a vécéből. Notesze a kezében volt.

- Sears úr, ebből elég volt! Írja alá ezt a lemondó nyilatkozatot! Jim, menjen, készítse elő az autót!

Elindult felém, lóbálva a papírjait, de Patterson megkaparintotta a nyilatkozatot és ő is felém igyekezett. Hátraléptem. Megbotlottam Ralph-ban és hátraestem. A hátsó felemlen találtam magam és még így is hátráltam.

- Sears úr, alá kell írni...

Nemet intettem megrázva a fejemet, ekkor két kerék közeledett zümmögve és a Módszerek és Lehetőségek Bizottsága és közém állt. Láttam, hogy Tina az. Feléjük bökte a kartonból készült tört és ő is nemet intett a fejével. Saber és Patterson tettek még egy lépést felénk. Tina az orruk elé tolta a tört. Mozdulatlanul maradtak.

Nem tettem egy mozdulatot sem, csak néztem, az izzadság lassan folydogált rólam mindenhol, kezem remegett egy kissé az érzelmi töltéstől. Ralph lassan felállt és odajött hozzám. Egyetlen pillantást vetett a Módszerek és Lehetőségek Bizottsága felé és az ölembe mászott, teljesen meztelenül, szemét a mellkasomba rejtette, arra a helyre, ahol a szívem kalapált.

- De végül is, Sears mit tesz ön pontosan ezekért a gyerekekért, hm, kérdezem én? – kezdte Patterson szarkasztikusan. – Végül, mégis...

Tina hirtelen félbeszakította. Megköszörülte a torkát, egyenesen Patterson szeme közé nézett.

- Vigyáz ránk az éjszaka kellős közepén, és mellettünk alszik, az ágyunkon, amikor egy rémálom felébreszt bennünket, és nagyon félünk.

Aztán elhalt a hangja. Megpróbált nyelni, de kárba veszett a fáradozása.

- Figyeljen ide...

- Nevet – folytatta Tina ismét szóra bírva magát hirtelen, nem is tudom honnan véve a biztatást. – És minket is megnevettet. Mind együtt nevetünk. A kórházban senki nem nevet soha. Ő olyan...

Megint elakadt, de ez alkalommal azért, hogy gondolkozzon, a papírkardot még mindig lóbálva.

- Ő olyan, mint mi, értik... - ennyit mondott, szemét lesütve egy pillanatra addig, amíg rá nem eszmélt, hogy szembeszállt ezekkel az emberekkel és igyekezett kihívó arccal, figyelmesen szemlélni őket.

Senki nem tett egyetlen mozdulatot sem nagyon sokáig. Néztem az előttem álló három embert, Mrs. Marie egy kicsit visszavonultan a másik kettőhöz képest. Tekintete nagyon lágy volt és úgy tűnt, hogy már nem tud többet elviselni. Ő nem olyan volt, mint a másik kettő, óh nem! Feltérdeltem, Ralph-ot a karomban tartva előttem. És újra megszólaltam.

- Ne vegyék őket vissza tőlem – kértem. – Ne vegyék őket vissza tőlem!

Könnycseppek folytak végig az arcomon, ahol egyébként összekeveredtek az izzadságcseppekkel. Ralph kinyújtotta a kezét, hogy elérjen az ujjával egy könnycseppet, aztán lenyalta róla azt. Majd visszatette arcát a mellkasomra.

Álltam a tekintetüket, amennyire csak tudtam, mindhármuk tekintetét.

- Kérem, ne vegyék őket vissza!

Egy nyomásfélét éreztem a gerincemen, mintha egy térd nyomódott volna a tarkómba és tudtam, hogy ez Mickey. Éreztem, hogy az ujjait végighúzza szelíden a hajamon, majd oldalra állt és rám támaszkodott. És Harold is odajött a maga idejében, a másik oldalon és összekuporodva a könyökömhöz támaszkodott, én pedig kinyújtottam a karomat, hogy ő is hozzám bújhasson.

Saber doktornő és Patterson engem néztek, de tekintetük elgömbült, mintegy megsemmisült az ezernyi „nem”-et közlő fejem mozgatása láttán.

Csend hullt mindenre.

Ekkor azt hittem, hogy egy pillangót hallok, amint szárnyaival fölöttünk repked körbe-körbe, megtisztítva a levegőt a fejünk fölött és arra invitálva, hogy induljak, menjek messze mindettől, máshová, ahol egyedül és nyugodt leszek. De én már nem tudok elindulni. Már nem tudok soha elmenni. Ott maradok, ahol vagyok. Megtaláltam a családomat, az igazi családomat.

- Nem vehetik el őket tőlem – mondtam akkor nyugodtan, tekintetemet egyenesen magam elé szegezve. – Szükségem van rájuk. Egy vagyok velük.

13

A Módszerek és Lehetőségek Bizottságának tagjai nem vették el tőlem a gyerekeket. Beérték azzal, hogy összeszedték cókémókjukat, nyomozásuk ezernyi töredékét és a papírlapokat, amelyek beborították a padlót, és amelyekkel sietve teletöltték a táskájukat és valamiféle zavart pánikba esve, szinte ránk sem nézve, köszönés nélkül elmenekültek. Őt kivéve. Mrs. Marie ott maradt még, mialatt Saber és Patterson a tragacsuk felé igyekezett és azzal a különös arckifejezéssel szemlélt, ahogyan Paula szokott, amikor visszatartotta a könnyeit. Kórházbeli magatartása eltűnt a legapróbb részletekig és úgy nézett rám, ahogyan a szeretők nézik egymást, midőn számot vetnek maguknak arról, hogy semmi ennyire megnyugtató, semmi ennyire rendkívüli nem történik már velük soha, és hogy minden, amit remélni lehet ebben a darabokra tört szívű világban, az az, hogy szeressék a darabokat.

A Módszerek és Lehetőségek Bizottsága eldöntötte, hogy a következő feltételek betartásával tarthatom meg a gyerekeket: a) felveszek egy vagy több személyt a háztartási feladatok elvégzésére, a gyerekek etetésére és ellátására; b) beszerezem a szükséges felszerelést a gyerekek közlekedéséhez, öltöztetéséhez és élelmezéséhez. Végül, c) kötelezem magam arra,

hogy biztosítom a gyerekek számára a személyes állapotuk által megkövetelt gondozást és kezeléseket, azoknak a javaslatoknak megfelelően, amelyeket a gyermekkórház felelős személyei tanácsolnak.

A levelet, amelyben minderről informáltak, Mrs. Marie írta alá és az aláírásában, ha mégoly gondos, szabályszerű és hivatalos volt is, észrevettem annak a személynek a rejtett játékát, aki a legszilárdabb vonalvezetést választotta ugyan, de aki nem a lelkéhez hűen ölti fel az álarcokat és arcokat, hanem a szükségesség által. Hiányzott belőle az érzelem, a szavak nem az övéi voltak. Pusztán papírra lökte a szavakat egy más valaki tollával.

Először a legsürgősebb ellen kell védekezni.

Brrr-brrr!!!

- Halló!

- Miss Pistol? Itt Hoover Sears. Ne tegye le!

- Mit akar?

- Jól van, Miss Pistol?

- Mit akar?

- Problémáim vannak, Miss Pistol.

- Miféle problémák?

- Sürgős, Miss Pistol. Emberi életek forognak kockán.

- Miféle problémák?

- Figyeljen ide, Miss Pistol!

- Hogyan?

- Azt szeretném, ha megtenne nekem egy kis szívességet.

- Szóba sem jöhet, hogy visszamenjek.

- Nem, nem, nem erről van szó.

- Akkor miről?

- Jobban szeretném, ha a keresztnevemen szólítana.

- Óh nem, ez nem hiszem, hogy menne.

- Ugyan, Miss Pistol, hiszen már nagyon régóta ismerjük egymást.

- Egyáltalán nem.

- Figyeljen ide Miss Pistol, őszintén fogok beszélni önnel, mert problémáim vannak, mint egy csomó más embernek is, hiszen tudja ön ezt jól, ezen a szegény földünkön. Nyíltan és egyenesen fogok beszélni önnel. Képes vagyok erre, amikor csak akarom.

- Hm...

- Miss Pistol?

- Igen?

- Mit gondol a Tigrisek kezdéséről?

- Miről?

- No jó, viszlát és köszönöm.

Mégsem fogok letérdelni előtte, gondoltam. Nem fogok könyörögni neki. Inkább a becsület, mint a túlélés. A halhatatlan Scott admirális és expedíciójának minden tagja meghalt a hidegtől és az éhségtől anélkül, hogy elveszítették volna büszkeségüket, amikor nem vetemedtek arra – ebből becsületbeli kérdést csináltak – hogy felzabálják szánhúzó kutyáikat. Nem, nem térdelek le. Térdre nem.

Brrr-brrr!! Térdre állva.

- Rendben van, Miss Pistol. Nagyon kérem önt. Vissza kell jönnie. A gyerekeknek szükségük van önre. Elveszik őket tőlem, ha nem jön vissza, beteszik őket a Gyermekkórházba és hagyják, hogy ott haljanak meg, ha nem jön vissza. És én is meghalok, ha ők elpusztulnak. A

halálomat akarja, Miss Pistol? A halálomat akarja ugye? Nem gondolja, hogy ez egy kicsit mégiscsak önzőség, Miss Pistol?

- Hallgasson meg, Hoover úr...

- De hiszen a keresztnememen szólított végre. Tudtam, hogy számíthatok önre, Miss Pistol. Sokkal többet fizetek majd, emiatt ne nyugtalankodjon. Majd én törődök önnel, nem fogja megbánni. Van pénzem.

- Ez nem pénz kérdése.

- Ugyan, Miss Pistol, hát persze, hogy pénz dolga. Ne mesélje be nekem, hogy ez nem pénz dolga. Ez bizony pénz kérdése.

- Ez nem pénz kérdése.

- De akkor mié, Miss Pistol? Dicsőségé? Dicsőségé vagy pénzé, valamelyiké mégiscsak.

- Sem ezé, sem azé.

- De hát akkor mié?

- Ön az oka.

- Én? Nevetnem kell. Felelőtlen vagyok? Mondja, hogy nem lehet rám számítani, ne is zavartassa magát! Tegye még hozzá, hogy egy bugris alak vagyok, voltam, mialatt ön itt volt. Oké. Igaza van. Ez igaz. Csakhogy minden meg fog változni. Képzelve el, kaptam egy levelet. Nem vagyok már a régi. Megváltoztam.

- Ön képtelen megváltozni.

- Akkor mégiscsak pénz kérdése, nem?

Klakk.

Azonnal leültem a konyhaasztalhoz a csekkfüzetemmel és kiállítottam egy csekket olyan gyorsan, amilyen gyorsan csak tudtam Miss Pistol számára, számok és betűk egy igazán tekintélyes összeggé kerekedtek a sárga, téglalap alakú papíron. Rádöbentem, hogy nem tudom a keresztnévét. Ezen gondolkodva még mindig, aláírtam a csekket és hirtelen hozzátettem még egy nullát, bőkezű biztosíték ebben a kis szatócsok világában.

Ralph lépett be. Meztláb volt. Látszottak kettesével összenőtt lábujjai, kancsalul nézett, a fej nélküli Joey himbálózott kezében, szájában pedig zoknij. Megállt előttem, leejtette Joey-t a konyhaasztalra, elengedte zokniját is, hátrahajtotta a fejét, száját egész nagyra tátva és egy ujjával befelé mutogatva.

- Jó, jó – mondtam neki. – Én is éhes vagyok. Lássuk csak, mi van itthon.

Nem volt semmi. Egyedüli élelmünk azok a penészes szendvicsmaradványok voltak, amelyeket elég ügyetlenül kínáltam a Módszerek és Lehetőségek Bizottságának, és amelyeket ők kissé megvetve szemlélgettek, egy új őskőkor összezsugorodott kőületei, és szinte éreztem a saját csontjaimban, hogy egy kis darabnyi szent úton küzdöttem át magam azóta. A konyhaasztalnál ülve új létezésem stratégiáját tervezgettem és a gyerekekét, új és magasztos feladat.

Ralph felmászott egy székre, a bal oldalamon és letette Joey-t, vagyis azt, ami maradt belőle, nyakával az asztalra, lábbal felakadva oldalt, mint egy bohóc sapkájának a csúcsa, karjaival szétterülve a fán úgy nézett ki, mint aki a földre vágódott, fejével belesüppedve a homokba. Miért ne kezdjem – helyes logika szerint – a javítgatásaimat éppen vele?

- Ralph, hozd ide nekem, kérlek Joey lábát! – kértem tőle. – És a fejét is. Steve-től pedig kérdezd meg, hogy akar-e inni valamit.

Ralph engedelmeskedett egy szó nélkül, és amíg távol volt, elővettem egy kockás papírlapot és odaírtam a nevemet, a dátumot és a tárgyat a felső jobb sarokba.

Hoover Sears

Dátum

Ralph, Mickey, Harold és Tina

Ismét számot vettem azzal, hogy a mi kategorizált világunkban az egyetlen igaz téma az ember – valami, amit szem elől veszítettem az évek folyamán, amióta Paula elhagyott, de elmondhatom, hogy visszatérőben vagyok ezentúl azon az úton, ami kellőképpen emberi célok felé visz, és amelyen haladva be tudok illeszkedni az élőlények világába, meglátva azt, ami jó minden egyes emberben számomra és szeretteim számára.

Bemásoltam a négyzetekbe a Módszerek és Lehetőségek Bizottsága által kifejezett javaslatokat, az iskolák, központok, klinikák és más, az ebben a városrészben elérhető intézmények nevét és telefonszámát az én négy gyermekem számára, elméleti és földrajzi ajánlásokat, amelyeket szétszítottam a gondosan elrendezett lista valamelyikében, a megfelelő név alá írva azokat, elidézve lélekben a kérdéses ajánlás mindegyikében, de egy csapásra megnyugodva és túlaradó jóakaratot érezve. Szinte előntött a jóakarát. Először az életemben túlaradt bennem a jó szándék. Feljegyeztem a gondolataimban, hogy írok majd egy köszönőlevelet a Módszerek és Lehetőségek Bizottságának.

Úgy képelem, hogy mindezek után ez már egyszerűen sport kérdése. Kiért képes az ember ugrani, miért és milyen céllal? A cél és az eszközök. Egy cél eszközei. A Módszerek és az Eszközök – és attól a gondolatától, hogy valaki más foglalkozzon a gyerekeim nevelésével, összerándult a gyomrom – egy csomó kis redő keletkezvén ott, ahol az élelemnek kellene lemennie, ha ettem volna valamit – de talán egyszerűen csak attól volt, hogy nem ettem – röviden, a saját minősítem ezen a téren több mint korlátozott. Persze jártam néhány tanfolyamra. Pavlov, Bettelheim, Piaget, Freud, de semmi nem tűnt nekem igazán figyelemre méltónak, komolynak mindezekből az elméletekből, feltételezésekből; elemzések, tanulmányok és disszertációk... Folyton azt kérdezgettem magamtól, hogy a világ összes szava mit tudna felmutatni a szív hangjaival szemben, ami érthetetlen, zavaros, ellentmondó és félig rejtett, igen – és mégis oly kimondhatatlanul hatalmas, hogy csodákat képes véghezvinni. Ezt legalábbis már tudtam. Éreztem, hallottam a bensőmben. Bebizonyosodott ez azon az első napon a kórházban, annak a másik ének a vonásaiban, akinek az orra zajt csapott és azóta ez a bizonyosság nem is igen hagyott el. A fegyverzet, amit abban a pillanatban öltöttem fel, amikor Paula örökre becsukta maga mögött az ajtót (igen, igen, folyton ezt építettem egész eddigi életem folyamán; igen, már egészen jól védett, amikor Paulával találkoztam, igen, igen, igen) elszállt, mint egy tojáshéj abban a pillanatban, amikor ránéztem ezekre a gyerekekre.

Ralph visszajött, egyik kezében Joey fejét és lábát hozva, a másikban pedig Steve-t. Letette a fejet velem szemben, mintha az egér arra készülne, hogy vitatkozzon velem arról a szándékomról, hogy visszavarrom neki az új lábát.

- Kettő, ez már nem rossz – mondtam feléje hajolva, hogy egyenesen Steve egérke kék bunda övezte szemei közé nézzek. – Az egereknek, kedves Steve-em, két láb bőségesen elég.

Ralph is odajött és orrát Steve pofája alá dugta, és azt mondta:

- Ru ouah. Teuh rrambe.

Visszavarrtam Joey fejét egy régi gyógyszeres flakont használva gyűszűnek. El ne felejtsek minden gyógyszerre biztonsági kupakot tenni ezentúl a gyerekek miatt – mostantól fogva a szabályzat mániás betartása van érvényben. Odamentem egy ollóért a limlomos fiókhöz és visszatérve észrevettem, hogy Ralph amputálta Joey másik lábát is és mindkettőt Steve lábai közé helyezte, így legalább az egérnek meglett mind a négy lába.

- Nem Ralph – mondtam, - semmilyen cselet nem tűnök. – Add ide, légy szíves azt a tüt.

A két testtől megfosztott lábát az állam alá helyezve egy kis tánclepést tettem velük, modernet, aztán klasszikusat. Ralph ezt kihasználva a szemébe szúrta a tüt.

Éppen időben húztam ki. Még egy lecke, gondoltam, és éppen időben. Felelősségteljesnek kell lennem most már, mindent látó szeműnek, mint a mester. Talán Miss Pistolnak igaza volt az elején. Lapozni kell. Átmenni minden vizsgán, állandóan kontrolálni az ismereteket, és sikeresen befejezni az apává válás művészetének tanfolyamát. És még egy kis valami. Nem is tudom, egy expozé vagy egy plakát. Az igazi vakbuzgó, a tökéletes talpnyaló –

mindent azért tesz, hogy tetsszen, mindent azért, hogy megérdemelje az Egészséges Elméért Állami Alapítvány elismerését és tapsait. Ki tudja, talán emelést is kapok?

Vagy jobb lenne megnősülni. Igen, ez jelenthetne valamit ezentúl. Vége lenne ennek a magányos számnak és az éjjeli önerotikus manővereknek. Berendezkednék a táncóráim szép lányával. Idilli lenne, ha minden a terveim szerint történne, az új terveimben bőven volt pelyhes dunna és karos hintaszék. Láttam őt, pelyhes dunnába burkolózva, karos hintaszékben ülve és olvasva, ártatlan, imádnivaló arccal, édesen egy olyan lámpa alá hajolva, amelyet a felnőttek helyeznek el lakásaikban, haja lófárokba hátrafésülve, semmi festék az arcán és mégis annál szebb, arccsontja szembetűnő, ajkai mindig mosolyognak – a táncórai széplánynak olyan szája van, ami mindig mosolyog, hacsak nem kap másféle utasítást. Követem őt a terem egyik végéből a másikba, anélkül, hogy ő észrevenne, a jelenlétem egyszerre lévén bizalmas és közömbös számára. Ez az, ami klassz egyébként, ez a bizalmas közömbösség, vagy inkább ez a közömbös bizalmasság. Klassz, igen, ez az a szó. Mert nincs mit beszélünk. És a szavak, amelyeket ismerünk, nem igen fontosak ebből a szempontból, mivel hazudhatnak. Amikor pedig más dolgok erre képtelenek. A szem, a fül, az illat dolgai és még az a másik érzék, ami megvolt Paulában, ahogyan annyi finomságot és pontosságot tanúsított irántam. Miért kellett egy napon megváltozni ennek a viselkedésnek, hm?

Felemeltem a fejem a munkáról. Ralph komolyan a szemem közé nézett, fejével a kezére támaszkodva az asztalon és engem utánozva kifejezésről kifejezésre. Így maradtunk egy jó darabig erősen egymás arcába nézve, grimaszokat vágva és észrevettem, hogy ázsiai szemeinek tekintete elrövedezik egy kissé szomorúan, olyan szomorúsággal, ami – azt mondhatná az ember – az évek sokasodásával mélyül el, bárcsak hihetném, hogy a szemem láttára nő fel, nap nap után! Feldühített, hogy nem tudtam megjegyezni a születésnapját.

- Megyek, keresek valami enivalót – mondtam neki anélkül, hogy túl nagy érdeklődést mutatott volna ez iránt. – És holnap elviszlek egy iskolába, ahová olyan gyerekek járnak, mint te, ez már valami, nem?

Rámosolyogtam, de ő semmit nem tett. Akkor két ujjammal V-t formálva feljebb toltam a szája szögletét. Megfogta a kezemet, hogy ujjaimat ellökje, de egy percig az övében tartotta, még az arcához is odaemelte.

- Egy csomó dolgot fogsz tanulni – mondtam neki, miközben a szavak elhaltak a torkomban. Nekem is van néhány dolog, amit meg kell tanulnom.

És bizony ez volt a tiszta igazság. Mindezeket a megérzéseket, mindezeket az indoklásokat. Hogyan fogom elviselni, hogy más érintse meg, még ha csak a tanítási napon is?

Elharapva fogammal a cérnát, beleszúrtam a tút a párnába és miközben ránéztem az elvégzett munkára, rádöbbsentem, hogy Joey lábát fordítva varrtam vissza.

Tina rendelte a pizzát telefonon, olyat, amit mindnyájan szeretünk – paprikával, gombával és retikkel. A retek az én ötletem volt, valami kis ropogtatni való, amivel apró meglepetést okozhatunk. Soha nem tudtam, hogy mi másra lehetnek jók, de lassacskán megértettem, hogy mindennek megvan a helye ebben a világban, a számkivetetteknek éppúgy, mint a megalkuvóknak. Mindannyian testvérek vagyunk a bőrünk alatt. Hol van hát Pistol kisasszony?

- Adj pénzt Hoover – mondta Tina. – Kint várom a szállítót.

És kiment teljesen egyedül. Nem tetszett nekem túlságosan, hogy egyedül vár kint az alkonyatban. Ki tudja, még valaki elsodorja ott kint. Nem bízom a szemben lévő szomszédokban, amióta felszereltették az új tévéantennájukat, egy hatalmas, négykarú, globális sugárzású valamit. Milyen jeleket remélnék fogni?

Figyeltem őket azóta az előcsarnok ablakából. Táskákkal és élelmiszeres szatyrokkal megrakva jöttek-mentek (a férfi az egészen új Mazda volánjánál, a nő pedig a homokfutóval), az

ajtó előtt letették a tonnányi vásárolt holmit, vasárnaponként együtt öltöztek a gyerekekkel vagy barbecue-t sütöttek a kertben. Anyós és após, tejszállítás, patyolat és a vasárnapi templomlátogatás. Mindezt az előcsarnok ablakán át figyeltem ki, orromat az üveghez tapasztva és azon gondolkodva, vajon miért nézem őket ilyen nagyon. Talán azért, mert a lelkem mélyén annyira szerettem volna az ő életüket élni? Talán azért, mert titokban, reményt veszítve azt akartam, hogy vegyenek észre és hívjanak meg, hogy csatlakozzam hozzájuk? Vagy egyszerűen csak örködtem, mint már annyiszor az ellenséggel szemben? Hát az én egyetlen reális ellenségem nem én saját magam voltam és nem tanultam már meg, hogy az egyetlen lehetséges elpusztítása az öngyilkosság? Fegyverszünetet kell kötnöm. Nagyon gyorsan. Azonnal.

A lábam merevvé vált, amióta nem voltam táncórán. Ez a balettosok elszokásának második fázisa. Az első fázist az éjszakai görcsök jelentik, amikor az ember felriad álmából; a második fázis ez a merevség; a harmadik a teljes kényelem érzése, ami biztos jele annak, hogy az izmok elfelejtették a mozgás művészetét, és mindent a nulláról kell újra kezdeni. Szerencsére én csak a második fázisnál tartottam. Még meg tudom menteni magam, ha ma este elmegyek az órára. De ki vigyáz a gyerekekre? Hol van Miss Pistol? Tina tudna vigyázni rájuk.

- Itt vannak a pizzák – mondta berobogva a konyhába, dobozzal a térdén. - Késésben vagyunk.

- Nem felejtették el a retket? Mindig elfelejtik rátenni a retket – mondtam.

- Késésben, hová?

- A táncórára.

- Az órára... késésben vagyunk? De kik ezek a mi?

- Ön és én – felelte felnyitva a dobozt és azonnal meg is állapítva, hogy a sajt ráragadt a doboz tetejére. – Szar dolog.

- Ne mondja azt, hogy szar, Tina. Ez nem nőknek való szó. Ön és én, hogyan?

- Ön, ön és én, én Hoover. Nézze, nem vágták el teljesen a szeleteket. Úgy, hogy elkísérem önt.

- Csak le kell tépni a tetejét. Nem kísérhet el, Tina. Ki vigyáz a gyerekekre?

- Nem tudom, Hoover. Miért kell mindig nekem vigyázni rájuk? Miért kell mindig mindent nekem csinálnom ebben a házban? Önt azért fizetik, hogy velem foglalkozzon Hoover. Akkor miért nem azt teszi? Miért mindig én foglalkozom önnel?

- Ne legyen ilyen agresszív, Tina. Nem én mosogatok mindig? Ki mosogat?

- Szép dolog! És ki csinálja a többit? Ki porszívóz? Ki törli le a port? Sőt, ki főz leginkább?

- Ön könnyebben mozog, mint én. Ön motorizálva van.

- Hoover, magával megyek. Soha nem láttam még táncórát. Tágítani akarom a látószögemet. Feltételeztem, hogy bátorítani fog.

- De hiszen én bátorítom önt, Tina. Ez ugyanolyan óra, mint a többi. Egy rakás szerencsétlen, izzadt teremtés harisnyában. A legtöbbjük még menni sem tud úgy, ahogy kéne.

Felém pillantott.

- Istenemre mondom, ez még mindig több és jobb, mint az, amit én csinálhatok, nem igaz?

Ekkor hirtelen szinte kettészakított a felismerés, a rekeszizom magasságában mintha kettéfűrészelték volna – nem tudtam mit mondani. Azt szerettem volna, hogy a nyelvem essen ki a számból. Szerettem volna összevarrni az ajkaimat, a ma délutáni varrásfoglalkozás befejezéseként – egy szót se többet az összevarrt szájjal, a fordítva felvarrt lábak után – hogy megtanuljak érvelni egy nyomorékkal.

- Menjen, keresse meg a fiúkat – mondtam végül – még elkésünk a táncóráról.

Egy gyors kitérőt tettünk Miss Pistolhoz és Haroldot kértem meg, hogy csúsztasson egy borítékot az ajtaja alá. Csak visszafelé jövet beszélgetni kezdett egy bokorral és küldtem Mickey-t, hogy keresse meg, utána pedig Ralph-ot, hogy keresse meg Mickey-t, ezután pedig

nem volt senki sem, aki megkereste volna mindhármójukat. Mindenhol pizza volt, gomba gomba hátán, retek a fűtőberendezésen, sajt az ülés párnákon. Feláldoztam az én szeletemet a többiek érdekében, hátradobva azt, ahol Harold és Ralph azonnal csatázni kezdtek a megszerzéséért. Jobb nem enni a táncóra előtt és főleg nem retket.

Tilosban parkoltam le a homokfutóval Lasovitchné stúdiójának oldali nagy ablaka előtt, egészen közel a korláthoz, ahonnan lehetséges lenne figyelemmel kísérni a gyerekeket az óra folyamán. Kivettem Tinát és a székét, azután kulcsra zártam az ajtókat, az ablakokat lehúzva hagytam a levegőzés miatt és kiosztottam a zseblámpákat. Minden gyerek imád zseblámpával játszani, de senki nem veszi rossz néven tőlük ezt a szeszélyt a világító dolgok iránt.

A széplány egészen egyedül volt ott, amikor Tinát tolvaj beléptem. Sötét, dús haja a szemébe hullt, miközben próbálta egy gumival összefogni, amit véletlenül leejtett a lábai között a földre és úgy vette föl, hogy közben a lábát be sem hajlította, egy kínos mozdulatot igazi tánclépéssé formált át, ami a gazdaságosság csúcsa. Azonnal újra szerelemre lobbantam iránta. Úgy tettem, mint aki nem látja és az újságokig toltam Tinát, ahol egy középkorú hölgy, kétségkívül egy tanuló anyukája beszédbe elegyedett velem. Gyorsan bementem átöltözni abba a kis helyiségbe, ahol a kávéfőzőt is tartják. Belebújtam a heretartómba és magamra húztam a trikómat. Nem sikerült felidézniem, hogy zuhanyoztam-e aznap. Ha nem, az izzadság meg fog savanyodni a bőrömnön és olyan szagot produkál, amit nem tudnék elviselni, amikor ugyanabban a teremben vagyok, mint a széplány. Ez szentségtörés lett volna abban az illatos térben, amit ő töltött be. Az elmékedésem eredménye pozitívnak tűnt.

A lány dúdolgatott magában, amikor elfoglaltam a helyemet a korlátnál mögöttem, mint valami rádióvevő és folyton grimaszokat vágott a tükörben, mint egy gyerek. Én is grimaszoltam, amikor tudtam, hogy néz, de soha nem adtam tudtára, hogy tudom. Soha semmit nem mutatok ki a táncórai széplány előtt, azért, hogy ne rontsak el mindent. Csak a titoktartó szív éli túl.

A táncórákra feketébe öltözöm, mint egy párduc. Egy pár zoknit helyezek el az alsónadrágomban minden óra előtt, mint egy matador a nagyobb tekintély érdekében, de óvatosságból és álcázásként is arra az esetre, ha egy alkalmatlan erekció bekövetkezne az óra alatt. De erre a szép lányra bujaság nélkül tekintek, egyáltalán nem úgy, mint a többi, kerek és feszes fenekű, sejtelmes árnyékokkal barázdált izomzatú lányra, akiknek a nyaka úgy emelkedik ki a fehér vállak közepén, mint egy gyertya, és akik egyáltalán nem izzadnak és nincs semmi illatuk. A táncóráim szép lányát illetően egészen mást képzelek. A táncóráim szép lányát illetően hintaszékre és pelyhes dunyhára gondolok.

Utálok a táncórát. Utálok az izzadást és Lasovitchnéét és utálok az összes kerek feneket, amelyek tökéletesen szárazak maradnak és távol tőlem. Minden kecses tulajdonság közül a lelkesedés a leginkább tiszavirág életű, mert eltűnik, mihelyt az ember felhagy a mozgással, amit azonban elkerülhetetlenül mindenki abbahagy.

Mégis nagy erőfeszítéseket tettem azon az estén. A csinos lány miatt szorgoskodtam. Igyekeztem valahová a fesztelenség és a világosság közé, el akarván hagyni a testem, hogy magammal vigyem a szép lányt egy messzi-messzi táncba, egészen addig a helyig, ahol mindenki mindent háló nélkül tesz, a légáramlatokon át helyezkedve, anélkül, hogy valaha is léggömböt kellene venni. És aztán, valahol a lábütögető ugrások és bokázások közben úgy alakult, hogy felugrottam a levegőbe és nem tértem vissza, az izgatott idős hölgy a zongora mögött rendíthetetlen mesterré változott át és a stúdió plafonja szétnyílt előttem, hogy utat engedjen az ég felé, mely teljes egészében ragyogott a csillagok és egy engem egyre feljebb és feljebb vonzó narancssárga léggömbre hasonlító nap fényétől, mialatt lábaim megfeszültek, lábujjaim hegyesen pipiskedtek és kezeimnek mind a tíz ujjá csodálatos módon elevenedett meg, egyetlen lélegzetet véve, hogy sodródjak, mint egy bója, megfordultam magam körül egyszer, kétszer majd háromszor, aztán fennakadtam ott, hatalmas szemekkel, és mint egy katedrális, fejem fölé emelt karokkal, úgy ütve össze milliárdnyiszor a lábaimat, mint egy méhecske a

szárnyait, mielőtt könnyedén megpihennék a talajon, zaj nélkül, egyetlen lábujjal érkezvén oda, újra időlegesen kapcsolatba kerülvén ezzel a földdel mindaddig, amíg életem eseményei felröppennek, és magukkal röpitenek örökre egy végtelen piruettben a világegyetem pályájára.

A táncóra véget ért. A szép lány a lépcső felé távolodott, majd felment anélkül, hogy rám pillantott volna, és én ott maradtam egyedül a táncparkett közepén, mialatt minden elnéptelenedett. Aztán eszembe jutott Tina.

Ott ült egyedül a sarokban, az újságok mellett, arccal a fal felé fordulva. Sietve átöltöztem és kijöttem magam előtt tolvá a székét, hirtelen mozdulatot téve, hogy begomboljam mellényének legalsó gombját, mert hideg volt kint, úgy tűnt, hogy ő is erőteljesen szedte a levegőt. Gallérja át volt ázva, az arca szintén és rádöbbentem, hogy ez biztos nem az izzadságtól van.

Újabb táncosok foglalták el helyüket a stúdió tükrei előtt a következő órára érkezve, ami az erősebbek számára fenntartott óra volt, minden szempontból vizsgálva önmagukat, az oly tökéletes lényeket. Többen mosolyogtak rám, amikor elhaladtak mellettem, de én nem viszonztam mosolyukat. Mert ők csak magukkal foglalkoznak, ezek a Narcissus¹³-lányok akik önmagukat csodálgatják a tükörben, és mert semmi nem létezik legkevésbé, mint az oly kevésbé létező emberek tükörképei.

A visszafelé vezető úton Tina végig a sötétbe rejtette arcát, elfordítva tekintetét, miközben a többiek zseblámpáikkal játszottak. Próbáltam neki beszélni a táncról, az óráról, de ő nem volt beszédes kedvében és én nem tudtam haragudni rá. Megértettem, hogy azért rejtette el arcát, mert a lábait nem tudta eldugni.

- Ne vigyen haza – szólalt meg végül. - Nem akarok oda visszamenni.

- De hát ez ostobaság Tina – mondtam. - Mi ott lakunk.

- Egyáltalán nem. Nem akarok többé ott lakni. Az nem az én helyem. Semmi keresnivalóm ott.

- Hogyan, Tina?

- Az én helyem a kórházban van, ahonnan elvitt. Nagyon jól hallottam, mit mondtak. Olvastam a levelet. Vannak iskolák a többiek számára, ahogy a levél említette, speciális helyek. De számomra sehol nincs hely, ahol el lehetne rendezni ezt. Mindent megpróbáltak a kórházban és lehetetlen volt. Megmondták. Soha nem fogok járni, akkor inkább hagyjanak elpusztulni, vigyen vissza a kórházba.

Sírt. Elhallgattam. Nagyon fájnak a lábaim, különösen az ágyékom tájékán, mert nagyon megerőltettem az ízületeimet. Mire jó, gondoltam, végül is ez a sok tánc? Milyen jót tesz bárkinek is? Valamilyen csodálatos és szörnyen tehetséges tündéréknek való ez, akiket a szerencse jól működő testtel hozott a világra? Mire való ez, hacsak nem arra, hogy megtanítsuk a fájdalmat a többieknek?

És ekkor hirtelen történt valami.

Nem tudom, hogy fényszórók vagy csillagködök voltak-e, amik kigyúltak a szemem belsejében vagy még inkább a zseblámpák, amelyek segítségével a gyerekek üstökös csóvákat idéztek elő az autóban, szikrákat gyújtva a műszerfalon. De eszembe jutott hirtelen egy ötlet. Valami olyan könnyed és oly egyszerű, hogy senki más, csak én tudtam észrevenni, valami oly közeli, hogy szinte már láttam. Mosolyogni kezdtem a volán mögött, Tina arcát nézve a visszapillantó tükörben. El tudom rendezni ezt a csapást, mondtam magamnak és tudom már, hogyan kezdjek hozzá.

A cégtáblák és kirakatok neonjai ritkultak, majd eltűntek a visszapillantóban. Egy utazási ügynökség előtt haladtunk el, melynek fényei azt ajánlották, hogy „Utazzon a napra!”, de Tina feje eltakarta a kilátást a visszapillantó tükörben, hagyta, hogy feje hátraessen, és arcát könny

¹³ A saját arcát a víz tükörében meglátó és önmagába szerelmessé váló szép ifjú az ókori görög-római mitológiában.

áztassa. Majdnem kitörtem a nyakamat, hogy sikerüljön mégis kilátnom. Fontos, gondoltam, hogy jól nézzük meg a dolgokat, amikor elhagyjuk azokat, egyébként ők hagynak el minket.

Befordulva a homokfutóval a félkör alakú fasorba, ami a házunkhoz vezet, észrevettem hirtelen, hogy otthon mindenhol ég a villany. És amikor kiszállítottam a gyerekeket a pázsitra, úgy tűnt, hogy valaki mozgolódik odabent. Mintha edénycsörgést hallottam volna, és mintha kenőszappan és Javel víz illatát éreztem volna. Amikor kinyitottam a hátsó ajtót, szinte beleremegtem, de azon fáradtam, hogy a gyerekeket csendben tartsam és megőrizzem nyugalmamat.

- Jöjjenek hát be végre, a vacsora már majdnem kész van. De előbb gyerünk kezét mosni, egyébként nem maradok még a desszertig sem. Gyerünk gyorsan!

Miss Pistol a konyha közepén állt kötényben, egy kanállal hadonászva és a gyerekek, miután kezét mostak, elhaladtak előtte libasorban, hogy asztalhoz üljenek.

Ez bizony mégis pénzkérdés volt.

14

Én nem vacsoráztam velük, mert azonnal hozzá akartam fogni a Tina-kérdés megoldásához, egy percet sem veszítve. Miss Pistol segítkezett a konyhában, vezette a műveleteket, mint egy étkezési karmester, akinek a pálcája egy leveseskanál volt. Hatalmas merőkanállal szedett a gyerekeknek minden fogásból, ők pedig szinte faltak, mert már régóta nem láttak rendes és ilyen jól elkészített ételt. De nekem nem volt időm enni, túl sok gondolat kavargott a fejemben. Járkáltam a házban, figyelmesen megnézve minden bútort és minden izét, ami a falon lógott, olyan agyagot kerestem, amivel el tudom kezdeni a munkát. Amikor a pillantásom a lépcső korlátjára vetődött, rájöttem, hogy nyert ügyem van. Azonnal hozzá is láttam.

Ez egy szép fadarab volt, csillogó, sima, lakk borította, kemény és egyenes vonalú, jól kiképezve ahhoz, hogy föntről le lehessen rajta csúszni.

Kitéptem a falból minden teketória nélkül. Persze azonnal gipszfelhő keletkezett és már sajnáltam is, hogy nem óvatosabban estem neki, de a lelkesedés hajtott. Miss Pistol hisztérikus és egészen megrökönyödött pillantásokat vetett felém szokás szerint, amikor látta, hogy a hosszú gerendát cipelve megyek át a konyhán a mosóhelyiség felé. Egy régi filmes poén jutott eszembe, amit a tévében láttam kiskoromban – egy bohóc lép be a helyiségbe egy gerendát cipelve a végénél. eltűnik a szemben lévő ajtó mögött és visszajön az elsőn a másik végénél fogva a gerendát. A bátyám elmagyarázta nekem, hogy a bohóc futva megkerülte hátul a díszletet, de én soha nem akartam elhinni. Meg voltam győződve, hogy ők ikrek.

- Mi van magával? – kiabált Miss Pistol miközben próbálta Mickey ragacsos kezébe adni a villát talán már harmincadjára.

Nagyon jól tudtam, hogy mi van velem, de nem hittem, hogy jó lenne magyarázkodni, mert képtelennek éreztem most magam erre. Alig tudtam ennyit mondani: Éppen egy stúdiót építek a mosókonyhában. A világi embernek, azoknak, akik nem lettek beavatva és nem ismerték meg ezt a dolgot, azoknak, akiket soha nem emelt magasba a zene hulláma, ami az egyenesen tartott lábak hosszantartó és egyedüli arabeszékjébe ragadta el őket erről a bolygóról, annak, aki csak azt hangoztatja, tökéletes vagyok, nézzetek engem – ez nem mond nagy dolgokat.

Tinának tudnia kellett mégis. Talán már tudta is. Talán ez volt az, amiért sírt Lasovitchnénál oly keservesen, oly mélyen zokogva. Talán ő is egy táncos volt belülről és a kötelék oly szoros – mint egy filmben, ahol egy kislány felfedezi a tömegben a nagypapját, akit tíz

éve nem látott és felismeri őt azonnal, pedig szopós gyermek volt még, amikor eltűnt, de felismeri őt, az igazi őt és saját magát benne. Igen, gondoltam, Tina egy táncosnő, egy táncoló csillag, egyszerűen csak ő még nem tudja ezt.

Fütyöltem munka közben, a kalapácsütések lendülete, a fűrész nyikorgása, a gipszfelhők közepette. Hasonlóan a hirtelen megsokszorozódott erejű anyához, aki felemeli a Buick autót, amely alá kicsinye beszorult, képes voltam minden képzettség nélkül fűrni, csavarral rögzíteni, összerakni dolgokat és vésni tökéletes pontossággal, szétszerelve mindent, kivéve a mosógépet és az elektromos hajszárítót, térdig el voltam merülve a gipszdarabokban, miközben hörgőmet teljesen ellepte a por, de a korlát a helyén állt, a főfalhoz erősítve és az oldalfalakat két tükör foglalta el, melyeket a fürdőszobából és a folyosóról vettem kölcsön, elgondolkodtató patchworkká ragasztva egybe azokat és a stúdióm kész volt, már csak a lányomat várta.

- Micsoda? Mit fogok csinálni?

- Táncolni – mondtam. Hagyja a járást, Tina, táncolni fog!

- Félelmet kelt bennem, amikor ilyen képet vág, Hoover. Hagyja abba, kérem!

El tudom képzelni, hogy túl lelkes lehettem. De mindez oly világosnak tűnt! A szenvedés alakította zseni, mint Leonardo maga, a feltaláló és a művész, ez az oly gyakorlatias és verhetetlen kombináció ahhoz, hogy összeegyeztessük az összeegyeztethetlent. Fájt az ágyékom, fájtak az izmaim a korlátnál végzett gyakorlatok miatt – ez maga volt a szenvedés. Ami a zsenit illeti, az pedig a klasszikus tánc. Megforgatja a lábakat a csípő találkozásánál, megváltoztatja az izomzatot, sőt még a csontokat is, ez az, ami az évek haladtával azt az egyre inkább elmélyülő kacsajárást kölcsönzi a táncosoknak. Miért ne lehetne ezeket az elveket alkalmazni a hátrafelé fordult lábak esetében is? A tánc lehetővé tenné, hogy Tina lábai hátulról oldalra kerüljenek, és ha már oldalt vannak, mint egy táncosnak, tudna járni. Az ötlettől olyan állapotba kerültem, hogy alig tudtam állva maradni, miközben megpróbáltam Tinának is kifejtetni.

- Hoover..., - mondta, amikor befejeztem, elindítva székét, hogy elforduljon tőlem.

Sírni kezdett.

- Nos, mi van? – kérdeztem. - Mi baj van? Nem érti a dolgot kedvesem? Nem látja talán, hogy igazam van? Igazam van. Tudom, hogy igazam van.

Pedig hazudtam. Nem tudtam, csak hittem. És mégis, hinni kell, mert semmi más nem igaz, csak a hit végeredményben. És én hittem Tinában, jobban, mint bármi másban a világon. Ezt kellett tennem.

Sírt csendben, az ökle a szájában, azon erőlködve, hogy ne csináljon jelenetet. Gondolom, hogy zavarban volt a konyhában, ahol a beszélgetés zajlott, Miss Pistol jelenlétében egy másik vacsora után. Vagy én voltam zavarban?

Összekocant csészék éles zaja és a kukába kidobott ételmaradék hangja töltötte be hallását, mialatt én nagyon alacsonyan összezsugorodva előtte, a nagy térdhajtás első helyzetében lágyan az álla alá tettem egy ujjamat.

Mondani akartam neki valamit, de amikor a tekintete találkozott az enyémmel, a szavak láthatatlanokká váltak és csak tartani tudtam a nézését. Teljes erőmből az írisze mögé akartam látni, a két kerek, barna mogyoró-folt mögé, hogy be tudjak kerülni a belsejébe, és fel tudjam nyitni a mindig szörnyen mélyen ülő pupillái járatát egészen az agyvelejéig, ahol kiegyenesednék és felemelném a karomat a fejem fölé egy óriási szeretlek-et kiáltva, ami visszaverődne a hátgerince teljes hosszában és megtöltené annyira, hogy soha többé nem tudná azt elfelejtetni.

Szemével engem vizsgált, végigpásztázva arcomat, jól megnézve minden egyes szőrt a szakállamban, valami olyan után kutatva, ami esetleg bántó lenne számára. Tudta, hogy nem

talál semmi ilyet. Nem is talált semmit és akkor lassan széttárva kicsiny öklét, tenyerével megsimította az arcomat.

- Nem jól borotválkozol – mondta fintorogva és államát dörzsölve. - Soha nem borotválkozol meg rendesen. Jobban megborotválkoznál, ha ezt kérném tőled?

Ránéztem, aztán egy puszival letöröltem könnycseppjei egyikét az arcáról. Egy másik konokul a saját szempillámon tartotta magát, azt a kezemmel üttem messzire.

- Az istent is megborotválnám, ha te kérnéd ezt tőlem – feleltem neki.

Nem várokztattam. Betettem az autóba és hopp, máris úton voltunk a táncos kellékeket árusító bolt felé, ahová még zárás előtt oda akartam érni, tudván, hogy későn zár. És ott, a helyszínen mindent meg szerettem volna adni neki, amit akart. De ő nem vette ezt szívesen, nem akarta még elfogadni a jövőt, a csodát, amelyre én az életemet is rátettem, a csodát, amelyben biztos voltam, hogy bekövetkezik. Nem akart tehát választani. Kértem neki egy rózsaszín dresszt, olyat, amelyet az igazi táncosnők hordanak és ehhez vettem még egy térd- és lábszárvédő készletet, harisnyát, két pár különböző méretű posztócipőt, hogy mindegyik lábára – különbözőek lévén – megfelelő legyen. Vettem még neki egy fehér vászontáskát is, amire rá volt festve, hogy AZ ÉN DOLGOM A TÁNC, a szlogen, amit egészen eddig elviselhetetlennek gondoltam. Már csak az maradt, hogy elviseljem. Ez volt az ő dolga.

- De hordhatom a sporttáskámat is – jegyezte meg mégis.

- Nem – mondtam – mert ön nem értelmi sérült.

Késspénzzel fizettem. Indulás előtt Tina megállította székét az elkerülhetetlen kirakat előtt, ahol az üzlet specialitásához tartozó bazárárak csábították a vevőket – kulcstartók, naptárak, ezüst, táncpípó formájú fülbevalók, műanyag lámpák, tüllszoknyás lámpaernyővel.

- Oh, Hoover, kérhetném ... azt? – kérdezte az ujjával egy kis kézzel faragott táncosnőre mutatva, akit egy tökéletes második tánchelyzetben ábrázoltak. - A komódomra, így ezt látnám mindig ébredéskor.

- Ez csupán csak egy tükörkép – mondtam, de megvettem neki azonnal.

- Szörnyű vagyok ebben – mondta, nézegetve magát a tükörben, amit a mosógéphez támasztottam, ami viszont erősen mozgott, amint a szennyes rakományt forgatta. - Olyan idiótán nézek ki ebben a harisnyában.

- Mindenki idiótán néz ki ebben édesem – válaszoltam. - De vannak, akik annyira szépnek gondolják magukat, hogy nincs idejük ezt észrevenni.

- Tegye el a tükört! – kérte. - Nem fog sikerülni, ha nem teszi el a tükört.

Kezét a mellkasára tette keresztbe és remegve becsukta a száját.

- Nézzük csak, Tina, minden táncstúdió tele van tükörrel – mondtam. - Ez nagyon fontos része a dolognak. Másképp honnan tudnánk, hogy nézünk ki.

Vállára tettem az egyik kezemet.

- Ne csinálja ezt – válaszolta.

Akkor ránéztem a harisnyán keresztül is látható, teljesen kitekeredett, a kerekese széken pihenő lábaira, megcsodáltam új rózsaszínű táncruháját, amely annyira más volt, mint az én, a sok táncparkett koptatásában elnyűtt, viseltes táncruhám és akkor, ahogyan ott szemléltem lábait, rájöttem valamire. Rájöttem arra az okra, hogy a saját tükörképe miért hozta őt ebbe az állapotba. Nem a lába volt az ok, hanem kivirágzó nőiességének két kis rügye, amelyek szemmel láthatóan bukkantak elő a táncruha rózsaszínű nylonja alatt. Semmi nem rémít meg bennünket annyira, mint az új dolgok, különösen, amikor azok a saját részünket képezik.

- Ellenkezőleg, én úgy találom, hogy önnek csodálatos alakja van, kedves Tinám – mondtam. - Gyerünk hát, kezdjük.

És az az igazság, hogy ez igaz volt. Egyébként mondjuk csak azt a nőknek, amit szeretnének hallani! Nem nézett rám, mialatt bemutattam öt lábtartást, öt kartartással kísérve, dúdolván jeleztem a ritmust, nagy vékonytalpú cipőmmel csúszkálva a mosókonyha linóleumján.

Zenére volt szükség. Nem volt elegendő a dúdolás, a mozgás zene nélkül olyan, mint egy nap napfény nélkül. Miért érzem szükségét, hogy átvigym a sztereo magnó hangszóróit a mosókonyhába, kérdeztem magamtól, amikor egyetlen kazettám volt, hogy előcsaljam a szárnyalás és lelkesültség minden szenvedésének és izomfájdalmának dallamait, mindazt, amit hamarosan ő is megismer majd, átszellemülve, a plafon felé emelkedve. *A Pillangó kisasszony*. Futva hagytam el a mosókonyhát, harmadszor is magára hagyva Tinát a helyiségben, a fényárban és a tükörrel.

Mickey, Harold és Ralph mindhárman a nappaliban voltak és a napnak ebben az órájában szokásos tevékenységükkel foglalkoztak. Mickey örült iramban rótt a köröket, inge ujját rágva és saját magával beszélgetve, Harold a szoba egyik sarkából a másikba futkosott és öklével ütötte a falat, mert úgy vélte, hogy az éjszaka démonjait látja ott, akiknek nem volt megszokott időpontjuk a megjelenésre, s végül Ralph a mosdókesztyűbe bebugyolált Joey-val és Steve-vel a kezében kutatott egy sokkal kisebb kesztyű után, ami majd hálósákul szolgál nekik. Miss Pistol mosogatott.

- Majd én megcsinálom – mondtam neki elhaladva gyorsan mellette. – Hagyja azt!

Lekapcsoltam a magnót az erősítőről és az áramról, vigyázva, hogy ne fordítsam meg a + és a – dugókat, majd szécsavartam, aztán újra összecsavartam a bemeneti és kimeneti dugókat – mindennek megvan a neve, gondoltam, holott volt olyan időszak, amikor azt terveztem, hogy felveszem a \square nevet. Igen, \square így röviden, valamit, amit le lehet írni, de kiejteni nem, tökéletesen legális és néma. Csak soha nem tettem meg és most örülök ennek. Ez túlságosan összezavarná a gyerekeimet azon a napon, amikor felveszik majd az én nevemet.

Magamhoz vettem a hangszórót és visszamentem a mosókonyhába *A Pillangó kisasszonnyal* a zsebemben. Kiváló zene a repüléshez, gondoltam. És a reményhez, ami soha nem más, mint a visszatért reménytelenség, mint egy kifordított kesztyű, és ha Paula nem hagyott volna el, most nem tartanék ott, ahol vagyok.

Amint elértem a küszöbig, szinte a földbe gyökerezett a lábam.

Tina a korlát alá vezette a székét, amibe mohón kapaszkodott egyik kezével. A szemem láttára húzta magát teljes erejéből és sikerült neki a széke fölé emelkednie néhány centiméterrel, ujjai összepréslődtek az erőltetéstől. Nem tudta magát tartani. Visszaesett a székre. Egy pillanat volt és úgy tűnt, hogy feladta. Kezét egészen közről vizsgálgatta, majd megmozdította egyszer és újból megragadta a korlátot elég magasra emelkedve ezúttal ahhoz, hogy a másik kezével is el tudja azt érni szinte ugyanabban a pillanatban és felhúzva magát mindkét kezével, teljesen elhagyta a székét és ott libegett függeszkedve, bizonytalanul, félve attól, hogy elesik, nem tudva, mit tegyen. És ekkor hirtelen – teljesen megrémültem – elhatározta magát, és két lábát lecsúsztatta a talajra a kerekesszék lábtartójáról.

Minden irányban tántorgott és akkor rájöttem, hogy lábai olyan vékonyak voltak, mint két fűszál, hiányoztak az inak és csontok, hogy megtartsák testét, élettelenek és erőtlének voltak tizenkét évnyi mozdulatlanság után. És mégis ott maradt függeszkedve és arra kényszerítve lábait, hogy tartsanak ki, felhasználva ehhez akarátának, úgymint karjainak erejét, úgy kapaszkodva a korlátba, mint az utolsó fűcsomó a mérhetetlen pusztulás szélén – ha elengeded, halott vagy – és tudtam, hogy az élet vagy a halál kérdése érkezett el Tina számára.

Annyira szorította a korlátot, hogy ujjai elfehéredtek, miközben kiszökött belőlük a vér, majd lassan, nagyon lassan, olyan mozdulattal, ami egy rosszul beállított gramofonon szóló dallam látható megfelelője volt, becsukta szemeit, hogy koncentráljon, térdeit mozdulatlanságra kényszerítve és aztán, amikor ez megtörtént, karjaival felfelé húzva magát, a királyi torzó, a magasra törő áll felegyenesedett. Állt, talpon állt, állva tartotta magát.

Szemeit kinyitva vett egy mély lélegzetet.

Hangom úgy dörrent, mint egy puska lövés a kőlapokkal burkolt helyiségben.

- Plié! – kiáltottam, kimondva a klasszikus tánc első – a legfontosabb, a leglényegesebb gyakorlatának nevét, ami minden táncos legnagyobb félelmének tárgya szerte a világon.

- Plié! – kiáltottam Lasovitchné hangján, Lasovitchnévé változva személyesen, mert ami engem illet, képtelen lettem volna egy ilyen parancsot adni egy ilyen pillanatban és főként Tinának.

Rám emelte haraggal tele szemét. Dühös tekintete szinte szúrt, amikor egygé vált az enyémmel és nekem nagyon erős lábakon kellett állnom ahhoz, hogy kibírjam, és hogy egy álarc mögé bújva ki tudjam adni ismét a könnyörtelen parancsot:

- Plié!

Akkor, mintha valóságos dühorkán ragadta volna ellenem, ajkai megremegtek a fájdalomtól, tekintete az enyémbé fúródott, térdeit kezdte kifelé hajlítani, majdnem tökéletes verziójaként az első fél hajlításnak.

- Újra! – üvöltöttem szemeimet becsukva, hogy ne lássam haragját, és hogy könnyeimnek útját álljam.

Nem, gondoltam, hiszen ezzel meg is ölhetem. De amikor kinyitottam a szemeimet, hogy a könnyeim eleredhessenek, ő ott állt kiegyenesedve, lábai mintha újak lennének, egészen egyenesen tartották testét.

Ez már több volt, mint amit el tudtam viselni. Leejtettem a hangszórót, odafutottam hozzá, megragadtam a testét és a fejem fölé emeltem, egyszerre ezernyi ölelésben szorítva egyfolytában, dadogva a zokogástól, megsimítottam izzadságtól átitatott hullámos haját, öleltem és újra átöleltem a karomban tartva őt és forogtam vele kavarogva egészen addig, amíg a világ megáll és nekünk szárnyaink nőnek.

15

Emlékszem egy rajzfilmre, amit valamikor régen láttam – egy kiscsirke születése. A kiscsirke feltöri a tojáshéjat, tekintetét körbejárta a külvilágon, aztán behúzza a fejét, és újra bezárja a tojáshéjat.

Ralph nem akart iskolába menni. Még az ágytakaró alól sem akart kibújni, testével egy cipő formáját öltve fel az ágyban egy egész félórán át, amikor fölé hajoltam, hogy hízelegjek neki és meggyőzzem. De a lelkem mélyén azt kérdeztem, hogy nem neki van-e igaza. A szabad emberek hazájában és a bátrakéban, amilyen a miénk, és ahol igen kevesen szabadok és a hősiesség elég nevetséges ahhoz, hogy a képernyőn mutogassák, ki akarhatná onnan akárkitől is megtagadni, hogy kidugja az orrát?

Látva, hogy a szavak nem vezetnek sehová, megpróbáltam az éneklést, kezdve először a legismertebb polkák egyvelegével, majd a *Call me Madam* áriáinak válogatásával folytatva, - de Ralph nem hagyta magát meghatni. A takaró alatt, ami zöld volt és gyűrött ott, ahol görcsösen szorongatva felfelé húzta, lassan egy hatalmas uborka látszatát keltette. Elképzeltem őt ott a takaró alatt a talpallós pizsamájában. Ezt adtam rá ugyanis az előző este, de ő átöltözött az éjszaka kellős közepén, beosonva titkon a szobámba, elővett egy pizsamát a fiókomból és fordítva bújt bele a sötétben, nem mulasztva el, hogy előbb megszagolja, mintegy meggyőződésből, hogy érzi-e az illatomat, és csak azután ment vissza a szobájába lábujjhegyen. Arra is volt gondolja, hogy a saját pizsamáját az orromra tegye, hogy otthagyja ő is az illatát nekem. Általában nevetve ébredtem fel erre.

- Gyerünk, üsse kő – mondtam. – Joey talán beleegyezik, hogy elfoglalja a helyedet Ralph. Vagy Steve. Csak fel kell áldoznod az egyetlen egeredet, hogy folytatódjon az élet.

A takaró szétnyílt, Joey és Steve kirepült a földre.

- Ez a legkevesebb, amit az ember a barátaitól elvárhat – mondtam neki, miközben ő dűnnyögött. – Tudod ez nagyobb bánatot okoz neked, mint nekem – folytattam.

Végül is hiszek a nyíltszívűség és az őszinteség erényében. Amikor gyerek voltam, túl sokszor megtörtént velem, hogy a felnőttek azt ígérték, hogy „ez az én javamat szolgálja”, holott ez mindig, mindig kellemetlen vagy fájdalmas volt. Mint például az, hogy egyem meg a főzeléket.

- Figyelj Ralph...

Végül odabújtam mellé az ágyba, magunkra húzva a takarót, őt a falhoz szorítva, és ott maradtam mellette kinyújtózva csöndben addig, amíg el nem határozta magát. Ez elég sokáig tartott, de egyszer csak éreztem a kis ujjait, amint az oldalamba mélyednek, hogy védelmet keressenek a külvilág elől, majd lassan ledobta a takarót, felkeltem a hátamon húzva ki az ágyból a világosságra, az én kis főnökömet, fenntartás nélkül készen állva a napi kalandokra.

A könnyen sérült debilek taníthatóak, ahogy mondják, vagyis ha ügyesen fognak hozzá, lehet őket irányítani, meg lehet velük tanítani a társadalomban való élés művészetének alapelemeit - tisztálkodást, étkezést és különféle munkákat. A képzőközpont, amit javasoltak nekünk, egy, a szomszédságunkban lévő, állami kis iskolának a hozzá hasonlóak számára fenntartott szárnyépületében volt, amelynek az ablakai egy diófával beültetett udvarra nyíltak.

Mrs. Marie nem tévovázott, és hála neki nem vesztegettük az időt az adminisztrációs teendők csapdájában. Minden részletről gondoskodott. Tudta, hogy kész vagyok együttműködni vele, hogy tele vagyok lelkesedéssel és hálával. A megtestesült jóakarát voltam. Amikor bemutatkoztunk Ralph-fal az iskolában, úgy fogadtak bennünket, mint ismert árúkat, minden elő volt készíve.

Az irodában állva Ralph a kezembe kapaszkodott. Gyerekek jöttek-mentek körülöttünk, normális gyerekek többnyire, akiket valószínűleg egyetemisták vagy fiatal tanárok kísérték, felszerelve az oktatás fegyvereivel: dupla deciméterek és építőkockák. Hogy építsenek valamit, amit aztán megmérnek. Mögöttünk egy táblára rajzszöggel felakasztott hatalmas betűk: KIVÁLÓ TANULÓINK és kis darab, narancssárga papírok, amelyekre neveket firkantottak és odaragasztották a személy azonosságát igazoló színes fényképeket is. Közelebről is megnéztem. Egyetlen mongol idióta sincs köztük.

- A főnök azonnal fogadja önöket.

Talán a borsópüré-zöld faburkolatok okozták vagy talán a rekeszes ajtók visszaverődő recsegése az előcsarnokban. Vagy talán egész egyszerűen a padló volt, amit óra után egy tagadhatatlanul ír származású, kedves, öreg iskolaszolga takarított azzal az eszközzel és mindig ugyanazzal, ami olyan szagot árasztott, mint egy vegytisztítóüzem. Vagy a parfümjeik, az óvoda óvónőinek parfümjei, akik mind ugyanazt használják az idők kezdete óta (talán hallhatatlanul olcsó áron szerezték be a szakszervezetük közvetítésével?), de valami ebben az épületben messzire röpített engem, nagyon messze vissza az időben, abba a korba, amikor én álltam sorba az ajtó előtt, várva a csengőszót, ami oly hangos volt, oly rideg, oly fenyegető, és a felbőszült gyerekek zajos zibongása közepette úgy éreztem magam, mint a vízbefúlt, és kelleetlenül vonszoltam a lábaimat, mint aki nem akar odamenni, de mégis mentem tizenöt éven át, addig, amíg azt mondtam magamnak: elég volt ez így. És íme most megint itt vagyok.

- Nagyon örülök, hogy megismerhetem!

A főnök egy magas, műfogú hölgy volt, aki ahhoz a különös fajhoz tartozott, akit csodálok, mert tagjai mind olyanok, amilyen én nem vagyok: nyíltak, szívélyesek, barátságosak – anélkül, hogy ez kötelezné őket valamire. De Ralph nem akart vele kezét szorítani, elbújt a hátam mögött és egy röpke pillanatig az ingemet felforrósító lehelete majdnem menekülésre

készítetett. De nem tettem semmit. Maradj itt, mondogattam magamnak. Maradj itt, hogy a kezébe vedd ezt az ügyet. Gondolj a Módszerek és Lehetőségek Bizottságára! Gondolj a tételre! Vajon annyira rettenetes dolog kedvesnek lenni?

Kövéttük a folyosót, mint egy kis vonat. Elöl ő aztán én aztán Ralph aztán Joey majd Steve, befordulva ott, ahol az is kanyarodott és elviselve az összes gyerek tekintetét, amelyek ránk szegeződtek, miközben elhaladtunk. Nem, parancsoltam magamnak, ne kezdj el ugrándozi, mint Bugs Bunny, a nyúl. Menj egyenesen! A folyosó végén elérkeztünk egy ajtóhoz, amelyen beléptünk. A főnöknő bejelentett minket, mint királyi fenségeket és rögtön el is ment.

A gyerekek többsége mongol idióta volt és mind nagyon fiatalok voltak. Kör alakú asztalok körül ültek, amelyeken kivágások és fehér ragasztós edények halmozódtak fel. Két farmernadrágos fiatal hölgy járkált a tömegben, itt-ott az elkészült vékony papírszalagokkal összeragasztott láncok fölé hajolva, díszítő virágfüzerek voltak, amelyeket én magam is imádtam készíteni, amikor gyerek voltam, és amelyekkel léggömböket díszítettünk, pirosat születésnapokra, narancssárgát Halloween-re. A fehér ragasztó illata szintén visszaröpített az időben. Amikor kicsi voltam, meg is kóstoltam.

- Sears úr?

Szemtől szembe találtam magam egy szigorú hölgy kedves tekintetével, nyilvánvalóan a felelőssel – a tanítónővel.

- Ön Sears úr, nemde?

- Óh igen.

- Én Miss Jars vagyok. Isten hozta önöket a speciális osztályban. Ralph talál majd helyet – ő Ralph ugye? – ott arrébb Dolorès majd mutat egyet önöknek.

Kéznel fogva vezettem Ralph-ot a központi asztalig, amelynek közelében tartózkodott egy fiatal gondozónő. Leültem az egyik kis székre és Ralph is leült mellém egy másikra. A szék keskeny volt és összeszorította a fenekemet és kezdett mindenki felém nézegetni. Nyújtottam a kezem a fehér ragasztó felé.

- Sears úr?

- Igen.

- Ezek a székek a gyerekek számára vannak uram. Üljön oda az ajtó mellé, ha velünk óhajt maradni a mai napon, de ezek az asztalok itt a kicsik számára valók.

- Értem.

Erővel kellett szétválasztani minket. Ralph nem akart elengedni. Vagy talán én voltam az, aki szorosabbra fűztem az ölelésemet. Végül a gondozónőknek sikerült, én pedig helyet foglaltam az ajtó mellett egy sokkal nagyobb, nekem való széken. Semmi más tennivalóm nem volt, mint figyelni Ralph-ot a terem másik végében, akinek rettegéssel tele kék szemei hol az enyémet keresték, hol valamilyen menekülési lehetőség után kutattak. De tehetetlen voltam. A Ralph mellett ülő lány egy darab papírt ragasztott Ralph orrára, aki vadul meglökte ezért. A gondozónő választotta szét őket. Azt akarta, hogy fogjanak kezét, de Ralph elutasította. Akkor a kislány át akarta ölelni, de Ralph most is ellökte és kezdődött minden előlről. Végül Jars kisasszony terelte el a figyelmüket, mert éppen egy Hoover típusú porszívót szerelt össze az irodája mellett.

Egy S 480-as típusú modell volt, ugyanolyan, amilyen nekem is volt otthon egy csomó csővel és kiegészítővel ellátva. A gyerekek hozzám kerüléséig nem értettem a kiegészítők értékét, nem tudtam mire valók. De van egy dolog, amire biztos nem valók, és ezt a dolgot véletlenül tudtam meg, hála Mickey-nek. Egy szép estén úgy találtam Mickey-t a nappaliban Ralph mellett ülve, hogy a zúgó porszívó csővét ráhúzta a péniszére, és vadul rázta azt vihogó kis nevetések kíséretében. Azonnal kitéptem a kezéből és visszatettem a szobám mellett lévő, emeleti beépített szekrénybe. De igencsak kínban lettem volna, hogy megszidjam. Hosszú éveken át hallottam, amint dicsérik a porszívó erényeit az önkielégítés terén, és fel is hívták a

figyelmemet a kipróbálására azok, akik azzal kérkedtek, hogy naponta ezt használják. Egy este aztán, úgy gondolva, hogy mindenki alszik, hiszen lefektettem mindenkit éjszakára, bevittem titkon a Hoover-t a szobámba egy kis próbára. De egyszer csak megláttam Mickey-t, Ralph-ot és Haroldot, akik engem néztek a küszöbről, nyilván felébredtek és a zaj odacsábította őket. Inkább csalódott voltam, mint zavart. A legkisebb képzelgésre sincs szükség. A villamos háztartási gép megfosztja az embert a fantáziálástól. Soha többé nem folyamodtam ehhez.

A speciális osztály tanulói egy emberként álltak fel helyükről és ültek le a földre Miss Jars elé, várva bemutatójának kezdetét. Csak Ralph maradt az asztalnál. Majd elképedt és zavart tekintetét körbehordozta a termen és úgy döntött, hogy csatlakozik a többiekhez.

Teljes szívemmel vele voltam, tudom, milyen az, amikor kirekesztett az ember. Tizenkét éves koromban eldöntöttem, hogy az iskolai órák után spanyol leckéket veszek. Azt akartam, hogy képes legyek Zorró nyelvén beszélni. Az órák egy másik iskolában voltak. Késve érkeztem oda már az első napon és azonnal rájöttem, hogy csapdába kerültem, mert a tanfolyam már tizenöt napja tart. A tanár mégis erősködött, hogy maradjak ott. Ismeretlen szag az ismeretlen épületben, ismeretlen tanulók között – mindez idegessé tett, és amikor legelőször engem kérdeztek, csak arra volt időm, hogy kikérekedjek, és futottam volna hányni a vécébe. Csak nem tudtam, hol van és így a folyosó kellős közepén hánytam el magam. Mindenki tudta, hogy én voltam. Ezzel be is fejeztem a spanyol órákat. Veszélyesek a nyelvek, mondtam magamnak akkor. A megaláztatás nem ismer semmilyen elfogultságot, és egyformán szórja a gyűlölet szikráit mindnyájunkra.

- Nos, gyerekek, mi ez itt a kezemben?
- Seprű!
- És mire való?
- Seperni!

Miss Jars néhány ceruzaforgácsot szórt a földre és kért egy önkéntest, aki bemutatja a seprű használatát. A kislány, aki papírt ragasztott Ralph hátára, felállt. Jars kisasszony tartotta a lapátot, és elképzeltem őt ebben a testhelyzetben az otthonában, ez valami olyan dolog, amit a vele egykorú és a hozzá hasonló állásban lévő nők biztosan nem nagy kedvvel végeznek, inkább csak beletörődnek, hogy ezt is meg kell csinálni. Elképzeltem magamban a lakását, ahol úgy húsz éve élhet már, és ami tele van magányos létezésének relikviáival – az időt kitölti, ahogyan teheti az ember, főleg a másnapi órákra való készüléssel és portalanítással. Talán hat hónap alatt tud megtakarítani egy kis pénzt, hogy vegyen magának egy új otthoni ruhát vagy inkább egy szatén köpenyt, merész rózsaszínűt, amit vigasztalásként magára ölt fürdő után addig, amíg eljön végre a lefekvés órája. Amikor lefekszik, szemüvegét az éjjeli szekrényre teszi, hogy el ne veszítse, és hogy azonnal kéznél legyen, ha valaha valaki is telefonálna neki. De soha senki nem telefonál. És íme ő tanítja ezeket a gyerekeket arra, hogy ugyanígy tegyenek.

- Mit tartok itt, a kezemben, gyerekek?
- Felmosórongyot!
- Mire való ez?
- Tisztán tartani a padlót!

Egy seprű seprésre való. Az a tény, hogy a gyerekek nem úgy válaszoltak, hogy a felmosórongy felmosásra való, meglepett először, aztán arra gondoltam, hogy ez amolyan betanítás, hogy megtanulták kívülről mindezt – talán. Egy újabb önkéntes állt fel, hogy bemutassa a felmosást és Miss Jars is segített neki, tologatva a vízbe mártott rongyot a faparkettán, amiről akkor vettem észre, hogy jó lenne táncparkettnek. Bizonyos, hogy az emberek többsége nem tudja használni a nyeles felmosórongyot. Oldali mozdulatokat igényel, legyező alakban, csuklóból végezve. Egy napon, egy barátom mutatta ezt be nekem Los Angeles-ben. Egy éjszakai mulató portása volt, ott, ahol a vígjátékírók termelődnek. Ő maga is azt hitte, hogy közülük való, de nagyobb sikere volt egy vödörrel és egy felmosóronggyal. Megtanulta megismerni magát.

A kis nebuló kiborított egy kis vizet és Miss Jars élénken ugrált a tócsa fölött magas sarkú cipőjében. Ez kissé nevetségesnek tűnt tőle, de ösztönös mozgás, reflexszerű mozdulat volt, egy igazi gyermekkori emlék: elképzelem, ahogyan ugrándozott a tócsák fölött az iskolából hazafelé menet. Vannak tehát dolgok, amiket az ember soha nem felejt el, és amiket szívünkbe zárva őrzünk, hogy csak éjszaka röppenjenek ki onnan, mint valami lepkegyűjtemény, amikor egyedül van az ember a faliórával.

Miss Jars kihúzott egy, az irodájában tartogatott, téglalapalakú kis szőnyeget. Kezdte feltekerni a Hoover csövet, miután még több ceruzaport szórt szét a bemutató szőnyegen, közben véletlenül megnyomta a kapcsolót, ami azonnal a csövek féktelen táncát idézte elő a kezei között, és ijedtében egy kissé hátrahőkölt. Az osztály nevetésben tört ki, de ami engem illet, én együtt éreztem ezzel a szegény asszonnyal. Nyugalmát visszanyerve kezdte összeszedni a porszívó különböző tartozékait. A gyerekek vihogva vagy mormogva ringatóztak, a fogyatékosok örökérvényű rítusaként, mint emberek, akik unatkoznak.

Akkor a kis tömeg közepén egy fiatal fiú engedély nélkül felállt, keresztüljött a tömegen, hogy felém közelítsen, tekintetében zavartság és ajkai remegtek – Ralph volt.

Amikor közeledett felém, szinte önkéntelenül lecsúsztam a székről, hogy eléje menjek. Megállt előttem. Senki nem vette őt észre, miközben olyan tekintettel nézett rám, amit már korábban is tapasztaltam nála, aztán az egyik kezét nagyon lassan a szeméhez vitte és eltakarta vele, a másikat pedig a tarkójára tette, a lapos felületre, ami ugyanolyan minden hozzá hasonló, abnormális gyereknek. Nagyon lassan mozdította remegő kezeit. Felismertem ezt a tekintetet. Ez az intelligencia, a megértés tekintete volt, de én csak akkor ismertem fel, amikor éreztem, hogy émelygés fog el. Mert tudtam, hogy Ralph most fedezte fel hirtelen első alkalommal az igazságot saját magáról: nézve a teremben az összes gyereket, hirtelen rájött, hogy ő is mongol idióta, visszamaradt a fejlődésben – a normálistól alacsonyabb szinten lévő. AZ ÁTLAG ALATTI.

Föléje hajoltam, karomat nyújtva neki, de ő már megfordult és Miss Jars felé igyekezett, ismét át a tömegen.

- És ez mi?

- Porszívó!

- És mire ... igen Ralph? Ah, szeretnél nekünk bemutatót tartani? Óh, milyen kedves.

Ralph kezébe vette a csövet. Előrehajolt, hogy bekapcsolja és a porszívó felzúgott. A gondozónő megrezzent és odafutott. Ralph egy pillanatig a szeme előtt tartotta a cső végét, mintha látni akarná, mi történik benne belülről. Aztán gyorsan kinyitotta a sliccét, és a cső végét olyan erősen nyomta a lába közé, ahogyan csak tudta.

Miss Jars megragadta a karomat abban a pillanatban, amikor feléje vetettem magam. Visszatolt. Karomat kiragadva kezének szorításából, újból oda akartam rohanni, de ő eltorlaszolta az utat.

- Elég legyen, uram!

- Ralph!

- Azt mondtam: elég!

Egy váratlan ütést kaptam a hasamba.

- Jobban tenné, ha elmenne – tette hozzá.

Az egyik gondozónő elvette a Hoover-t Ralph-tól. Ott állt a falnak támaszkodva, könyökével eltakarva arcát, szégyenkezve.

- Figyeljen ide, uram! – kiáltotta Miss Jars visszarángatva a helyemre. – Menjen el! Megvannak az eszközeink, hogy a segítségére siessünk! Önnek nincs. Meg tudjuk neki tanítani, hogy ilyen dolgokat nem csinálunk...

- Nem, de...

- Ön nem tudja! – mondta még arra kényszerítve, hogy ránézzek. Azt hiszem, hogy ez csak túl nyilvánvaló.

A Magatartási Intézet helyi központja egy hatalmas fa alatt található, egy földszintes kis téglapületben volt, ahová egy hosszú, utcára hasonlító magán fasonon haladva lehet eljutni. Vizsgálgatva a dimbes-dombos talajt, a környéken parkoló különböző típusú autókat, észrevételeztem több kisméretűt, nagyon átlagosakat és középkorúakat (amolyan tragacsokat, ez a szó soha nem jut eszembe), egy hatalmas, rugós szerkezettel megerősített, fogaskerekű dzsipet, egy sportautót és egy mikrobuszt. Besoroltam a homokfutómmal és beléptem.

Egy gépíró nő tartózkodott a helyiségben, ami alig különbözött egy benzinkútétól, átlátszó, perforált kis ablakával az üvegfalban. Telefonon beszélt, nyomtatványokat töltött ki, meg-megfújva a fehérrel lefestett helyeket, hogy megszáradjanak. Nyilván hibáit javítgatta és ijedtében felugrott a fotelból, amikor észrevette az üvegre nyomott és felé forduló arcomat.

- Mickey Gomez ügyében jöttem.

- És hogy hívják?

Az ujjammal lassan egy formát rajzoltam a párás üvegre – , a nevemet.

- Azt kérdezem, hogy hívják önt uram? – szólalt meg újra grimaszolva és a telefont ütögetve körmei végével.

- Hoover Sears, hölgyem.

- Egy pillanat...

Az előcsarnokban négyszer körbefordultam, mint egy gyerek, vizsgálgatva közben a csillogó padlót, ami nyolcszögű téglát imitált a cementes fugájával és csikorgott, amikor végighúztam rajta a cipőtálpamat, hogy nekilendüljek és próbálkozzam néhány piruettel a várakozás unalmának elűzéseként.

- Bravó – mondta egy fiatalember, aki csendben odajött és engem figyelt. – Csodálom önt, hogy ilyenkor képes táncolni. Jöjjön be!

Azonnal felismertem. Dús szakáll és rövid haj. Szemüveg, keret nélkül. Kockás ing és farmernadrág, tiszta. Hatalmas cipő. Az intellektuális favágó, aki én magam is voltam a fakultáson, még mielőtt elmenekültem onnan, hagyva, hogy a dolgaik kifolyjanak az irányításom alól.

- Üdv, én Fred vagyok. Hívhatom Hoover-nek?

- Kérem is erre.

- Üljön le! Én foglalkozom a szociális segítőhálóval a pszichiátriai szektorban, ebben a városrészben. Mickey-vel és önnel együtt fogok dolgozni.

Nevetségesen kicsi arca volt. Nehéz elképzelni őt, amint szétrobbantja az EOR¹⁴ sorozóirodáit tizenöt évvel korábban. Mögötte a hirdetőtáblán rajzszöggel feltűzve egy klisé, a sí ügynök. Ez nem valami jó...

- Örülök, hogy ilyen jókedvűnek látom – mondta Fred, mert nevetni kezdtem arra gondolva, milyen pofát vágott Mickey, amikor bejelentettem neki, hogy megyek egy randevút kérni számára.

- Úgy gondolom, nagy munka vár ránk – folytatta Fred. - Tanulmányoztam a dossziét néhány emberrel együtt, akik foglalkoztak vele a gyermekkorházban és megnéztem a videofelvételeket, amelyeket az intézmény terapeutájával való közreműködéséről vettek fel. Van mit a tejbe aprítanunk, de pontosan tudjuk, hová tartunk Hoover.

¹⁴ Elèves-Officiers de Réserve – Tartalékos Fiatal Katonák

- Igen uram.

- Fred.

- Igen, Fred úr – válaszoltam.

- Jó, akkor elmondom önnek egy kicsit, mi is a mi szisztémánk – folytatta Fred, kezét keresztbe téve és áthajolva az íróasztalon annyira, hogy az orrunk majdnem összeért.

Mindez Mickey-ért van, mondtam magamnak. Ne hogy valami ostobaságot csinálj, mint például kancsalítani kezdjél. Figyelj most az egyszer! Most az egyszer tegyél egy kis erőfeszítést a jó ügyért!

- Azt a terápiás módszert, amit mi alkalmazunk, a Viselkedés módosításának hívják. Ténylegesen jobban szeretjük a Viselkedés irányításának nevezni. A negatív és pozitív stimulációk rendszerének fokozatos alkalmazása lehetővé teszi, hogy irányítsuk ezeknek a gyerekeknek a viselkedését, és hogy egy megfelelőbb magatartás felé közelítsük őket. Képesek vagyunk egyre inkább megszüntetni az alkalmatlan magatartási formákat.

- Megszüntetni?

- Pontosan. És Mickey-nek is van bizonyára egy csomó ilyen. Maszturbálás, összefüggéstelen beszéd, gügyögés...

- Igazából nem bánt senkit...

- Nem is erről van szó. Hanem arról, hogy tudjon eligazodni a társadalomban, ő most egyszerűen képtelen bármit is megtenni, legalábbis bizonyos dolgokat. Abban biztosan egyetért velem, hogy Mickey így, ahogy van, jelenleg nem tudna boldogulni a világban. Érthető?

Nem erősködtem azon, hogy felülbíráljam őt – ki voltam én végül is – de ez az „érthető” zavart. Hacsak nem a sielő kliséje volt még mindig az, ami zavart, a gyerkőcök, akik téli sportra mennek... Tudtam néhány pszichológiai szakkifejezést és még Skinner teóriája¹⁵ sem volt teljesen ismeretlen számomra. Hát nem ítélték engem is arra, hogy két órán át álljak a fallal szemben, miután elárasztottam vízzel a szomszédék konyháját, amikor kicsi voltam? Azok vagyunk, azt mondják, amit teszünk. Óh igen? Én voltam mindaz, amit tettem, amikor Paula még itt volt? Nem mindaz voltam inkább, amit soha nem gondoltam tenni, mindaz, ami vissza tudta volna tartani őt örökre – a titkos én? De végül is Fred tudta a dolgát és az ő dolga most Mickey volt és ezt én nagyon jól értettem.

Legyél becsületes és komoly, biztattam magam, ne játszd meg magad, mert végül is nem vagy te sem olyan rettenetes, rettenetes a nemedben és ez az alak csak a segítségedre szeretne lenni.

- Értem – mondtam.

- A pozitív ösztönzés nagyon is lehet egy kis LU¹⁶ vagy egy kedvenc játék. Jutalomról van szó, mondjuk ki kereken. Ami a negatív stimulációkat illeti, az adott esetben előfordulhat az, amit mi elkülönítő teremnek nevezünk, egy üres kis szoba, ahová Mickey-t el lehet zárni, mondjuk két percre mindannyiszor, amikor alkalmatlan viselkedést tanúsít, és nem engedelmeskedik a szóbeli kéréseinknek. Van még egy büntetés – a sarokba állítás – ami néha hatékony.

- Kétségkívül.

- Egy csomó viselkedési formát tanítunk be. Rövid és hosszú távra tűzünk ki célokat. Olyanokat, amiket ön otthon ki tudna akasztani talán a hűtőszekrényére. Telefonon kapcsolatban maradunk és el fogok menni, hogy megbizonyosodjak Mickey haladásáról, és hogy adott esetben tanácsot adjak önnek minden második héten. Elmegyek, mondjuk csütörtökön.

¹⁵ Skinner patkánykísérletekkel bizonyította elméletét az operáns kondicionálás terén. Ő eszközhasználatot követelt. Pl: a patkány rá lép a pedálra, ételt kap. A megtanuló válasz benne kell, hogy legyen az állat viselkedés-alaprendszerében, és a viselkedés kompatibilisnek kell legyen az adott helyzettel.

¹⁶ egy francia száraz vajjas aprósütemény márkája

- Mondd, hogy szerda!
- A seggemet akarom!
- Nem, szerda. Milyen nap van ma Mickey?
- Óh, szegény kis babám! Szia Mickey!

Egy kis LU az ujjai között, tíz centire az ajkaitól, már egy órája volt, hogy próbálgattam. Mickey dacolt velem, időnként pedig nagyon ellágyult, lerokkadt a földre lecsúsztatva a székéről vihogva, majd újra felemelkedve erősen nézett rám és ismételte, egyre csak ismételte, hogy a seggemet akarja, igen. Megnézve az írásos utasításokat, levettem az övemet, körülvettem vele Mickey-t és odacsatoltam a széktámlához, hogy egy helyben tudjam tartani.

- Milyen nap van Mickey?

A fenti elkülönítő hely, ahová annak idején eldugtam a porszívót, már üres volt, de Mickey így is nagyon jól érezte magát, mint bárhol máshol. Rázártam az ajtót, százhuszig számoltam egyre gyorsabban, képtelen volt a tudat, hogy be van zárva, legyen az nagyon kevés idő is, de amikor újra kinyitottam az ajtót, a legédesebb maszturbálásban elmerülve találtam rá, áhítatosan vihogott az örömtől és a plafont nézte. A sarokba állítás gondolata ugyanolyan hasztalannak tűnt számomra, mint a Thorazine dózis, amit előírászerűen beadtam neki minden este és minden reggel – a drog, aminek nemigen volt más haszna csak az, hogy kába kinézete lett tőle, és aminek a vaníliás keserű íze betöltött mindent, amit beszívtam, holott ez az íz pusztán a tudatomban volt jelen.

Annak arányában, ahogy a napok teltek, láttam, hogy egyre mélyül az a két kis barázda, amely ott volt Mickey homlokán, zavarodottsága ugyanaz maradt, akár ült, akár fetrengett szemben mindegyik kis LU-vel, amelyeket volt bátorságom az orra alá dugni, kettőt vagy hármat, amelyek állandóan veszekedtek egymással a bőre alatt oly erősen néha, hogy szinte látni véltem a testi jeleket azon a helyen, ahol azok rugdosták. Végül mindenki veszített és minden odaveszett.

- Mickey, milyen nap van?
- Ki vagyok én?

Először kérdezte ezt egy szép napon, értelmetlen szótagok rövid áradata után, ideges arca megnyugodott, szelíd hangon téve föl a kérdést, mintha valóban tudni akarná, de csak azért, hogy azután azonnal újabb szitkozódásba fogjon, ami arra kényszerített, hogy újra megpróbáljam az övet.

Mit tettem hát éppen most érte? Mit jelenthetett Mickey számára Fred és mindezek a kis LU-k és a világ összes büntető sarka? A mi szegényes normalitásunk szféráitól oly messzire lévő, annyira eltávolodott Mickey számára? Minden éjjel újból megcsodáltam őt, ahogyan aludt vitorlákat ábrázoló, nagyon is valóságos pizsamájába öltözve, amikor aludt megenyhülve, nyugodtan és gondosan betakarózva, látszatra pont olyan volt, mint az összes többi gyerek. Azt kérdezgettem magamtól, hogy ki vetemedhetett arra, hogy ilyenné tegye őt, és miért nem inkább velem szenvedtette el ugyanezt a dolgot?

Miután minden gyerek lefeküdt és betakarítottam őket, egyiket a másik után, majd odafeküdtem melléjük az ágyukra addig, amíg megbizonyosodtam arról, hogy biztonságban tudom őket, az lett a szokásom, hogy szétválogattam Miss Pistol számára a zoknikat, a földön ülve a nappaliban, a szennyestartóval a térdeim között, a színeseket az egyik oldalra, a fehéréket a másikra. Szerettem nézni a fénycsóvákat, ahogyan végigfutottak a falakon a sötétben és hallgatni az elmenő autók zaját, amelyek olyanok voltak elhaladtukban, mint hosszú tapadó szalag, amit a mi házunk előtt tépnek szét. Időnként az egyik gyerek fojtott hangon felkiáltott és azt éreztem, hogy otthon vagyok, és biztos tudtam, hogy semmi nem fog sokáig megváltozni.

Azon a szerdán úgy véltem, hogy lepedő gyűrődésének halk nesztét hallom. Hallottam az emeleti padló recsenését is, és nem tudom miért, de tudtam, hogy Mickey az. Elindultam

fölfelé, meg-megállva hallgatóztam mozdulatlanul és csöndben, minden második vagy harmadik lépcsőn. Amikor beléptem a szobájába, egyenesen ülve találtam az ágyban, szemei a homályba néztek, Haroldon túl az üres sötétségbe.

Leültem az ágya mellé.

- Mickey – suttogtam. – Nem vagy álmos?

Egészen egyenesen ült és végül érdes hangon és suttogva válaszolt, jelezvén, hogy hallotta, hogy szólnak hozzá.

- Nem.

Fekete hajának hullámos tincsei odalapultak a párnára a feje köré. Mintha egy fekete nimbusz lenne.

- Miért nem vagy álmos?

- Nem.

Megrázkódott egy kicsit és rájöttem, hogy a keze a takaró alatt a lábai között van és tapogatja magát, de hagytam, hadd csinálja. Én magam is elégszer tettem oda a kezem ahhoz, hogy ne engedhessem meg magamnak az ítélkezést.

- Mickey...

- Fáradt vagyok.

- Tudom, én is. De akkor miért nem tudsz aludni? Elég kemény volt ez a nap.

- Fáradt vagyok.

Figyeltem az arcát, ő pedig a szemben lévő falat figyelte, Harold fölött. Keze megállt néhány másodpercre. Felém fordult, rám mosolygott, aztán újra elkomorult és a keze újra kezdte.

- Nem akarom – mondta.

- Mickey, tudom, milyen nehéz abbahagyni dolgokat, amelyeket te...

- Nem akarom.

- Tudom.

Egy percig vizsgálta az arcomat. Kezét kihúzta a takaró alól és az arcomra tette, tekintete az enyémbe fonódott a sötétben. Oldalra hajtotta a fejét úgy, ahogyan azt a kutyaéknál és a bohócoknál láttam és aztán rám mosolygott. És az összes belső világból vagy a nem-ek világából, az övéből is, az enyémből is, Fred világából is – ebben az oly hatalmas világegyetemben az összes bolygóval és az összes naprendszerrel és csillagköddel és a galaxisokkal a csillagködök körül és véget nem érő fényéveivel azon dolgoknak, amelyek távolodnak a hely felé, ahol a leggigantikusabb valami is semmivé válik, habozni kezdtem, hogy kitépjem-e Mickey-t a saját szenvedéseiből azért, hogy elvezessem őt a mieinkbe, amelyek disztíngváltabbak, de végtelenül mohóak, abba a világba, ahol mi udvariasan, ridegen, jelentőségtől és félreértésektől túláradva vívjuk meg párbajainkat összetört szívvel, és ami ugyanolyan tisztán öl meg bennünket, mint az első elérkezett daganat ott, ahol élünk, a lelkünkben.

Mickey így született, ez minden, egy rövidlátó gólya által rossz címre küldve: erre a földre. Biztosan létezik olyan hely, ahol mindez fordítva lenne.

Átöleltem és éreztem, hogy mozdulatlanná válik a karom alatt. Rám nézett.

- Prof – mondta – beteg vagyok.

- Én nem vagyok prof, Mickey...

Kitépte magát az ölelésemből, hátrált egy kicsit, hogy jobban lásson. Szeme mosolygós és nyugodt volt ebben a pillanatban, de szinte azon nyomban eljön egy másik pillanat, amikor ismét villámokat szór, készen állva, hogy folytassa a harcot. Vannak dolgok, amikor nincs más tenni, csak becsukni a szemünket, miközben nézzük azokat.

- Mickey...

Lehajtotta a fejét, mintha azt akarná mondani, igen.

- Beteg vagyok, ez van – mondta kedvesen.

- Ez van – feleltem én is erre.

És aztán lementem a lépcsőn.

17

Nem volt még késő. Csak sötét volt és minden csendes. A nappaliban a földön ülve hallottam Tinát, ahogyan a szobájában cowboy-dalokból részleteket énekel és aztán hallottam, ahogyan azt mormolja „...és pli-é és e-melj...”, a lepedő különleges gyűrődésének hangja azt jelezte, hogy próbálja ezt meg is tenni. Csak nagyon rövid időtartam volt, hogy a lábait össze tudta dörzsölni, bár ez már azt jelentette, hogy táncolt álmában – mint én is. Ez engem is lelkesített és már szavak sem kellettek többé, hogy órákon át edzzen a mosókonyhában, megújult térdeit dolgoztatva, az *Azt akarom, hogy a nyergemmel és a csizmámmal temessenek el* – tudorászva és újabban a rádióban hallott sikeres dalokból való részleteket is. Állandóan hallgatta a rádiót a szobájában, és néha még a stúdióba is bevitte magával. Még a híreket is meghallgatta. Vacsora közben elmondta nekem, mi történt a világban, pedig én nem akartam tudni, és esténként, amikor masszíroztam fájós lábait, azt kérdezgette tőlem, milyen típusú lányok tetszenek nekem.

- Törődjék a saját dolgaival! – mondtam.

- Ön törődjék a saját dolgaival! – felelte.

Belecsíptem a lábába.

- Miért akarja tudni?

- Tudni akarom és kész. Ennyi az egész. Végül is egy napon meg fog nősülni, igen vagy nem? Vagy nekünk kell itt vigyázni magára örökre?

- Nem tetszik így? Az ajtó nyitva van.

Lábával az arcomba rúgott kedvesen, én pedig a levegőben tartottam a lábát, csiklandozva a talpát, ami különösen érzékeny volt.

- És Miss Pistol? – folytattam – ő nem tetszik, mint Pistol mama?

Tina nem válaszolt és jól láttam én, hogy ő másra gondol.

- Hogy lehet, hogy ön soha nem jár el lányokkal? – kérdezte végül. – Homokos?

- Micsoda viselkedés ez? – háborogtam. – Honnan vesz ilyen szavakat, hm?

- Válaszoljon!

- Mit válaszoljak? Nem járok el lányokkal, mert nincsenek lányok, akikkel el tudnék járni szórakozni.

- És a táncóra? Egy csomó lány van a táncórán.

- Túl elfoglalt vagyok.

Szarkasztikus arckifejezéssel helyeselt a fejével és felmordult, amikor combjának hátsó részét nyomkodtam, az izmot, ami mindent csinál, azt, ami mindent egybetart, ami lehetővé teszi a hajlításokat és a fordulatokat. Az izom, ami megmentette az életét, és amikor komolyan gondolkozni kezdtem a kérdéseim, elaludt.

Azt hihetné az ember, hogy soha nincs forgalom kint az utcán. Az egyedüli zajok a nappaliban az esetleges tompa ütődések voltak, amelyek lehallatszottak Ralph emeleti szobájából, amikor leejtett valakit az ágyból – Joey-t vagy Steve-t. Jars kisasszony azt tanácsolta, hogy vegyem el tőle a babákat, és arra ösztökéljem, hogy játsszon a korának jobban megfelelő játékokkal, de nekem nem volt szívem elszakítani tőle sem Joey-t, sem Steve-t. A harmadik baba, Bucky, kimúlt már több hónapja egy „pisibaleset” következtében az éjszaka folyamán.

Vettem Ralph-nak egy tucat ólomkatonát. Gyerekként nekem is volt egy csapatra való belőlük, fegyvertartó helyzetben ábrázolva őket. Elalvás előtt, minden este elrendeztem őket a földön, az ágy körül, hogy velük védjem meg magam a hosszú éjszaka alatt. Soha nem árultak el.

Néztem a formájukat magváltoztatott zoknikat, amikor meglóbáltam őket a fényel szemben, az alakzatok alatt, amiket az utcai megvilágítás rajzolt a nappali falára, és aztán megráztam őket, majd rájuk fújtam, hogy szálljanak, mint a zászlók. Amikor befejeztem a kosár tartalmának kiürítését, felálltam és kimentem az előszobába.

Az ablakon át az utca nedvesnek tűnt és kihaltak látszott. A járda hosszú szalagként fénylett az utcai lámpák megvilágításában. A távirópóznák úgy ágaskodtak a holdon, mint fekete csontvázak. Fiaik mintha jójóznának vagy mintha inkább egy drótkötéltáncos-hadsereg fiai lennének, akik cirkusszá alakították át a városrészt, bukott és nyomorék kötéltáncos párokkal benépesítve, akik azt keresik, hogy elfelejtsék testük fájdalmas tagjait és beteg idegeiket. Az a kérdés merült fel bennem, hogy vajon Tina is köztük lesz-e egyszer, valamikor.

A szemben lévő ház ablakaiban kékesszürke fényt vettem észre, amit egy tévékészülék vetített a függönyök mögé, és ami egyenesen a mi lakásunkra néző két szemmé alakította át a két ablakot. Két szemmé, ami soha nem hunyorgott. Belül volt a férj és a feleség. Vajon csókolóznak-e még, gondoltam, annyi év után, vagy játsszák a kívülről, a megszokás ereje által magtanult szerepet, felhagyva már azzal, hogy arcukat egymáshoz dörzsöljék, és a párnán ajkukkal egymás felé fordulva beszélgessenek? Egy férfi árnyék haladt el a függönyök mögött. A feleség talán olvasott a közelben, valamilyen díványon térdelve, haját lófarokba kötve? Talán a férfi oda fog menni hozzá csöndesen, hogy egy puszit adjon a fejére és ő rámosolyog-e akkor, kezét megfogva, majd elengedve azt? Mert nagy adottság az, hogy tudjuk el is engedni.

Azon tűnődtem, hogy vajon éreznek-e gyűlöletet valaki iránt, azon tűnődtem, hogy vajon én miért érzek. Mindig azt gondoltam, hogy jó dolog valakit gyűlölni azért, hogy adhassunk a lelkünknek egy olyan tartályt, amit később mással tölthetünk meg, és azért, hogy megbizonyosodhassunk a különbségről. De lehet, hogy tévedtem.

Ebbe a házba berendezkedve vettem egy nagy ágyat, de már nem emlékszem, miért nagyot. Azért volt-e, mert arra gondoltam, hogy találok majd valakit, akivel megoszthatom – ez lehetséges lenne? Vegyük meg a nagyot, az ember soha nem tudja. Aztán azon tűnődtem, hogy vajon Paula mit csinál most ebben a pillanatban és becsuktam a szememet, hogy lássam őt, de amikor kinyitottam, Mrs. Marie volt előttem, és amikor pislogtam egyet, a táncórai széplány volt, és amikor megfordultam, egyszerűen egyedül voltam. Ekkor megszólalt a telefon, odasiettem, de mire beleszóltam, már letették.

Bementem megnézni Tinát, aztán felmentem a lépcsőn. Bementem Mickey, Harold és Ralph szobájába. Jó éjszakát kedveseim! Amikor beléptem a szobámba, az ágyam hirtelen olyannak látszott, mint egy nagyon széles, lesújtó, rettenetesen üres óceán. Levettem a ruhámat és belebújtam a jó meleg, csikos pizsamámba. Becsúsztam a takaró alá, megpaskoltam a párnámat, a már igen régóta létező, néhány liba- vagy kacsatollal kitömött párnámat. Egy pillanatig a mellkasomon tartottam, két kezem között, majd addig szorítottam magamhoz, amíg elaludtam.

Furcsa volt az út a gyermekkorházba. Megpróbáltam elmagyarázni Haroldnak, hogy most csak egy vizitre megyünk, hogy egy héten csak kétszer viszem oda, hogy nem azért megyünk, hogy visszaadjam őt, mint nem működő kenyérpirítóját az elégedetlen vásárló, de rá kellett

jönnöm, hogy inkább nekem volt idegen az a gondolat, hogy újra átlépünk ezen az ajtón, csak most ellenkező irányban, befelé.

Induláskor mellettem ült elől, de ötpercnyi vezetés után átmászott a hátsó ülésre, aztán legvégül Tina felhajtható ülésére ült és ott összezsugorodott az ablakkal szemben, kezeit az üveghez nyomva, azt keresve, hogyan tudna kijutni. Az volt a benyomásom, hogy hallom, amint dúdolja „menj a fészkes fenébe menj a fészkes fenébe menj a fészkes fenébe...” és nem gondoltam volna, hogy ezért szemrehányást teszek neki, de a homokfutó balra sodródott és akkor értettem csak meg, hogy a zaj ténylegesen egy eltört abroncs ugrása-esése volt.

A helyére tettem a hévért és kihúztam a hajtónyelet. A bal hátsó guminak semmilyen alakja sem volt, egy szög végleg bevégezte a munkát. Új gumival felszerelt kerekek, mondtam magamnak. Mindig ez a mánia, hogy csináljunk valamit a másik helyett – új gumik a régi gumik helyett. Tudtam volna, hogy ez az autó új gumikkal felszerelt, soha nem vettem volna meg. Ha meg is vettem volna, mindig óvatosan vezettem volna – csak legalább tudná az ember, hogy mire kell vigyázni!

Harold mellettem állt az útszegélyen, az autók zúgva jöttek-mentek, kiszolgáltatva minket a kavicsos szélnek. Mögöttünk egy mező terült el az erdőig. Elképzeltem Haroldot, amint beszalad oda, hogy elbújjon és amint eltéved, és a saját képességeivel kell tovább élnie a lombok alatt. A gondolat szinte adta magát. Milyen állatok lapulnak meg itt ebben a dzsungelben, akik rosszabbak lennének, mint azok, akik az agyában lakoznak? Egy csapásra a legvadabb oroszánt is nevelségessé tenné.

Éppen a pótkerékkel foglalkoztam, kigurítva az útra, amikor ordítást hallottam.

Haroldot feldöntötte a homokfutó ajtaja, megütötte magát a fogantyúba, a sárga inge kulimázos lett, az orra vérzett, tekintete megvadult. Futottam feléje, de megbotlottam egy kavicsban és arccal a földhöz lapulva elestem. A kavicsok fölsértették az arcomat. Talpra álltam, de még kétszer elestem, mielőtt elértem őt, és amikor ez végre sikerült, ő is kimerültnek tűnt a saját erőfeszítéseitől, az öklében valami szerszámfélét szorongatott. Nem okozott magának akkora fájdalmat, mint gondoltam, a fogantyú furcsa formájának köszönhetően, ami fékezte a lendületét. Elvettem tőle, betessékeltem a homokfutóba és miután befejeztem a kerékcseré műveletét, újra elindultunk.

Arra gondoltam, hogy visszafordulok. Annak arányában erősödött bennem ez a gondolat, ahogyan a kilométerek fogytak előttünk, és amikor láttam Harold arcát, ahogyan megdagad, majd összehúzódik belső énje határozatlan és egyenetlen mozdulatainak ritmusára. Marie asszony javasolta nekünk Spige doktort, mondván, hogy ő az egyetlen, akiben bízik Harold esetében. Most még nem tudtam volna megmondani, hogy a saját érzését fejezi ki ezzel, vagy úgy véli, hogy ez az enyém.

- Csak egy óra Harold – mondtam – és aztán hazamegyünk.

- Menj a fészkes fenébe menj a fészkes fenébe menj a fészkes fenébe.

Pont így van, gondoltam. A fészkes fenébe kéne mennem. Mindenképp késésben leszünk és ismerjük a pszichiátereket az egyre csak körbejáró mérőóráikkal, készen állnak arra, hogy elrepüljenek a Bahamákra rögtön a beszélgetés után. Nincs egy vesztegetni való perc, nincs idő nincs idő nincs idő. Igencsak kellett tíz perc, hanem több a kerékcserére, de nincs óráim. Nincs – mert zavar a közlekedésben.

Szinte cipelnem kellett Haroldot a kórházig, a fogantyú neki- nekicsapódott a lábamnak. Hagytam, hadd vigye. Amikor kicsi voltam, mindig egy krokett ütőt vittem magammal a fogorvoshoz. Soha nem használtam, de végül is tudtam, hogy az enyém.

Egy recepciós jelezte felém Spige doktor rendelőjét. Arra, balra, aztán még balra. Mindig balra, mondtam magamban. Inkább csak bátorításként.

Az íróasztalon volt egy tábla egy névvel: Rosemary Luna és mögötte egy idős pasas. Kővérkés volt, kefefrizurás, nagyon sűrű és ősz haja rá volt fésülve a homlokára, mintha egy bundasapka lenne lehúzva egészen a szeméig. Fekete, nagyon vastag szemüveget viselt, amelyen

át alig láttam a szemeit, amelyek szintén feketék voltak. Egyáltalán nem úgy nézett ki, mint aki észrevette jelenlétünket, és folytatta azt, amit végtelen odafigyeléssel csinált, azzal lévén elfoglalva, hogy valamit rajzolt egy kis darab papírra. Nancy volt az, amit rajzolt, a képregényhős. Már többször lerajzolta, különböző méretekben, különféle helyzetekben, különböző szemszögből. Keze vastag volt, lábai rövidek, de erőteljeseknek tunk. Nyakkendő viselt, orvosi köpenyben, nagyon régi nadrágban és egészen új cipőben volt. Amikor végre felemelte a tekintetét titkárnője asztaláról, egy hosszú, vízszintes sebhelyet vettem észre, ami a torkát barázdázta. Hirtelen két lépést tettem hátra.

Egy székre mutatott és újra kezdte a rajzolást. Térdei mozogtak az asztal alatt és homlokát ráncolta, annyira elmélyülten rajzolta Nancyt.

És aztán hirtelen felugrott a székéről, megragadta Haroldot a könyökénél fogva és bevitte egy ajtón, ami az előszoba végén nyílt, és amit be is csapott maga mögött, eltűnve az én fiammal. Elmentem az ajtóig. Kulcsra volt zárva. Ekkor vettem észre, hogy van egy másik ajtó is, éppen mellettem. Kinyitottam és egy kicsi helyiségben találtam magam, amelyben csak egy szék és egy nagy, kékre festett ablak volt, amelyen keresztül megláttam Spige doktort és Haroldot. Egy fonsor nélküli tükör tette lehetővé az idős pasas irodájának, egy hatalmas helyiségnek a megfigyelését, amelyben bútorként csak egy kis íróasztal volt kellős közepén, szinte semmi más.

Spige azonnal leült íróasztala mögé, magára hagyva Haroldot, aki a fogantyúval a kezében kezdett céltalanul forgolódni a szobában.

Az orvos keresztbetette a karját és elmerült három képkeret szemlélésében, amelyek az íróasztalát díszítették és úgy gondoltam, biztos családi fényképeket tartalmaznak. Nem nézett Haroldra. Nem szólt egy szót sem.

Harold többször körbejárta a szobát, a falakat súrolva, miközben rövid rohamok jöttek rá, amikor hevesen a falnak ugrott. Egyszer odafutott Spige doktor íróasztalához, megfenyegette a fogantyúval, de az öreg meg se rezgett és Harold ment tovább.

Az volt az érzésem, hogy órák teltek el és semmi nem történt. Aztán az öreg felállt és odament az íróasztalával szemben lévő falba beépített szekrényhez, és kinyitotta, majd betolta a fiókokat dühösen, hogy nem találta azt, amit keresett. Végül visszament az íróasztalához, kihúzta a fiókot és kivett onnan egy műanyag kisfiú figurát, ami teljesen meztelen volt és úgy negyven centi magas. Az íróasztalára tette és visszament a szekrényhez. Az egyik alacsonyan lévő fiókból kivett egy kis kék nadrágot és egy darab sárga anyagot, egy rongyot inkább. Felhúzta a nadrágot a kis figurára és megint leült az asztalhoz a ronggyal.

Nem láttam, mit csinált, mert a fényképkeretek eltakarták, de úgy tűnt, hogy lázasan dolgozik valamin, egy egész kis dolgon, talán megint egy rajzon, ráhajolva szinte teljesen a munkára, a szemüvege állandóan lecsúszott az orra hegyére.

Harold a földön ült és majd felfalta a szemével, idegesítette ez az ember, aki a legkisebb figyelmet sem szentelte neki és meg sem rezgett, amikor megfenyegette.

Ismét az volt a benyomásom, hogy órák teltek el, de amikor Spige végül felállt, egy kicsi, nagyon ügyesen kiszabott és megvarrt inget tartott a kezében. Ráadta a kisfiúra, aztán a hüvelykujjával egy kis tintafoltot nyomott a kis figura arcára oda, ahol Haroldnak is volt egy kék folt, hiszen megütötte magát a fogantyúba.

Valahonnan elővett egy hosszúkás tükröt, nekitámasztotta a falnak, aztán a Harold-fiúcskát odatette a tükör elé. Ezután elment a helyiség másik végébe és szó nélkül leült a földre.

Amikor gyerek voltam, minden nap olvastam a „Nancy”-t, a képregény-újság különböző számain, mert ez nagy betűkkel volt nyomva. Tudtam, hogy a nagybetűsek a gyerekeknek valók, miként a sok szavas aprók a felnőttek számára írt sztár- és vadásztörténetek voltak. Ahogy nőttem, folytattam a „Nancy” olvasását, még az elsőben is, pedig akkor teljesen idiótának találtam. Képtelen voltam nem olvasni a „Nancy”-t. Pedig folyton azt kérdeztem magamtól, milyen típusú ember tudott létrehozni egy ilyen dolgot, ami oly gyerekes A-tól Z-ig, nap nap után is oly naív, milyen idióta intelligencia tudta megalkotni az ő jellemét, és ilyen

ostobaságokra építeni azt, egészen addig a napig, amíg – gimis voltam – ki akarván próbálni a saját tehetségemet az iskolaújságban, mint képregényíró és viccesen úgy döntöttem, hogy a „Nancy” stílusában írok. Képtelen voltam rá. Az én hatalmas tehetséggel, beszédkészséggel, tréfát kedvelő jellememmel és nagy intelligenciámmal teljesen képtelen voltam megfogalmazni valami ennyire egyszerű dolgot, minden erőfeszitésem ellenére.

A foncsor nélküli tükrön át láttam, amint Harold közeledik a kis bábúhoz. Mint a lepkét a láng, úgy vonzotta a kis műanyagfiú, de ugyanakkor félt is tőle. Két lépés előre, három hátra. Leült. Felállt. Teljes erejéből nekifutott a szemben lévő falnak, annak, amelyikben a foncsor nélküli tükör ki volt vágva és ez olyan sokkoló hatással volt rám, hogy felugrottam.

Spige meg sem mozdult. Mozdulatlansága dühített. Közönyösnek látszott, sőt úgy tűnt, mintha unatkozna, mintha elbóbiskolt volna egyik pillanatról a másikra.

Spige felállt és lassan visszament egészen a szekrényig, ahonnan kivett egy vállfát. Visszaült az íróasztalához, csípőfogót vett elő a fiókból és dolgozni kezdett egy vasszálon, de mozdulatai újra eltűntek a szemem elől. Harold is nézte őt, tekintete váltakozva járt az öregről a bábúra, majd újra vissza, képtelen volt eldönteni, hogy melyik a furcsább és minden ötödik vagy hatodik percben újra kitört rövid időre és mellkasát előrevetette a falhoz, aztán újra visszament és lekuporodott a tükör mellé.

Spige doktor végre meglóbálta és megvizsgálta művét a szemüvege előtt és elképedtem annak a pontosságán, amit kivitelezett. Egy csapásra felismertem a vaságyat kicsiben, hű másolat a matrac rugójáig és a négy vastos lábig. Odavitte a tükör közelébe. Egy madzagot húzott elő köpenye zsebéből és a kis bábú lábát odakötözte az ágyhoz és az egészet Harold közelébe tette.

Spige doktornak nyilván a köpenyében volt a gumicső vége már kezdettől, sőt még az érkezésünk előtt. Teljesen felkészült a Harolddal való találkozásra, holott minden az ellenkezőjét sugallta – a vélemény, amit róla alkottam, mindenben megváltozott. Amikor azt is elővette a zsebéből, Harold kobrává változott, tágra nyílt szemekkel hátrált, izgatottan, minden izma megfeszítve, készen arra, hogy üssön-vágjon vagy elmeneküljön. Spige nyugodtan nézte őt, az ő szemei is nagyobbaknak tűntek, és a figyelőállásomból láttam, hogy mindkettőjük tüdeje összhangban emelkedett és ereszkedett, mialatt az öreg keze nyitott tenyérrel, lassan közelített a fiúhoz, hogy átadja neki a locsolócső maradék darabját.

Harold kitorése rögtön bekövetkezett. Megbokrosodott, mint egy ló, mint egy sérült oroszlán, a plafon felé ugrott, aztán hátraesett a földre, hátrafelé rugdosva az ürességben, homlokát beleütve a padlószőnyegbe. Kúszott-mászott a földön és a fejét a falba verte, az ablakokhoz és a padlóhoz csapódva, mint egy rongybaba.

Spige teljesen mozdulatlan maradt, keze még mindig kinyújtva és – bár nem akartam, mégis – a lóidomár jutott az eszembe, aki a lónak nyújtja a szokásos cukordarabot. Nem tudtam behatolni szemeinek nyugodt tekintetébe.

Harold kezdett a falra mászni, aztán a fejét verte a falba olyan hosszan tartó görcsben, hogy a vér kiserkent a homlokán egy nagy téglalap formában és beszennyezte a festményt. Kirohantam a kis szobából, de a másik ajtó kulcsra volt zárva. Megmarkoltam ököllel, de nem értem el vele semmit, és amikor visszamentem a tükörhöz, láttam, hogy Spige még mindig nem mozdult.

Harold hirtelen rárontott. Mint egy kiszabadult vadállat, harapta az arcát és vér folyt le az öreg arcán, de nem mozdult még ekkor sem, holott Harold egyetlen ökölcsapása elég lett volna ahhoz, hogy fellökje. Kezét kinyújtva tartotta, a tenyere nyitva maradt, benne a gumicső maradéka, és akkor egy olyan gyors mozdulattal, ami szinte észrevehetetlen volt, Harold megragadta azt, futott vele a bábúhoz és olyan esztelen büntetésben részesítette, hogy leszakadt a karja, három darabra tört a mellkasa, a haragja, a tiszta düh irodalmilag kifejezve szinte kézzel tapinthatóvá vált, most már ő uralta a helyiséget, a végén Spige maga is megremegett és hátrált a vészkitörés elől. A fiú eldobta a csövet és most a kezével és a fogaival támadt a bábúra, letépte a fejét a szájával, a darabokat kiáltások közepette taposva szét.

Újból Spige-nak esett, az orvos azonban most golyó formává gömbölyödve gurulni kezdett, fejét a könyökeivel védve, térdei a földön, mialatt Harold ütötte őt a maradék csővel és darabokat tépett ki a köpenyéből fogával.

Tíz percen belül, ami egyébként óráknak tűnt, Harold ki volt merülve. Egy csomóban összeroskadt a földön a tükör mellett, folyt róla az izzadtság, feldúlt szemeivel zihált.

Ekkor Spige megmozdult. Négykézláb összeszedte gyorsan a bábú szétszórt darabjait a helyiség négy sarkában, egy bölcsőt formált nekik a két keresztbe tett kezéből és odavitte a fiúhoz. Megfogva Harold kezét, azokból is bölcsőt formált, amibe beletette a fiú saját énje kis bábújának forgácsait, olyan tekintettel nézve őt, amit még sosem láttam felnőttél, egy olyan arckifejezés, amit csak elképzelni lehet énünk belsejében, amikor imádkozunk. És amikor a gyerek tekintete keresztezte az övét, egyszerre mozdulatlaná váltak, aztán doktor Spige Harold remegő két kezét az ajkához emelte, megcsókolta a kis bábfiú összetört darabjait, egyiket a másik után, majd Harold ajkait érintette velük és hagyta, hogy ezek után leessenek egyenként a padlóra, miközben ők ott álltak egymással szemben, a gyerek és az öreg. Aztán az öreg levette a köpenyét és körülvette vele Haroldot, és karjával közrefogta a vállait, magához ölelte. Harold engedte, hogy feje az öreg szívéhez nyomódjon és a rövid, ősz hajszálak lágyan dörzsölték a kisfiú füleit, és az öreg ajkak hangtalanul megérintették koponyáját, mozdulatokkal fejezve ki számára dolgokat, mialatt Harold zajos tüdeje és megvadult szemei lassanként visszanyerték nyugalmukat és minden rettegésnek vége szakadt, mert a félelme, miután találkozott végre a saját énjével, megrémülve elmenekült.

19

Tina beiratkozott a városnegyed egyik állami iskolájába, ahol a harmadik osztályban kezdett, aztán gyorsan haladt a lépcsőfokokon és beiratkozása után három hónappal már a vele egykorú tanulók között volt. Folytatta a korlátgyakorlatokat is. Esténként masszíroztam a lábait, mialatt ő hason feküdt az ágyon.

Egy este vacsora közben igen hamar letette a villáját és elhagyta a helyiséget még az étkezés befejezése előtt, kigurult az előszobába, arcán harag és aggodás tükröződött. Utána mentem.

- Mi a baj?

- Semmi – válaszolta – az első ablakig gurulva, ahol a lemenő nap fénye megvilágította szőke fürtjeit. – Talán valami olyat ettem, ami nem tett jót.

- De hiszen csak csipegetett, mint egy madár. Szinte alig evett valamit. Mi a baj?

Távolba tekintő arcával, egy ujjával az állán egyik lábát a nyújtott kivágás helyzetébe igyekezett nyújtani.

- A csípőtől kiindulva kell fordítani – mondtam neki. – Ön a térdétől csinálja. Oda fog tapadni...

- Hagyjon engem békén!

A szobája felé fordította tekintetét az előszoba másik végében, aztán felém, kényelmetlen pillanat telt így el.

- A tánc miatt? – kérdeztem. – Figyeljen ide Tina! Ésszerűnek kell lenni. Nem remélheti ennyire gyorsan. Évek kellene és újabb évek...

- Oh, Hoover!

Átgurult az előszobán a második ablakhoz, megfordult, hogy szemben legyen vele és könyökét a támlára tette.

A szemközti szomszédok újabban átrendezték a kertjüket. Ezt csak most vettem észre és a napnak szinte függőleges félhomályában új kovácsoltvas kerti bútorokat láttam meg az egyik oldalon, és három kicsi szobrot a másikon, gipszkacsákat libasorban, egy anyát és két kis kacsagyereket, akik narancssárga csőrükkel legelték a fűvet.

- Arra gondolok, hol lehet vajon a másik két kiskacsa – mondtam csak úgy magamnak. – Ezeket az izéket általában négy kiskacsával szállítják.

- Elhagyták a fészket – mondta Tina.

Elképzeltem egy krokett partit itt a gyepen, mindenkit golfnadrágban és azokban a groteszk kalapokban és mellényekben, ütögetve a labdákat, hogy a vashálós kapukban célba érjenek, cherryt kortyolgatva a kerti székeken a szezonálisan narancsszörpös pohár alakúra lenyírt bokrok között. És talán egy medence.

- Nem a tánc miatt – felet végre Tina.

- De akkor mi ez?

Az utca másik oldalán egy kertész, aki talán görög lehetett, jött ki a sövény mögül egy hatalmas ollóval a kezében. Hirtelen az a gondolatom támadt, hogy éppen most gyilkolt meg valakit a bokrok mögött. Egyébként egy tűzjelző berendezés mellett parkolt kis teherautójával.

- Ha kérnék valamit öntől, ami nekem örömet okozna, megtenné? – kérdezte Tina. – Egyetlen dolgot, csak egyet?

- Persze nagyon valószínű.

- Hát... - kezdte, és mint vízimadár a szárnyait, úgy ütögette könyökét, megfeszítve merev izmait az ablakpárkányon. – Amikor masszírozza a lábaimat, és én elalszom, hagyjon engem felöltözve aludni, rendben? Vagyis ne adjon rám pizsamát, oké?

- Miért ne?

- Figyeljen Hoover, - mondta hangját felemelve. – Mert végül is lány vagyok. Nem gondolja, hogy...

- De mégis Tina, én az apja vagyok, a kutyafejét.

- Nem, ön nem az apám – válaszolta mielőtt begurult a szobájába és becsukta az ajtót.

Leültem a földre a nappaliban. Mögöttem a tányércsörgés zaja a mosogatóban összekeveredett Pistol kisasszony Ralph-ra veszekedő parancsaival, akinek a vizes szivacs félelmetes fegyvere lett, amellyel minden arcot habbal kent be, Mickey-t szakállal látva el és a földön itt is ott is havas hegységeket varázsolva. Türelmesebb lett velük, gondoltam Pistol kisasszony kapcsán. Egyébként a kis ház minden lakója az lett valamely dologban, anélkül, hogy tudnám miért, de nekem ez volt a benyomásom.

Ralph is szépen haladt a speciális iskolájában: alaposan megtanult használni egy szivacsot. És a Viselkedés Módosítás technikai lehetővé tették végre Mickey-nek, hogy tudja mondani „Jó napot, örülök, hogy megismerhetem” egy se nem túl mély, se nem túl éles hangon.

Ez viszont engem beteggé tett... és egyre inkább. Kezdtém azt hinni, hogy ez már nem én vagyok – sem saját magam, sem a történetem. Mintha a dolgok, amelyek oly régóta a fejemben voltak, csak ködbe burkolózva, megvilágosodtak volna számomra teljes valóságukban, még ha mesterségesek voltak is. Az apaságom. A táncórám szép lánya. Annyi fájdalmat okoz létrehozni dolgokat és másokat meg eltörölni. Helyettesítés és pótlás. Egy filozófus nem azt mondta talán, hogy minden csak a szellemben létezik valóságosan? De hová sorolná a szenvedést és az összes mély érzelmet, a változtatás, a haladás, a jobb keresését? A földön ülve egymás mellett kinyújtott lábakkal és kisfiú módjára az ölemben összetett karokkal a nappaliban, vártam a családomat, azt a családot, amit úgy gondoltam már megalkottam, mint egy új faj egyféle új termését magam körül, azt kérdezgetve magamtól, hogy milyen lesz vajon az az időszak, ami ezután következik.

Telt az idő és Tina beiratkozott Losovitchné táncóráira, a kis asszonyság olyan színekben mutatkozott meg, amilyenekre nem számítottam, annak ellenére, hogy a nagylelkűség sok orosz

operett énekesnő megkülönböztető jele, én pedig már kezdtem azt hinni, hogy ő nem is olyan. Az igazat megvallva remekül viselkedett Tinával, körülvette őt figyelmességgel, amelyre oly nagy szüksége volt, anélkül, hogy nagyon kényeztetné, kritizálná vagy büntetné, tudta őt biztatni és tanítani.

Óra után a szép lány odament Tinához és megérintette a karját, megdicsérve a frizuráját. Messziről figyeltem őket, irigykedtem Tina karjára. De aztán rám is sort kerített.

- Csodálatos lánya van!

- ...

- Már régóta észrevettem önt, ezelőtt nélküle jött.

- ...

Szememet lesütöttem a padlóra. Hülyén néz ki, milyen mázzal bekenték! Aztán szó nélkül tovább mentem. Többet ér megőrizni az álmod, megtartani a titkot.

Tina természetesen minden óra első felében vett csak részt, a korlátgyakorlatokban, mint egy hajótörött úgy kapaszkodva a korlátba, a mankóit a fálnak támasztva, kevésbé használva ezentúl a kerekesszéket, ami otthon várt rá. Mindenki azt mondta, ez egy csoda, de mi mindketten tudtuk, hogy senki nem ismeri ennek a csodának a természetét, olyannak amilyen, ami nem volt más, mint a fejben rejtőző gondolatok báb állapota, amelyet a szív selyme szőtt meg ott, és táplál addig, amíg egy nem is gyanított, repülni tudó lényé válik.

- Tudja Hoover, az ön lábfejei nem eléggé íveltek a levegőben való bokázáshoz. Jobban meg kell feszítenie.

Mellettem ült az autóban hazafelé menet, lábai furcsa szögben szétterülve a széken, összetekeredve, hiszen ezt kellett tennie ahhoz, hogy rám tudjon nézni beszéd közben.

- Köszönöm mégis.

- Tudnia kell ezt – folytatta. – Úgy látom, Lasovitch-né önt nem hajtja eléggé. Ő mindenkit hajt. Ezt mondja Myrna.

- Ah, ha Myrna mondja.

- Myrna nagyon szereti magát, mit is gondol.

- Végre egy jó hír.

- Elugrunk egy előadásra szombat délután.

- Elugrani egy előadásra? El lehet ugrani egy baráthoz, de az előadásra elmegyünk.

Myrna próbál önnek argót tanítani?

- Az unokatestvére is jön velünk, tudja az énekesnő.

- Geneviève? Ez klassz.

- Járt vele, nem?

- Néhányszor elmentünk szórakozni, ez igaz.

- És mi történt?

- Abbamaradt.

- Csak ennyi? Ez minden?

- Mi van magával? Regényt ír? Ez minden.

- És kivel jár jelenleg?

- Jelenleg épp önnel vagyok.

- És a táncórán a lány?

- Milyen lány?

- Tudja azt nagyon jól – mindig mögé áll a korlátnál.

- Óh igen?

- Látom, hogyan figyeli őt, amikor ő nem látja.

- Rengeteg olyan dolog van, amit figyelek, amikor azok nem látják. Jelenleg pedig az utat figyelem, az pedig nem lát engem.

- Engem is figyel. Amikor alszom.

- Honnan tudja?

- Tudom. Egy nő tud ilyen dolgokat.

Figyeltem Tinát álmában, csak így hagyta abba a küzdelmet önmagával. Mindig megállok a küszöbön egy utolsó pillantásra, mielőtt magára hagynám éjjel, azon gondolkodva, hogy vajon piruettekről vagy futóversenyről álmodik-e. Vagy az új dzsesszstílusú táncról? Azt mondják, az álmaink a kívánságainkat tükrözik. Lehetséges lenne, hogy ő éppen most realizálja kívánságait oly gyorsan valósággá változtatva azokat, izzadás és fájdalom árán is, hogy felülmúlva a futáshoz való reményét hamarosan nem lesz neki több álma.

- Miért nem beszél velem?

- Kivel?

- A táncórán a lánnyal.

Felülmúlni a futáshoz való reményt. Az álmaimban ő ez enyém volt, csak az enyém. Csak rajtam múlott, hogy a dolgokat ebben az állapotukban tartsam meg a remény által. Ha mindig egy lépéssel lemaradunk álmaink mögött, örökre a mieink maradnak. Ha utolérjük, örökre elveszítjük őket.

Az elkövetkező hetekben Tina gyakran találkozott Myrnával és Geneviève-vel. Együtt „fizettek be” filmekre és együtt vásároltak ruhákat. Oltalmuk alatt Tina magasabb összegű zsebpénzre tette szert nálam. A tizenharmadik születésnapján elvitték egy bárba, ahol fiúk is voltak. Visszamondták nekem, hogy táncolt néhány fiúval mankójával együtt és volt egy fiú, aki megpróbálta megcsókolni. Új dalokat tartalmazó kazettákat vásárolt magának. Egy napon cowboy-dalait a szemetes kosárban találtam meg.

Vásárolt magának egy cipőt, amit Myrna és Geneviève előtt vett fel az előszobában. Kipróbálta a rúzszt is, de mondtam neki, hogy ehhez még túl fiatal. Könnyed stílusú, mindennapi dolgokról szóló, magánkiadású újságokat kezdett olvasni és még egyszer kérte, hogy vegyek neki egy tévét. Még mindig nem akartam. Akkor Myrna és Geneviève adtak neki egy kis fekete-fehéret, amit betett a szobájába.

Néhány héttel később azon erőlködtem, hogy íveltebben tartsam a lábfejemet a bokázásnál a táncóra alatt, rosszul értem földre és olyan súlyosan kicsavarodott a bokám, hogy egy bot kellett a járáshoz. Arra gondoltam, hogy kölcsönveszem a Tináét, azt, amelyik az évek folyamán oda volt támasztva kerekesszéke könyöklőjéhez, hazatérve azonban észrevettem, hogy ő is azt használja, a mankót már túlnötte, és maga mögött hagyta felemelkedése folyamatában. Az ő székében hajtottam keresztül-kasul a házban, többször majdnem elgázoltam Miss Pistolt az előszobában, képtelen voltam megfékezni és végül mozdulatlanul maradtam, az ablak mellett várva Tina hazajövetelét.

Két hónapig tartott a gyógyulás. És abban a pillanatban, amikor képes voltam megállni a lábamon, visszavették tőlem Haroldot.

Doktor Spige „Nancy”-jei és a hallgatásai többször is elgondolkodtattak. Hetente kétszer vittem el hozzá Haroldot a gyermekkórházba és mindannyiszor azt hitte az ember, hogy másféle gyakorlat következik. Kétszer beérte azzal, hogy ülve maradt a földön szemben a fiúval, a legkisebb mozdulatot sem téve egy egész órán át. Egy másik alkalommal majomként utánozta őt, teljesen úgy, ahogy én tettem Mickey-vel és amikor Harold a falhoz dobta magát és az orvos is ugyanúgy tett, olyan hevesen ütközött a falnak, hogy azt hittem, maghalt, amikor a hátára esett

a padlóra, szájából folyt a vér. A segítségére akartam rohanni, de mint mindig, az ajtó kulcsra volt zárva.

Doktor Spige-ra gondoltam, amikor ültem éjszaka a lépcsőfeljárón, miután lefektettem a gyerekeket, és egy kicsit időztem mindegyik mellett s közben az őket érintő problémák, és tervek peregték a fejemben, mint aktuális filmszalagok. Kérdéseket tettem fel Spige doktornak, amelyekre soha nem válaszolt. Azt mondogattam magamnak, hogy egy, az ő helyzetében lévő pasasnak nincs joga ilyen kellemetlenül viselkednie, de igaz, én magam is ilyen lettem, amikor így ítélkeztem. Olyan módon gondolkodtam, ahogyan az emberek a negatív választásokat viszik véghez: a természet undorodik az ürességtől. A kellemetlen embereket meghagyják a saját világukban. Én is egy voltam közülük.

Még egy visszatérő rémálomban is meg-meglátogatott, amelyben addig állt ott előttem hallgatagon, ruhacsipeszre emlékeztető, csukott szájjal, amíg a nagy sebhely, ami a torkát barázdázta, megnyílt és az én hangomon üvöltő kígyóknak engedett utat.

Egyik nap a gyermekkórházban, egy órányi vad tombolás után, amely alatt Harold folyton harapdálta őt, az idős pasas derékon ragadta, és elvitte a terem legvégébe a mosdóig, hogy megmossa mindkettőjük sebeit. Kihasztnáltam az alkalmat és irodájának kis részre nyitva hagyott ajtaján besurrantam és rávettem magam a dolgozóasztalára. Alatta a földön észrevettem az első napon otthagyt fogantyút. Lehajoltam, hogy felvegyem, és felegyenesedve megláttam a három fényképkeretet, amelyek velem szemben álltak az íróasztalán. Feltételezésemmel ellenkezőleg nem voltak bennük családi fényképek. Üres volt mind a három.

Harold igen sokszor találkozott Spige doktorral, de ellentétben a másik három gyerekkel, ez nem változtatott a viselkedésén észrevehető módon – ámbár a figyelőállásomról, a foncsor nélküli tükör mögül tudtam értékelni a haladását. Milyen távolságot futott le, amikor menekült egy másik emberi lény elől mielőtt megállt egy helyben, mielőtt lecsillapodott és abbahagyta a zihálást? Ez a távolság nem rövidült-e le a hetek folyamán? Talán a falhoz sem ugrott már akkora hévvel ezentúl? Zúzódásai nem voltak-e kevésbé ocsmányak, kiáltásai kevésbé aggasztóak?

A világ minden látója és vizionáriusa közül, minden nagy kalandmesélője és médiuma közül, akik energiákat és fényeket látnak, amelyeket senki más nem lát, minden szellemvadásza és démonimádója közül, akik imádják vagy elátkozzák a minket körülvevő láthatatlan dolgokat, vajon melyik különleges törzshöz tartozott Harold, ki avatta őt be, és miért őt, aki soha nem kérte ezt, és aki oly kétségbeesve küzdött azért, hogy kimásszon ebből, hogy meneküljön azoktól a dolgoktól, amelyek oly előnyösek és oly gyönyörűségesek annyira másnak?

Miss Pistol félt egyedül maradni vele. Amíg a kerekesszékhez voltam kötve, ő kísért el Spige doktorhoz és kikövetelte, hogy Tina is menjen velük, az iskolából is hiányzott ilyenkor délután.

Bevágta a fejét az ablakba. Az előszoba második ablakába, abba, ami közvetlenül a szemközti szomszéd kertjére nézett. Csak úgy, mindenféle ok nélkül, egy szép napon az üvegen át kidugta a fejét az ablakon, mielőtt a hátára esett az előszobában, a koponyáját megkarcolta a sok apró kis üvegszilánk, amelyekre ráesett, körmeit belevájta a fejbőrébe, a sebeket egyre csak mélyítve, mindenhol vér, szadista kirohanások saját maga ellen.

Az volt a gyanú, hogy talán a szomszédék gyepén lévő gipszfigurák hozták ebbe a helyzetbe. Mindig is igazi paranoiát nyilvánított ki mindenféle madárral szemben, mindennel szemben, ami felülről lecsaphatott rá, hogy megölje képzeletben vagy sem.

A betegségem utáni első látogatás, ahol ismét módomban állt jelen lenni, szintén elképesztő volt. Spige egész órát töltött azzal, hogy Harold ökölbe zárt kezeit mozgatta saját magán, aztán szétverette vele a nagy fényképet, amely egy kartondobozra volt akasztva és fel volt ragasztva a falra, egy férfi portróját, akiben végül felismertem Harold apját. Százezer darabra törette a fiúval. Harold ordítani, majd menekülni kezdett, ökleinek nem volt semmi hatása e kézzelfogható démon ellen, mintha apjának szelleme, annak ellenére, hogy sok idő telt

el azóta, még mindig felemésztette volna minden erejét egészen addig, amíg lehetlenné nem tette őt. De Spige nem hallotta őt a fülével. Saját kezébe fogva Harold kezét, arra készítette, hogy bokszolja a dobozt, apránként szítva a dühét, megengedve neki, hogy kiszabaduljon saját magából, a bosszúvágytól hajtva oly erősen, hogy szinte megrémültem a foncsor nélküli tükör másik oldalán. Végül kimerülten esett a talajra, könnyezve, az eltépett és szétszórt fényképdarabok közepette. Az öreg felemelte a karjaival és vezette a folyosón, hogy adjon neki inni egy kevés vizet. Ekkor behatoltam a szobába, aminek az ajtaja félig nyitva maradt.

Furcsa mód bent nyugalom és csend honolt a távollétükben. Harold apjának széttépett darabjai borították be a padlót, itt egy szem, ott egy száj. A beépített szekrényben felfedeztem egy halom klisé, semmi mást, az apró darabokra tépett fénykép másolatait. Talán ez egy hosszú távú képzési program volt, akarom mondani ez a harag. Nagyon is jól értettem. Hadd törjön ki. Lehet, hogy a kis srácban valójában egy tapintható, mérhető mennyiségű düh halmozódott fel, amit lehetett csökkenteni. Az öregnek bizonyára sok fáradságába került, hogy megtalálja a fényképet.

Mielőtt elhagytam a helyiséget, megálltam az orvos íróasztala előtt. Észrevettem, hogy a három képerget egyike nem volt üres. Megálltam, hogy jól szemügyre vegyem. Egy valamilyen falevél félét ábrázolt. A levél alatt, azt hiszem észrevettem valamit, mintha egy kis mohagolyó lett volna.

A folyosón hirtelen megállított egy férfi, aki hátulról a vállamra tette a kezét. Majdnem behúztam neki egyet, annyira megijesztett, de aztán felismertem benne a kórház közkapcsolatainak igazgatóját, azt az embert, akivel igen régen találkoztam, azon a napon, amikor először láttam a gyerekeimet.

- Nem voltam biztos benne, hogy ön az – mondta az orromra mutatva és mosolyogva. – Így festék nélkül, tudja, a bohóc maszk hiányzik.

Kelletlenül néztem rá, a mosolya majd kiszúrta a szemem és a mutatóujját az orromra szegezte ezt mondván:

- Tü-tüt!

Sarkon fordultam, hogy otthagyjam, de zsebre dugott kézzel szorosan követett és utolért, teljes gyorsasággal szedve kurta lábait.

- Egyszerű látogatás? – kérdezte. Vagy valaki beteg a családban, ha megengedhetem magamnak a kérdést?

- Igen – feleltem.

- Tudja, nagyon örülnék, ha eljönne újból hozzánk. Ide a gyerekekhez egy újabb előadásra azon a napon, amikor megfelel önnek. Ez tényleg nagy öröm lenne nekünk. Ezúttal tán még fizetni is tudnánk.

Nem feleltem. Megálltam egy italautomata előtt és vettem egy doboz limonádét, amit azonnal fel is nyitottam és egy hajtásra lehúztam. Aztán összegyűrtem a dobozt és eldobtam.

A publikus kapcsolatok pasasa követett egészen Spige szobájáig és mellettem maradt, amikor megálltam a küszöbön, de beljebb már nem jött utánam, mintha félne, hogy találkozik ott valamivel vagy valakivel.

- Spige-hez jött? – kérdezte.

- Igen – feleltem. – És akkor?

- Semmi – mondta – csak a szomszédom, ez minden. A harmadik lakásban lakik tőlünk, ugyanabban a háztömbben, már évek óta, a felesége halála óta.

- Micsoda? – kérdeztem. – Hogyan halt meg?

- Megölték. Őt is, majdnem. A városban. Jöttek ki az operából, úgy hiszem egy előadás után, és egy banda rájuk támadt. Óh a közbiztonság hiánya, nem is mondom! Röviden, elvettek minden pénzüket és elfutottak, de egy fiatalember ott maradt a háttérben és előhúzta a kését. Valószínűleg drogos volt. Megölte a feleségét és őt is majdnem. Elvágta a torkát. A rendőrök végül megérkeztek. A fiatalot börtönbe zárták. Persze a drog szóba sem jött. Azt mondták

egyszerűen, hogy bolond volt. Gyógyintézetben helyezték el. Két évvel később kijött onnan és azóta kint sétál, mint ön vagy én. A szakértők azt mondták, hogy bolond volt a bűntény elkövetése pillanatában, de kevés a kockázata, hogy újra kezd. Gondolja csak el! Szegény Spige, ő elvesztette a feleségét és a hangját. Nyilvánvalóan ez változtatta meg kissé. Soha nem volt szeretetreméltófajta, és nem érintkezett túlságosan a szomszédokkal, de ettől a balesettől kezdve kezdett furcsa dolgokat csinálni a házban, megértheti. Hagyta, hogy a gyom eléárrassa a kertet. Ez nem volt szép dolog. De még ráadásul szaporította is, látja a képet. Megtaláltam a dobozt a szemetesben. Kutyatej magvak voltak vagy ehhez hasonló furcsa izék. Fura egy pasas. De jó orvos, úgy tűnik. Egyébként, ha nem lenne jó orvos, már régen kirúgták volna.

Nem válaszoltam a közkapcsolatok emberének. Még csak nem is néztem rá. Máshol járt az eszem.

- Végül, bárhogya is legyen, jöjjön el hozzánk egy újabb bohócmutatványra! – invitált. – Azt hiszem, ezúttal fizetni is tudunk.

Megráztam a fejemet, vagy a szellemem volt az, ami előlről hátra ringott? A pasas megszorította a kezemet és elvonult, a karjával intve „viszlát”-ot. Egyedül maradtam egy pillanatra, aztán kijött Harold és hazavittem.

Ezen az estén későn csöngött a telefon és Mrs. Marie volt az.

A hír úgy vágott fejbe, mint a plafon, amikor beomlik. A gyámsági csoport tanácskozást tartott ma, tanulmányozták Harold anyagát és megállapították, hogy nem megfelelő a haladás a háznál való elhelyezés miatt, így javasolják a kórházba való visszavételét, hogy megkönnyítsék a terápiás kezelés gyakoriságának növelését.

- Vissza akarják tőlem venni Haroldot?

Hangja elcsuklott a vonal végén. Jól hallottam az erőfeszítését, amit azért tett, hogy újra meg tudjon szólni.

- Jobban szerettem volna személyesen elmenni...

- Nem!

- Figyeljen ide, Sears úr! Hoover, jobb így mindenkinek. Harold valóban nehéz eset. Spige doktornak szüksége van...

- Nem!

De jól tudtam, hogy mégis igen. A készülék kicsúszott a kezemből, leesett a földre és a tekintetem a konyhán túl, az ablakokon, az elítélteket kívülre rekesztő üvegbörtönön túl a homályba vészett. Harold biztonságban volt belül, fent az ágyában, de én egyedül voltam itt lent. Spige doktor íróasztalán olyan volt a kutyatej levél kliséje, mint egy frissen, a saját lány visszájára tojt tojás, egy fecskefarkú pillangó tojása, amit valamiféle, ebben a világban várható jövő elővetítése céljából tettek volna oda, a három szakasz – tojás, báb, pillangó - elsőjeként egy keretbe. Tudtam, hogy tévedek. Nem Haroldnak van annyira szüksége rám. Nekem van rá szükségem.

A kórház olyan embert küldött érte, akit sohasem láttam, egy pasas érkezett egy kék autó volánjánál és olyan erősen kopogtatott az ajtón, hogy azt hittem, be akarja törni – ami igaz is volt egyféle értelemben.

- Nyitva van – kiáltottam már az emeletről. – Soha nem is lehet becsukni rendesen.

Már három órája ültem Harolddal szemben, csak nézve rá, mert nem találtam a szavakat, hogy mondjak neki valamit. Még azokkal szemben, akik tudnak beszélni, sem elegendő a normál angol nyelv, amikor a szív dolgairól van szó. Már oly régóta tudom ezt, és egyáltalán nem éreztem magam hülyén attól, hogy még egy alkalommal ennek az áldozata lettem. Mit is mondhattam volna neki? Miféle magyarázattal tudtam volna szolgálni neki ezentúl?

És mégis az órák alatt több dolgot megkíséreltem elmondani neki.

Szeretlek.

Szeretnék meghalni inkább, mint ezt tenni.
 Szeretném inkább megölni őket, mint téged nekik adni.
 Ők és én, csak egy vagyunk.

A lélegzése a megszokott volt és végül ott maradtam egy szó nélkül, amit Spige doktor is tett volna, ő, akinek mindig igaza van. Egy adott pillanatban Harold még ülve el is aludt, amit sosem tapasztaltam nála, mintha egy újfajta nyugalom szállta volna meg, hála sorsának, elefántok temetőjének¹⁷, de fájt azt hinni, hogy ez igaz lehet. Néhány perc alatt a szemeink szilárdan nézték egymást és megpróbáltam beleönteni mindent ebbe a tekintetbe, mint egy igazi szeretettel átítatott körbeforgás, de nem tudtam, hogy a mosógépem programozása jól működik-e vagy sem.

- Sears úr?

A kórház pasasa belépett és a lépcső alján tartózkodott, amikor lejöttem a hallba, hogy fogadjam. Pistol kisasszony is megjelent a másik végen, kézenfogva Ralph-ot és Mickey-t. Tina elment Myrnával és Geneviève-vel egy táskát venni.

- Sears úr! – ismételte meg a pasas.

- Jöttem...

- Tudom, honnan jön. Tud várni egy percet, kérem?

Megnézte az óráját, majd újból rám nézett.

- Nos, eléggé szoros az időbeosztásom. Mennyi időre gondol mégis?

- Nem tudom.

Megrántotta a vállát és járkálni kezdett az előszobában olyan ember módjára, akik állandóan várakozásra vannak kényszerítve. Olyan járással, amit a kicsinyes újságkihordóknál láttam az ajtó előtt és a tévészerelőknél. Úgy tűnt, hogy haragot láttam Miss Pistol tekintetében, amikor rá nézett. Ki hitte volna?

Tíz perccel később lejöttem Harolddal, aki a legjobb ruhájába volt öltözve, kezében tartva sporttáskáját, amiben a többi holmija volt, a ping-pong ütő és a fogantyú, arra az estre, ha... A férfi megragadta a táskát és Harold kezéért nyúlt.

- Elkísérem – mondtam.

- Elkísé...

- Elkísérem a kórházba. Az első éjszakát velem töltöm, a földön alszom, ha kell. Majd visszajövök holnap reggel.

- Használhatom a telefonját?

Egyenesen a konyhába ment. A hozzá hasonló emberek mindig tudják, hol van a telefon. Harold a kezemet fogta, mialatt a férfi hangja visszhangzott a falon túl.

- Én is így gondoltam. Talán jobban tenné, ha... Rendben, meg fogom neki mondani én magam... igen... nem.

Tudtam, hogy a válasz nem. Szinte végig tudtam, hogy nem lesz. Ez egy olyan válasz, amit gyakran mondanak nekem.

Kijött a konyhából azt mondogatva, hogy nagyon sajnálja. Miss Pistol szorosan mögötte állt.

A pasas Harold felé nyújtotta a kezét és Harold örömmel elfogadta azt. Egyáltalán nem tudtam, hogy tudja-e hová megy, tényleg tudja-e, hogy azért megy el, hogy jobb legyen. De azt hiszem, jól láttam a tekintetében egy halvány és lágy csillogást ott, ahol általában villámok villogtak, - hívhatjuk ezt megértésnek, ha akarjuk - amikor elfordult tőlem.

Pistol kisasszony elengedte Ralph és Mickey kezét, a két fiú forgolódott még egy kicsit, mielőtt kiálltak az ajtó elé, hogy elállják a pasas útját, de már túl késő volt.

¹⁷ Itt abban az éretelemben használja az író, hogy „elhitetni valakivel, hogy létezik számára egy csodálatos, rejtett hely, ahol könnyen meg lehet gazdagodni. Itt nyilván egy jobb helyről van szó Harold számára, ahol könnyebben lehet a sorsán segíteni. A Tarzan filmekben lehet utalást találni az elefántok temetőjére, amit sokan reméltek megtalálni az elefántgyárral való kereskedelem miatt, ami a gyors meggazdagodást jelentette.

Amikor Harold átlépte a küszöböt, megállt egy helyben és hátrafordult, rám nézett, kitepte magát a pasas kezéből és visszajött hozzám. Kiengedte az összes levegőt, ami a tüdejében volt, kezeit a szemeimre tette. Amikor elvette onnan, ujjai át voltak ázva könnyel. Kinyitottam a szememet, de akkor ő megint eltakarta azokat. Ezúttal csukva tartottam, amikor elhúzta a kezét, hogy újból átlépje a küszöböt a pasas kíséretében. Így hagytam elmenni, ahogy ő akarta, csukott szemekkel. És még akkor sem nyitottam ki azokat, amikor tapogatózva kerestem az utat a szobámba, ahol leroskadtam az ágyra és álomba sírtam magam.

21

Hetek jöttek és mentek, egyre gyorsabban, ahogy öregedtem, mint minden dolog a házamban. Egyszerű egyezkedés az idővel, igent mondani mindenre, a gyerekeim iránt érzett szeretetem miatt, a beleegyezés lévén az egyetlen védekezésem azok ellen, akik vissza akarták őket venni tőlem – lemondani a küzdelemről. Egyedül a nappaliban a földön ülve léggömböket fújtam fel és megtekertem azokat, ismeretlen formát adva nekik, amelyekben ezentúl megtanultam felismerni magam, majd szétpukkantottam őket lassacskán az éjszaka folyamán, végül már az álom teljesen elkerült. Hát már itt tartok. Már itt tartok, Harold elment, a többiek gyorsan haladnak. Jelenleg csak egyetlen dologhoz van kedvem, velük lenni, kihasználni, hogy itt vannak, annyira, amennyire csak lehet, mielőtt túl késő lesz. Miután lefektettem őket, azután is folyton betakartam őket és újra betakartam őket minden éjjel, egész éjjel.

Egy éjjel megszólalt a telefon. A földön ültem, háttal az ágynak támaszkodva és azzal foglalkoztam, hogy két kupacba válogassam a sötét és a fehér zoknikat. A sötétek általában vékonyabbak, mint a fehérek, kezdtem észrevenni. Néha eltakartam velük a kezemet és beszélgetésbe elegyedtem velük. Nem tudom, miért. Azt sem tudom, miért van a lábnak ilyen szaga – az emberi test egyetlen másik része sem áraszt ilyen szagot. És nem tudom azt sem, hogy a felhők miért laposak alulról. Vagy, hogy a japánok miért ejtik az „r”-t „l”-nek és fordítva, ami úgy tűnik, felesleges idővesztéssel jár. A telefon ötször csengett egymás után, aztán elhallgatott.

Hallottam a szívem dobbanását a halántékomon, úgy, ahogy néha hallom, amikor fekszem és a fülem egy bizonyos módon pihen a párnán, hallom ritmusos verését a pelyheken keresztül. Ez néha órákon át mozdulatlanságban tart, arra várva, hogy meghalok, ha megáll. De nem áll meg és én is megyek tovább.

Egyszer, amikor hét éves voltam, Eddie és én, megkockáztattuk, hogy fizetés nélkül mentünk be a moziba. A film közepén elmentem egy kicsit felfedezni a helyet, egyedül. Egy eléggé nyomorúságos helyiségben találtam egy öreg limonádé automatát a sarokba dobva. Egyetlen gombja sem világított, de én megnyomtam egyet és egy papírpohár esett ki valahonnan és megtelt limonádéval. Átlátszó és szénsavas folyadékkal. Soha nem kóstoltam ennél finomabbat. Egy íz, amit teljesen képtelen voltam beazonosítani. Amikor visszamentem és elmondtam Eddie-nek, hogy felfedeztem egy egészen új ízt, nem hitt nekem, mert képtelen voltam leírni azt szavakkal. És aztán egy délután, egy büfében kértem egy narancsos szódát és felismertem az ízt, amit akkor a moziban fedeztem fel – micsoda sokk! Az ócska gép egészen egyszerűen színezőanyag híján volt.

Újból megszólalt a telefon.

Egyszer pedig egy éjjeli pillangó múlt ki a hajszálaim között. Az erős szélben a frizurámba keveredett és nem tudott onnan többé kijönni, a hajkoronám rabja lett. Ki akartam szabadítani, de véletlenül összenyomtam és megdöglött. Egészen hazáig sírtam emiatt az úton.

Még ma is előfordul, hogy egy kis dudor jelenlétét érzem azon a helyen, ahol a hajszálaim keresztezik egymást a tarkómon, ott, ahol a fej lekerekedik és olyan, mintha szárnyak susogását hallanám, amint csapkodnak.

A telefon hetedjére is megszólalt, majd elnémult.

A nappaliban egy fehér zoknit a számba vettem és belefűjtam, fel akartam fűjni, hogy egy fehér nyulat csináljak belőle, az azonban szép lassan leeresztett és fáradtan csüngött, mielőtt újra felfűjtam volna.

A kosarat félretéve felálltam és átmentem az előcsarnokba, amelyet az ablakok megvilágítottak amióta a szomszédok az utca másik oldalán projektorokat szereltek fel a pázsiton, hogy hangsúlyozzák a kacsák jelenlétét – sárga csőrüket, mint az oly kivilágított, oly elkerülhetetlen taxikat az éjszakában. Felmentem a lépcsőn és az emeleti folyosón ácsorogtam, füleimet hegyezve, hogy meghallgassam Ralph és Mickey lélegzését. Egy pillanatig mindhárman egyszerre lélegeztünk, egyetértésben, de aztán megszűnt az összhang.

Lentről egy kattanást hallottam, ami Tina szobájából jött, ahol az ágya mellett lévő magnója megfordította a benne hagyott kazettát. Lementem, hogy kikapcsoljam. Néztam, amint aludt. Kezében a Hoollywood-i viasmúzeum egy prospektusát tartotta. Találgattam, vajon hol találhatta.

Nem hallottam meg, amikor belépett. Semmi szükség nem volt a csengőre, hiszen az ajtó soha nem maradt csukva és aztán talán túl késő is volt már ahhoz, hogy csengessenek, az nem lett volna nagyon udvarias vagy civilizált és senki nem civilizáltabb, mint ő. Az előcsarnok félhomályában láttam meg először, az ablakon beáradó fénynyalábok között – mindig azt hittem, hogy ezek angyalok – majd távolodni kezdett tőlem, nem tudván, hogy ott állok mögötte, haja össze volt kötve egy fehér zsebkendővel, egy férfi zsebkendővel, ami enyhe kis fuvallatot okozott mindenhol, ahol elhaladt. Tina szobája előtt álltam, képtelen voltam megmozdulni, alakja egyre halványodott, ahogy távolodott tőlem.

- ... Paula?

Meglepődve fordult meg és elindult felém. De egy bizonyos távolságban megállt.

- Nem vette fel a telefont – mondta – akkor határoztam el, hogy idejövök. Az ajtó nyitva volt. Nem felejtettem el a lakás beosztását a bizottsággal tett látogatásom óta. Nem venné ki a szájából a zoknit hölgyek jelenlétében?

Sikerült egy kicsit mosolyognia és ezen az éjszakán képes voltam arra, hogy értékeljem a hőstetteket.

- Skótkockás – magyaráztam – és nem tudom, melyik kupacba tegyem.

Most is jólöltözött volt. Egyetértve mormogott valamit, de a sötétben nem tudtam volna megmondani, meddig megy el az egyetértése.

- Talán kellene egy különleges kupac – fejezte be a gondolatot Mrs. Marie. – Egy van belőle? Rendszerint párosával fordulnak elő.

- Valamikor még kettő volt, úgy emlékszem – feleltem.

Eléje mentem az előcsarnokban oda, ahol egyre kevésbé lehetett jól látni, majd bementem a nappaliba, ahol újra leültem a földre, a kosárral a térdeim között. Jócskán volt még tennivalóm.

Mrs. Marie jött utánam, egyenesen nézve maga elé. Egyébként csak engem nézett és ez olyan volt, mintha a szemei beittak volna. A tarkómon éreztem a tekintetét, mint egy csodálatos zöld színű porszívót, és amikor egy kissé arrébb húzódtam az egyik zokni kupactól, felemeltem a fejem.

Elöttem állt. A külső fény ugrándozott a fülbevalóján és mindenhol kis csóvákat vetett. Lábai nagyon egyenesek voltak, mintha táncosnő lett volna valamikor, egy csodagyerek ifjú éveiben, filmsztárok égboltjára szánva, mert olyan adottsága volt, ami több mint emberi, a

szépség és a báj. Egy felelősség, amivel talán nem mert szembenézni és lehet, hogy ez egész egyszerűen bosszantotta őt végül is.

- Gondoltam önre tegnap este – mondta. – Volt egy film a tévében, ami önt juttatta az eszembe.

- Nincs tévém – feleltem.

Két sötétet egy párba tettem, de az egyik nylon volt, a másik nem. Visszatettem a kosárba mindkettőt.

- Egy harmincas évekbeli film volt, egy óriásmajom története, egy King-Kong féle majom egy elhagyatott szigeten. Négy személy köt ki a szigeten, akik persze félnek tőle és aztán jön az árvíz. A végén a nagy majom ott gubbaszt az egyetlen domb legtetején, a domb persze el van árasztva, és a négy személyt a kezében tartja a feje fölött. A víz lassan emelkedik, már csak a keze látszik ki belőle. Éppen annyi ideje marad, hogy a négy embert beleejtse a megmentésükre sietők kosarába és meghal.

Belenyúltam a kosárba, kivettem belőle egy maroknyi zoknit és megráztam, hogy jobban lássam azokat. Mrs. Marie egyenesen tartotta magát. Nem tűnt fáradtnak ettől a tartástól, holott én, amikor így tartom magam, legtöbbször nagyon-nagyon elfáradok tőle.

- Önnek büszkének kellene lennie természetesen, de ön nem az – mondta. – Tudja, csodálatosan viselkedett.

Megráztam a fejem, anélkül, hogy feltekintettem volna.

- Annyit fejlődtek, annyira megváltoztak – mondta még.

- Én nagyon szerettem őket olyanoknak, amilyenek voltak.

Szemével pislantott egyet.

- Igen, tudom. Most már kevésbé van szükségük önre. Az is előfordulhat, hogy egy napon már egyáltalán nem lesz szükségük önre, ha csak nem annyira, amennyire mindenkinek szüksége van a többiekre. De ön nem így látja a dolgokat.

- Mi lenne, ha olyan dolgokat mondana inkább, amit én nem tudok, amit én magam nem is gondoltam. Mondja, miért vannak dolgok, amelyekről felfordul az ember gyomra, mondja, miért rozsdásodik be az emberi szív oly könnyen és nem menthető meg többé.

- Ön is változott, tudja – jegyezte meg.

Ekkor felemeltem a tekintetemet.

- Igen, ön változott a legtöbbet, csak ön ezt nem veszi észre.

Tágra nyílt szemekkel néztem rá.

- Ön imádja, amikor szükség van önre, de utálja, amikor önnek van szüksége bárkire. Nélkülük újból egyedül lesz. Ez igencsak így volt, így akarta látni a dolgokat valaha, de ön sokat változott.

A fejem belsejében, az arcom mögött éreztem, hogy hullámok emelkednek, majd erős hullámozásba csapnak át, éreztem, hogy egy báb emelkedik a dagály által. A hullámok egyre magasabbra csaptak, már-már elérték a szemeimet, de én nem akartam meglátni azokat. De tehetsz bármit – mégis megjelentek a szemem előtt. Sírni kezdtem.

- Most már megúszták – szólalt meg ismét. – Még Harold is. Ezentúl képesek a túlélésre. Vajon ez már nem jelent valamit?

- Csak a titkot tartani tudó, nem harsány szív éli túl.

Most először hajlította be a térdét Mrs. Marie és az arcát megdörzsölte egy egészen gyűrött és a használatól foltos zsebkendővel. Újra kiegyenesedett és összeszedte arcának vonásait, de a szeme megváltozott.

- Talán így van – mondta. – De nem ön az egyetlen.

Beleejtettem a skótmintás zoknit a kosárba a többi közé és ráemeltem a tekintetemet. És mintha valami elsuhanó dolog készített volna, kinyújtottam a kezem, hogy megérintsem, de abban a pillanatban már nem volt ott, elment ő is.

Másnap még mindig a nappaliban ültem a földön, amikor Tina bejött, hogy megmondja.

Előtte porszívósdit játszottam Ralph-fal és Mickey-vel, térden mászva üldöztem őket a helyiségben, feléjük nyújtott karral furcsa, szívó hangokat hallattam a számmal, elkaptam és nem engedtem el többé őket, a két fiút, aki maradt nekem, erősen magamhoz vontam, karjaim rabjai lettek és ott tartottam őket, addig szorítva, amíg nem rázkódtak a nevetéstől, de aztán elengedtem őket, hagytam, hadd fussanak ismét körbe néhány pillanatig és aztán, nem várokotatva őket tovább, ismét a vadászatukra indultam, én, a kúszó porszívó, ragaszkodást keresve túlradó járulékos érzésekkel, nélkülük üres porzsákkal.

Mickey ordította, hogy „Jó napot, örülök, hogy megismerhetem! Jó napot, örülök, hogy megismerhetem!” a végtelenségig zajongva a díványon, karjaival csapkodva a levegőben minden irányba, keze időről időre a slicce felé tévedt, de még idejében megállt, sőt néha pedig a szájához vitte ingének ujját, mint egy megszokott emléket a múltból, ki tudja, de aztán gyorsan elengedte. Az önfegyelem egyre nőtt, ha lassan is a kis vadóc fekete hajtincsei alatt, a megrögzött szokások egyre inkább feloldódtak, hogy végül egy őbenne jelenlévő személyiséget hozzanak létre, aki talán a jóért él majd, sőt esetleg békességben. Fred úgy találta, hogy még sokat nevet és ez engem őszintén szórakoztatott. A büszkeség néha így fejeződik ki.

Ralph felmászott a díványra, négykézláb ugrált fölfelé, a legvékonyabb hangján sipítva, amikor elkaptam, aztán egy pillanatig újra mély hangon mondogatta nekem, hogy „nem, nem” és végül az igazi hangján hízelgett, karjaival a nyakam körül, a homloka a szememmel szemben, mielőtt elindult az iskolába.

Tina belépett, csak a botját használta a járáshoz, egy új botot, amit Geneviève ajándékozott neki, mielőtt Hollywoodba ment. Leült a földre elém. Tina! A földön ülve! Mindig meglepett valamivel.

Arcán észrevettem a zavart, ami összeütközésbe kerül a határozottsággal, amikor az félelemmel is vegyül, de teljessé kell tenni a lelkesedést. A könny gyakran előfordul hasonló esetben. Ő vissza tudta tartani az övét. Én nem.

- El kell mennem – mondta.

Fogaival az alsó ajkát harapdálta, ahol kis fehér foltok jelentek meg, mint amikor a vér kiszalad belőle, hogy aztán teljes sebességgel újra visszajöjjön.

Én csak néztem őt. Nem mondtam egyáltalán semmit. Nem érte volna meg. És aztán néha a szavak nem jönnek egy ponton, ez minden, és néha a szavak csak szavak maradnak és sehogyan sem kapcsolódnak ahhoz, amit mondani szeretnénk. A mi fajunknak, aki a beszéd képességével született a természetes kiválasztódás által, kiszorítva az ellenséget, amelyet ő maga nemzett, amikor a szavak azzá válnak, ami öl, nem marad más hátra, csak a szó, hogy reményünk legyen a megmenekülésre. Akkor segítség, folyamodjon oda teljes szívével, remélve, hogy az áldozatok még ott lesznek, hogy az ön társai legyenek, amikor ön megérkezik és remélve, hogy saját maga lesz a végén, akit meg fog menteni.

Azon az éjszakán a gyerekek szobájában aludtam, de az övében nem. Az ajtaja előtt állva hallgattam, hogyan lélegzik, megkíséreltem vele összhangba hozni a lélegzetemet, de nem sikerült. És nem mentem be. Mert az álom egyféle búcsúzás önmagában és őszintén mondom, hülyének kellene lenni ahhoz, hogy még megtoldjuk másféle búcsúval.

Négy nappal később megérkezett a taxi, egy sárga taxi, sárga, mint a kacsák csőre, a sofőr úgy állt ott a lépcsőfeljárón, mint ha egy szekrény lett volna. Azt az utasítást kapta, hogy jöjjön

az ajtóig, és ott várjon. Végül is ez azt jelezte, hogy ő jó kezekben lesz. Mrs. Marie mondta nekem, hogy a család háztartási villamos gépekkel foglalkozik.

Kívülre vittem a bőröndjét és kinyitottam, majd tartottam neki az autó ajtaját. Büszkén állt harmincegyes kis lábain. A haja nagyon, nagyon tiszta volt.

Átöleltem és erősen magamhoz szorítottam, nagyon erősen, akkor talán itt marad belőle valami velem, egy folt már biztosan maradt az ingemen a szeme magasságában.

Néztem, amint a taxi távolodik. A járdán a házunk előtt még láttam, amint befordult a sarkon a szomszéd ház után és eltűnt. Elvitte Tinát oda, ahol mozik vannak és éttermek. És rendőrségek, nagy boltok, garázsok, könyvtárak, szupermarketek, gyógyszertárak, posták, benzinkutak, bárók, bordélyházak, sportpályák, táncstúdiók, fényszórók, lerakódóhelyek, virágárusok és temetők. És aztán még tűzoltók, orvosok, komédiások, villanyszerelők, műszerészek, fajankók, indiaiak, csecsemők, szadisták és tejárusok. Emberek, akik járnak. Emberek, akik törekednek valami felé. Aki nevetnek, akik esznek, akik utálkoznak, akik énekelnek, akik csókolóznak, és akik beszélnek, beszélnek.

Egy órán át maradtam ott, nézelődve, és feljött a hold és a fejem fölött időzött, majd kezdett hanyatlani a hátamon és én csak néztem azt a világot, amelyben Tina ezentúl létezik.

A hátam mögött volt a házam Ralph-fal, Mickey-vel és Miss Pistollal. Már nem tudtam, melyik irányba menjek. Pogo – igen, az oposszum – mondta egy napon, hogy meghatároztuk az ellenséget: ezek mi vagyunk.

Sarkon fordultam és bementem a házba. Becsaptam az ajtót magam mögött. Csukva maradt. Akkor gyorsan, nagyon gyorsan, anélkül, hogy felötlött volna bennem a kérdés: miért, rohantam vissza, hogy kinyissam, hogy úgy maradjon, szokás szerint, félig nyitva.

„Néha, amikor álmodozom, elképzelem Howard Butent Buffónak öltözve (...).

Lehetetlen, hogy ne írjam le azt a hatalmas vágyamat, hogy boldognak szeretném látni önöket, amint őt olvassák. És minthogy feltétlenül elolvassák a *Pillangó urat*, dörzsölgék meg a szemüket egészen addig, amíg azok nem ragyognak. Legyenek ismét gyerekek. Tanuljanak meg tanulni. Ne legyenek merevek főleg! Előre látom a haladásukat.

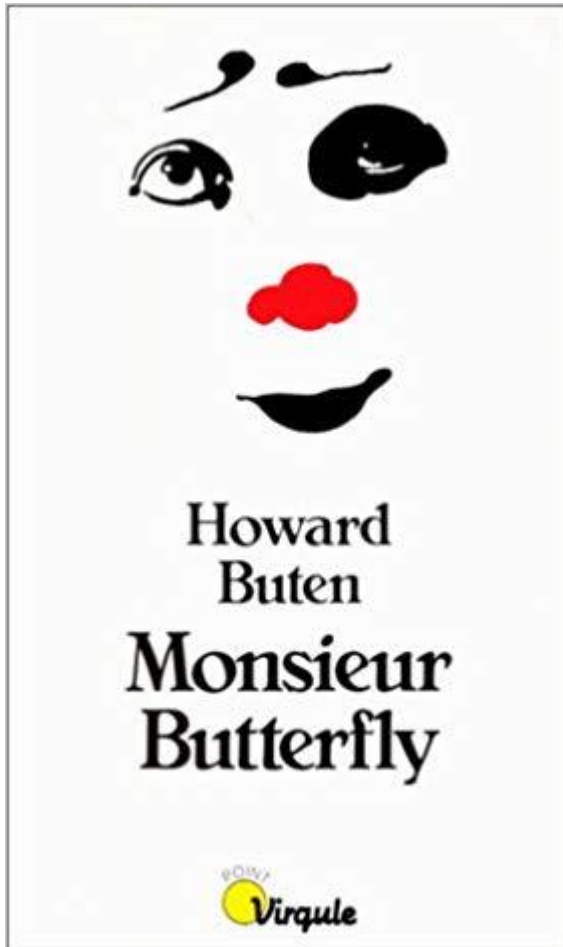
Két-három oldal után, olyan elégedettek lesznek, hogy önkéntelenül is mosolyognak majd. Fejük szép lassan elhagyja majd a vállukat, és mialatt magasra száll, fülük egy pillangó szárnycsapásait észleli.

Howard Buten szigorú vizsgálatokra készíti önöket. És attól kezdve joggal várják el, hogy megtanulják megfejteni a madarak énekét fordítva is.” Jean Vautrin, *Libération*

Howard Buten, bohóc, a pszichológia doktora, táncos, zenész, regényíró Párizs és New-York között él.

Angolból fordította Jean-Pierre Carasso. A regény francia fordítását kiadta a Seuil (Editions du Seuil, 27 rue Jacob 75000 Paris – www.seuil.com), 1987 áprilisában.

„Howard Buten regénye az első oldaltól kezdve magával ragadja az olvasót. Gondolataival az is azonosulni tud, aki előtt ismeretlen és szokatlan problémákat tár fel. Sokan pedig felismerik majd saját gondolataikat és érzéseiket, amelyeket eddig talán nem mertek senki előtt sem feltárni, mint például én is. A négy gyerek sorsán kívül tanúi lehetünk egy ember önmagára találásának, aki nyíltan, őszintén, elragadó és együtt érző humorral ír minden, emberrel megtörténhető dologról. A szokatlan téma irodalmi köntösbe öltöztetve, eredeti stílusban megírva, megdobogtat minden szívet, néha könnyeket csal a szemünkbe, néha pedig hangosan megnevetet bennünket. A fordítás nagy élmény volt számomra.” Vizkeleti Erzsébet, Karcag, 2005. decembere.



Howard Buten: Pillangó úr

Néhány szó a regényről:

„Néha, amikor álmodozom, elképzelem Howard Butent Buffónak öltözve (...).

Lehetetlen, hogy ne írjam le azt a hatalmas vágyamat, hogy boldognak szeretném látni önöket, amint őt olvassák. És minthogy feltétlenül elolvassák a *Pillangó urat*, dörzsöljék meg a szemüket egészen addig, amíg azok nem ragyognak. Legyenek ismét gyerekek. Tanuljanak meg tanulni. Ne legyenek merevek főleg! Előre látom a haladásukat.

Két-három oldal után, olyan elégedettek lesznek, hogy önkéntelenül is mosolyognak majd. Fejük szép lassan elhagyja majd a vállukat, és mialatt magasra száll, fülük egy pillangó szárnycsapásait észleli.

Howard Buten szigorú vizsgálatokra készíti önöket. És attól kezdve joggal várják el, hogy megtanulják megfejtetni a madarak énekét fordítva is.”

Jean Vautrin, *Libération*

Howard Buten, bohóc, a pszichológia doktora, táncos, zenész, regényíró Párizs és New-York között él.

Angolból fordította Jean-Pierre Carasso. A regény francia fordítását kiadta a Seuil (Editions du Seuil, 27 rue Jacob 75000 Paris – www.seuil.com), 1987 áprilisában.

„Howard Buten regénye az első oldaltól kezdve magával ragadja az olvasót. Gondolataival az is azonosulni tud, aki előtt ismeretlen és szokatlan problémákat tár fel. Sokan pedig felismerik majd saját gondolataikat és érzéseiket, amelyeket eddig talán nem mertek senki előtt sem feltárni, mint például én is. A négy gyerek sorsán kívül tanúi lehetünk egy ember önmagára találásának, aki nyíltan, őszintén, elragadó és együtt érző humorral ír minden, emberrel megtörténhető dologról. A szokatlan téma irodalmi köntösbe öltöztetve, eredeti stílusban megírva, megdobogtat minden szívet, néha könnyeket csal a szemünkbe, néha pedig hangosan megnevettet bennünket. A fordítás nagy élmény volt számomra.”

Vizkeleti Erzsébet, Karcag, 2005. decembere.

A kisregény magyar fordítása nem jelent meg, csak itt olvasható.